

JAMES E. GUNN

MAREA

ASTEPTARE

JAMES E. GUNN

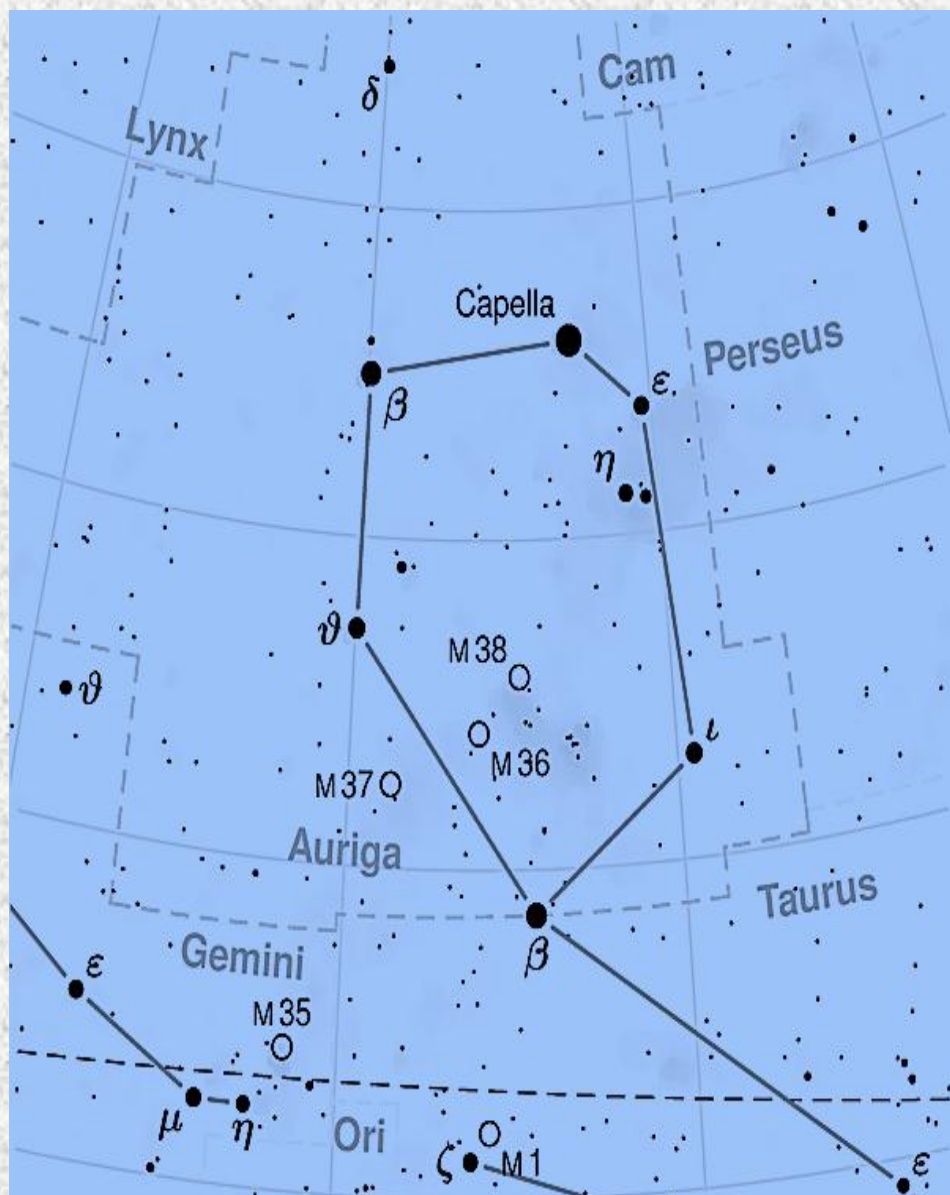
MAREA
ASTEPTARE

THE
LISTENERS

Traducere

NINA GEORGE DĂIANU
ION-MIREA ȘERBĂNESCU RĂCOASA

V [1.0]

Lui Walter Sullivan, Carl Sagan și celorlalți cercetători, ale căror cărți, articole, conferințe și ipoteze mi-au inspirat această carte, procurându-mi evident, tot materialul informativ necesar. Le doresc să le fie așteptarea răsplătită, iar mesajele lor să-și afle răspuns.

„Civilizația noastră este pe punctul de a îndeplini unul din pașii cei mai importanți ai evoluției sale: Confirmarea existenței, naturii și activității altor civilizații independente din spațiul cosmic. În această clipă, prin acest document chiar, s-ar putea să treacă undele care poartă mesajele unor ființe din afara sistemului nostru solar, mesaje pe care le-am putea chiar înregistra dacă am ști exact către care parte a spațiului să ne îndreptăm radiotelescoapele și care este frecvența pe care trebuie să ascultăm.

Într-adevar, avem atât cunoștințele teoretice, cât și posibilitățile tehnice necesare pentru a căuta sistematic civilizații extraterestre și cu trecerea fiecărui an găsim noi argumente în favoarea unei probabilități mai mari de existență a vieții pe alte planete, pe măsură ce cresc și propriile noastre posibilități de a detecta manifestările ei. Din ce în ce mai mulți oameni de știință nu mai consideră contactul cu alte civilizații ca o speranță iluzorie, ci drept

un eveniment natural în istoria omenirii, care ar putea avea loc chiar în anii noștri. Nu ne mai putem permite nici să ignorăm această ipoteză, nici să mai lăsăm să treacă timpul, fără a dedica toate eforturile și resursele posibile unei cercetări organizate pentru descoperirea altor ființe inteligente. Pentru moment, acest eveniment ar putea avea loc accidental, întru-cât multe din activitățile de observare a spațiului cosmic includ metode care ar putea permite detectarea altor civilizații, ca, de exemplu, studierea pulsarilor sau a surselor de radiații infraroșii.

Este posibil ca într-un viitor foarte apropiat să trecem la construirea unor instalații complexe, a unor dispozitive gigantice de ascultare radio, un proiect de anvergură dedicat detectării vieții inteligente în afara sistemului nostru solar.

Până la urma, o asemenea cercetare s-ar putea dovedi a fi cea mai importantă contribuție a științei la istoria dezvoltării omenirii și a civilizației noastre.”

(Extras din
Raportul Comitetului de Cercetare Astronomic,
prezentat Academiei Naționale de Științe a S.U.A.
la 1 iulie 1972)

ROBERT MACDONALD – 2025

*„E cineva acolo ?” întrebă Călătorul
Bătând la poarta poleită de razele lunii...*

Vocile vorbeau brambura.

MacDonald le auzea și, deși era sigur ca învalmășeala babelică de sunete nu era lipsită de sens, că încercau să comunice între ele și că numai de s-ar putea concentra o idee mai mult, le-ar putea înțelege și chiar răspunde, nu reușea totuși să facă efortul necesar. Încercă din nou.

— În spatele oricărui lucru, pândind ca o umbra tăcută în dosul unei uși închise, se ascunde întrebarea esențială, careia nu îi putem răspunde decât afirmativ: se află cineva acolo ?

Ca de obicei, Bob Adams puna degetul pe rană. Cu fața imbrobonată de transpirație, deși în sala de consiliu era răcoare, își privea bătaios colegii așezați în jurul mesei rotunde

Pipa lui Saunders fumega ceva mai tare.

— De acord, dar acesta e un truism comun tuturor științelor. Este ridicol și numai să ne imaginăm că un cercetător ar putea elimina *apriori* toate posibilitățile negative; așa ceva nu se poate. Esența este credința în scopul propus, iar progresul este privit din perspectiva probabilităților.

MacDonald privea fumul care se ridica deasupra frunții înalte a lui Saunders în norișori și șuvițe până când — atras de curentul instalației de condiționare — se subția și dispărea. I se părea că parfumul aromat se distinge clar de mirosul oarecum banal al multelor țigări fumate de Adams și alți câțiva.

Era ca și munca lor, își spuse MacDonald. În definitiv.

și ei încearcă să perceapă firul subțire care poartă prin Univers mesajul Vieții, pentru ca apoi să separe o urma de alta, moleculă de moleculă, pentru a le obliga mai târziu să-și inverseze entropiile în forma ordonată și plină de sens dată de cel care le-a transmis în infinit.

„*Toți caii regelui și-ai săi cavaleri...*” Viața — în ordinea cosmică — este o imposibilitate, își continuă el gândurile, și totuși Omul există. Entropie inversată.

De la capătul mesei încărcate cu scrumiere prea pline, cu cești de cafea și blocnotesuri pline de mângăleli sau notițe, Olsen spuse:

— Am știut de la bun început că această căutare va fi lungă. Și nu vorbim de ani, ci de secole. De timpul necesar pentru a introduce suficiente date în calculator, adică aproape tot atâția biți câte molecule în univers. Nu vad de ce ne dezumflăm așa.

Gândurile lui MacDonald își urmau salturile... „Câtă căutare, câtă răbdare și perseverență...”

„Dacă șapte fete, cu șapte măturoaie.

Un an ar mătura.

Chiar crezi, îi spuse Morsa,

Că treab-ar termina ?”

— ...Chiar ridicol, spunea cineva, dar fu întrerupt de Adams.

— Îți vine ușor să vorbești de secole, când nu ești aici decît de trei ani. Să vezi cum ar fi dacă ai avea zece ani în spate, ca mine, sau dacă ai fi ca Mac — înainte de a fi numit director acum cincisprezece ani, lucra deja de peste cinci ani la Proiect — atunci să te văd !

— Ce sens are să ne ciondănim așa ? spuse Sonnenborn împăciuitor. Știm doar cu toții că povestea asta este bazată pe probabilități. Sagan și Șklovski au apreciat că există peste o mie de milioane de planete locuibile numai în Galaxia noastră. După Von Hoerner doar una la

trei milioane poate să fi avut tot ce îi trebuia pentru a permite dezvoltarea unei societăți avansate. Sagan zice că una la o sută de mii. Mă rog, oricum am lua-o, tot sunt șanse să fie ceva — trei sute sau zece mii de civilizații planetare doar în partea noastră de Univers. Tot ce avem de făcut este să ascultăm în locul potrivit sau în modul potrivit și să înțelegem ce auzim.

Adams se întoarce către MacDonald.

— Tu ce zici. Mac ?

— Ce să zic, cred că sunt bune discuțiile astea, E bine să ne amintim din când în când de rostul muncii noastre, altfel riscăm să ne împotmolim într-un noian de date inutile. Dar mai spun și că pentru astăzi ne ajunge. Deci — ce avem de făcut în noaptea asta și care este programul de observații pentru perioada până la următoarea analiză ?

Saunders începu:

— Eu aș propune să facem un baleiaj metodic, total, ascultând pe toate lungimile de undă...

— Am mai făcut asta de o sută de ori, îl întrerupse Sonnenborn.

— Da. dar nu cu filtrul meu cel nou...

— Tot Tau Ceti rămâne probabilitatea cea mai bună. interveni Olsen. Hai să mai sondăm o dată zona bine-bine...

MacDonald îl auzi pe Adams mormăind înfundat:

— Dacă este ceva care încearcă să comunice, parcă văd că până la urmă vreun amator o să prindă mesajul cu antena de bloc, o să-l descifreze folosind calculatorul său de buzunar, iar noi o să rămânem cu fundurile pe o instalație de o sută de milioane de dolari bătând din buze și fluierând a pagubă...

— Nu uitați, spuse MacDonald, că mâine este sâmbătă seara și Maria și cu mine vă așteptăm pe toți, ca de obicei, la o bere și-un grătar. Cine mai are ceva de zis o poate face și atunci, ce ziceți ?

MacDonald nu era chiar atât de vesel pe cât dorea să pară. Nu știa dacă va mai putea suporta încă o seară de

băutură și interminabile discuții în contradictoriu despre Proiect. Era într-una din perioadele sale depresive, când totul părea că se adună numai deasupra sa, și nu putea să scape de toate grijile, și nici nu putea să povestească toate astea cuiva. Oricum s-ar fi simțit el — reuniunile astea de sâmbătă seara erau bune pentru moralul celorlalți.

Pues no es posible que esté continue el arco armado ni la concisión y flaqueza humana se pueda sustenar sin arguna lícita recreación.

Cum arcul nu poate mereu sta încordat, nici fragilul moral al omului nu rezista fără vreo îngăduită recreere.

(CERVANTES, Don Quijote, în spaniolă în original)

În cadrul Proiectului, moralul rămânea o problemă spinoasă. Apoi, mai era și Maria — Maria care aproape tot timpul stătea acasă. Era bine și pentru moralul ei să mai vadă lumea. De altminteri...

De altminteri, Adams ar putea avea dreptate. Poate că nu era nimeni pe-acolo, poate că nimeni nu transmitea nimic pentru că nu avea cine să primească. Poate că omul era singur în Univers. Singur cu el însuși, depinde cum vrei s-o iei. Poate că toți banii ăștia erau cheltuiți în zadar, eforturi și inteligență și educație și idei și muncă, multă muncă — toate aruncate într-un sac fără fund.

*Habe nun, ach ! Philosophie,
Juristerei und Medizin,
Und leider auch Theologie
Durchaus studiert, mit heissem Bemühn.
Da steh'ich nun, ich armer Tor !
Und bin so klug als wie zuvor;
Heisse Magister, heisse Doktor gar,
Und ziehe schonan die zehen. Jahr
Herauf, herab und quer und krumm*

*Meine Schüler an der Nase herum –
Und sehe, dass wir nichts wissen können.*

*Dar ce n-am studiat: filozofia,
Și medicina... dreptul. .
Ba — din păcate — chiar și teologia
Am dat în brânci de cât am învățat
Și-acuma., eu — tot eu, deșteptul,
La minte cu nimic mai luminat —
Mă aflu aici. Îmi spun cu toți Maestre,
Prealuminate Doctor, chiar,
Iar eu, de zece ani îmi amagesc studenții,
Îi duc cu vorba aiurea, în zadar,
Să vad cum nu putem noi, înțelepții,
Nici propria-ne știință să o știm măcar.*

(GOETHE, Faust, în germana în original)

Sărman nebun, de ce tocmai eu ? Poate altcineva i-ar conduce mai bine ? se întreba MacDonald. Nu cu amăgiri zadarnice, ci cu adevărată știință ? Poate că el nu era bun decât pentru petreceri de sâmbătă seara. Poate că venise vremea când unele schimbări ar fi fost mai de dorit decât...

Se scutură — nu, de vină era așteptarea asta fără sfârșit a ceva ce se încăpățâna să nu se întâmple și se apropia sorocul dărilor de seamă pentru Congres. Ce să le mai spună, ce să nu le fi spus până acum ? Cum să justifice necesitatea unui Proiect care nu dăduse nici un rezultat aproape cincizeci de ani și putea sa meargă tot așa timp de secole ?

— Domnilor, spuse el cu vioiciune, haidem la treabă !

Până când să se așeze la biroul său plin cu tot felul de hârtoage, Lily se și înființase pentru a-i prezenta lucrările curente.

— Aveți aici imprimanta analitică pentru noaptea trecută, spuse ea, punându-i în față o mapă subțirică.

Reynolds afirmă că nu este nimic interesant, dar ați ținut întotdeauna să le vedeți înainte de a fi clasate. Și v-am adus copiile dărilor de seamă de anul trecut.

Un dosar voluminos strivi mapa cu imprimanta.

— Corespondența și bilanțul alocațiilor sunt în alt dosar, dacă aveți nevoie.

MacDonald scutură din cap.

— Mai este o circulara de la NASA privind metodologia fundamentării bugetului pe anul în curs și o scrisoare de la Ted Wartinian în persoană. Ne anunță că în ultima vreme condițiile s-au înrăutățit și că vor fi inevitabile unele reduceri ale fondurilor de cercetări. Ceea ce vrea de fapt să ne lase să înțelegem că vor să termine cu Proiectul (Lily se opri, privindu-l întrebătoare.)

— Nici gând de așa ceva. spuse MacDonald cu mai multa încredere în voce decât în suflet.

— Am primit și câteva cereri de angajare. Mai puține ca de obicei. Am răspuns eu scrisorilor de la elevi. Nu lipsesc nici scrisorile zărghiților, care susțin ca au primit mesaje din cosmos. Unul afirmă că a călătorit cu un OZN, chiar așa-i spune, nu farfurie zburătoare, sau altcumva. Un autor de reportaje ar dori să vină să vorbească cu dumneavoastră și cu ceilalți pentru un articol despre Proiect. Cred ca ne simpatizează slavă domnului, pentru că mai este unul care parcă de-abia așteaptă să descopere cine știe ce dedesubturi murdare.

MacDonald asculta cu răbdare. Minunată fată, Lily. Le făcea pe toate exact așa cum le-ar fi făcut el însuși. Poate că treburile biroului ar fi mers chiar și mai bine dacă nu ar fi întrerupt-o el din lucru cu propria-i prezență

— Amândoi v-au trimis niște întrebări la care vă roagă să le răspundeți. Ah ! Mai este și Joe. Ar vrea să vă vorbească.

— Joe ?

— Da, unul dintre portari.

— Ce probleme are ?

Nu își puteau permite să piardă un portar. Portarii buni erau mai greu de găsit decât astronomii, poate chiar mai greu decât electroniștii.

— Insistă să va vorbească personal, dar am auzit de la cineva de la bufet ca l-au înnebunit mesajele primite prin... cum sa vă spun...

— Prin ce ?

— Prin dinți; are dinți falși.

MacDonald suspină.

— Potolește-l tu cumva, Lily, te rog. Dacă-l vad, s-ar putea sa pierdem un portar.

— Am să ma descurc eu. Și a sunat și doamna MacDonald, dar a zis ca nu este nimic important și ca nu e nevoie sa o chemați.

— Eh, cheam-o tu, te rog, Lily. Și... vii și tu mâine seara, nu ?

— Ce sa facă una ca mine printre toți savanții aia ?

— De unde atâta modestie ? Noi vrem să vii. Maria a insistat în mod deosebit, doar nu vorbim tot timpul numai de stele și frecvențe. Oricum, niciodata nu sunt suficiente femei la petrecerile astea. Mai știi, poate îți alegi unul dintre burlacii mei.

— La vârsta mea, domnule MacDonald ? Sau vreți să scapați de mine ?

— Nici gând.

— Mă duc s-o sun pe doamna MacDonald.

La ușa, Lily se întoarce.

— Cât despre mâine, am să mă mai gândesc.

MacDonald începu sa rasfoiasca hârtiile din fața sa.

Cea care îl interesa într-adevar era tocmai la fund: imprimanta din noaptea precedentă, dar o lăsa acolo, sa-i ramâna rasplată după ce le va fi parcurs pe toate celelalte. Hm ? Ted era îngrijorat de-a binelea. Dar mai era timp pentru asta. Reporterii — mda, o problema imediata. Trebuia să-și facă într-un fel timp și pentru ei. La urma urmei nimeni nu era vinovat că Proiectul fusese amplasat

tocmai în Puerto-Rico, unde nu puteai ajunge chiar cu primul autobuz. Și întrebările... Doua dintre ele îi reținură atenția.

„Cum ați ajuns să fiți numit Director al Proiectului? Acesta era cel prietenos. „Ce pregătire trebuie să aibă Directorul Proiectului?”. Acesta era celălalt. Cum să le răspundă? Dar putea oare răspunde la asemenea întrebări?!

În cele din urmă, ajunse și la imprimanta analitică — era exact cum fuseseră cele din restul săptămânii, cum fuseseră și cele din săptămânile precedente, și cele din lunile trecute și din ultimii ani și din totdeauna. Nici o corelare semnificativa. Zgomot. Pe alocuri câte un vârf: în banda de douăzeci și unu de centimetri, de exemplu, dar asta nu însemna nimic, era doar zgomot concentrat, radiațiile unor nori de hidrogen, căci Urechiușa, cum îi spuneau instalației pentru a o deosebi de Marea Ureche, celălalt radiotelescop, mai mare, doar atâta putea face — să transmită la BIDA¹ informațiile de ordin general. Slabă consolare pentru atâta efort!

Poate că echipamentul nu era îndeajuns de sensibil. Poate. Desigur ca aveau posibilitatea să mărească puterea de amplificare. Tot ar fi ceva de prezentat în fața Comitetului. Însemna, oricum, o realizare, chiar dacă nu era decât pe hardware. Însemna ca s-a mișcat ceva. Fondurile alocate trebuie utilizate, altfel se reduc, sau, mai rău., se taie.

(Notă: Saunders - un nou etaj de amplificare.)

Poate că echipamentul nu avea suficientă selectivitate, deși o întreagă generație îmbătrânise inventând filtre de zgomot din ce în ce mai sofisticate. Verificate pe relele Marii Urechi își dovediseră eficacitatea, cel puțin pentru sursele terestre.

(Notă: Adams - îmbunătățirea selectivității.)

¹ Banca Internațională de Date pentru Astronomie.

Poate computerul nu reușea să identifice un semnal ca atare, poate că nu era destul de sofisticat pentru a percepe anumite relații. Subtilitatea unui computer ? Dar au fost coduri descifrate în câteva secunde, oricât de complicate erau. Proiectul nu cerea altceva decât să i se semnalizeze apariția unui semnal, un element de ordine în dezordinea zgomotului din cosmos. La nivelul acesta nici măcar nu pretindeau computerului să sesizeze o influență conștientă.

(Nota: de întrebat computerul: mai are nevoie de informații ? Ridicol ! De întrebat Olsen.)

Poate că nu ar trebui să cerceteze spectrul radio. Poate ca emisiunile radio sunt o caracteristică numai a civilizației noastre. Poate că alții nu folosesc aceste unde sau, dacă le-au folosit cândva, acum au alt mijloc de comunicație. Lasere, de exemplu, sau telepatie, sau raze gamma, cum sugerase Morrison, cu ani înaintea Proiectului OZMA.

Desigur. Poate. Dar dacă ar fi așa, atunci altcineva ar trebui să asculte în aceste domenii. El, unul, nu avea nici echipamentul, nici pregătirea necesare și nici măcar tinerețea care i-ar fi trebuit ca să se apuce de ceva nou.

Și poate că Adams avea dreptate.

Ridica receptorul

— Spune-mi, Lily, ai reușit s-o prinzi pe doamna MacDonald ?

— Nu, nu răspunde nimeni...

De ce panica asta irațională ?

— ...un moment ! Acum a răspuns. Va fac legătură imediat.

— Ce faci, draga mea ? Mă alarmasem când am văzut că nu răspunzi. Își dădea seama bine că fusese o prostie să se sperie, și una înca și mai mare ca i-o spusese.

— Probabil că ațipisem, îi răspunse ea cu vocea somnoroasă, la auzul căreia MacDonald simți, ca întotdeauna, o ușoară, plăcută, amețală.

— Ce s-a întâmplat ?

— M-ai căutat, spuse MacDonald

— Eu ? Ah, da... nu mai știu ce vroiam sa-ți spun, am uitat...

— Lasă, mă bucur ca te odihnești. N-ai dormit prea bine noaptea trecută.

— Am luat niște pastile.

— Câte ?

— Doar cele două pe care mi le-ai lasat...

— Bine, vin și eu peste vreo doua ore. Hai, du-te înapoi și dormi. Îmi pare rău ca te-am trezit.

Vocea ei nu mai avea urmă de somn.

— Dar după aceea nu mai pleci, nu-i așa ? Ramânem împreună toata seara ?

— Vedem noi, îi promise el, dar știa că trebuia să se întoarcă.

MacDonald se opri afară lângă clădirea lungă și joasă din beton în care se aflau birourile, laboratoarele și computerul. Se însera. Soarele coborâse dincolo de colinele verzi și ultimele-i raze colorau în nuanțe calde de purpura și aur sângieru niște nori care pluteau sus, sus către Apus.

Între MacDonald și cer se înalța un disc uriaș, ridicat în aer pe niște suportți metalici svelți, ca degetele unei mâini care ar închina o cupa pentru a prinde în ea pulberea de stele ce se scutura noaptea din Calea Lactee.

*Să-mi prinzi o stea căzând din cer
Și grea sa lași cu prunc o mandragoră.
Să-mi spui toți anii care pier
Sau câți dinți are Dracul răi în gură.
Învață-mă s-aud sirenele cântând
Și cum să fug de spinii pizmuirii
Și-apoi să-mi afli care-i vântul
Ce poartă-n infinit cuvântul
Când vrea să dea de rosturile firii...²*

² John Donne, 1571-1631, poet englez.

Dintr-o dată discul începu să se miște, răsturnându-se încet. Nu mai era un disc, ci o ureche, o ureche ascunsă printre coline, încercând să înțeleagă ce-i șoptea Universul.

Poate că asta îi ajuta să reziste la truda la care se înhămaseră de bunăvoie. În ciuda tuturor dezamăgirilor, în ciuda tuturor eforturilor sterile, poate ca mașinaria aceasta, sensibilă ca vârfurile degetelor lor, îi sprijinea în lupta lor cu necuprinsul. Când simțeau că li se așează pe umeri oboseala și le plezneau tâmpile de încordarea cu care încercau să deslușească murmurul stelelor, când li se împăienjeneau ochii de atâta privit la ecranele pe care nu reușeau să citească nimic, sau la graficele mereu aceleași, nu aveau decât să iasă afara din celulele lor din beton pentru a-și reînnoi spiritele amortite prin comuniunea cu mecanismul gigantic pe care îl stăpâneau, mecanismul acela silențios, sensibil, capabil să detecteze cea mai mărunță sursă de energie, cea mai mică radiație care ar fi străbătut Universul. Era stetoscopul cu care ascultau pulsațiile firii și înregistrau nașterea și moartea aștrilor îndepărtați, era sonda cu care de aici — de pe o planetă insignifiantă, de lângă o stea mărunță de la periferia galaxiei sale — îndrăzneau să exploreze infinitul.

La urma urmei, poate că nu realitatea le mângâia sufletele neîncrezătoare, ci imaginea poetică a cupei întinse pentru a primi steaua căzătoare a lui Donne, sau a urechii încordate să audă urma strigatului bănuț, care se topea până la umbra unei șoapte când ajungea aici, Și la o mie cincisute de kilometri deasupra lor se afla cel mai mare radiotelescop construit vreodată, o plasă gigantică cu un diametru de peste șapte kilometri, aruncată de oameni în înalțuri pentru a prinde stelele.

Dacă s-ar putea folosi de Marea Ureche mai des, nu doar pentru testări ocazionale, gândi MacDonald, atunci poate că ar obține ceva rezultate mai curând. Știa însă prea bine că radioastronomii nu vor fi niciodată de acord să cedeze din timpul instalației LOR pentru joaca așteptării

unor semnale care nu mai veneau. Și așa, Proiectul moștenise Urechiușa numai după ce intrase în funcțiune Marea Ureche. Se vorbea de la o vreme despre o rețea și mai mare, cu un diametru de treizeci de kilometri. Poate atunci, dacă zvonurile erau întemeiate, proiectul ar putea utiliza macar pațțial Marea Ureche. Asta dacă vor rezista până atunci, dacă își vor putea conduce nava fragilă a credinței și speranței printre Scilla îndoielilor și Charibda cotelor bugetare... Cum sa-i convingă pe cei din Comitet ? Tabloul era destul de sumbru. Omul care ascultă, ascultă, ascultă stelele tăcând, așteaptă semnale care nu mai sosesc, pentru că — groaznic gând — Omul este singur pe lume, un accident cosmic care are nevoie de căldura altei existențe, căldură care nu va mai veni niciodată. Singur, singur de tot, ca și cum cineva ar fi singur pe Pământ, fără să aibă pe altcineva cu care să vorbească, ca într-o închisoare fără ieșire, fără posibilitatea de a comunica cu cei de afară și fără posibilitatea de a ști dacă mai este cineva pe afară...

Oare nu-i împingea înainte doar teama de spaimile nopții ? Câtă vreme ascultau, exista speranța. A renunța, ar însemna să admită înfrângerea totală. Unii spuneau că nici nu ar fi trebuit să pornească Proiectul; nu s-ar mai pune problema renunțării. Asta o susțineau unele dintre noile secte, cum erau Solitarienii: nu mai este nimeni, noi suntem Unicii, singura inteligență din Univers, să ne beatificăm deci, în gloria unicității noastre. Ceilalți credincioși încurajau continuarea Proiectului. De ce să fi creat Dumnezeu miliarde de alte stele și planete dacă nu pentru a le da și altor ființe plămădite după chipul și asemanarea Lui ? Trebuie să-i descoperim și pe ceilalți fii ai săi, să comunicăm cu ei, să aflăm ce revelații au avut, pe ei cine i-a mântuit de păcate ?

*Și iată că voi trimite peste voi făgăduința
Tatălui meu; dar rămâneți în cetate până veți*

Iar noi, își continuă gândurile MacDonald, noi cei care nu ne pierdem în speculații fanteziste despre cum și-a aranjat cărțile prezumtivul creator al Universului, lăsându-l apoi uitării, noi rămânem cu credința în ceea ce am învățat, în ceea ce știm și în ceea ce sperăm.

Înserarea se prefăcuse în noapte. Cerul era de mătase neagră. Stelele se născuseră din nou. Ascultarea reîncepuse. MacDonald se îndreptă spre parcaj, se urcă în mașină și porni spre casă.

Nu îl aștepta nici o lumina aprinsă. Hacienda⁴ avea aerul acela părăsit, pe care el îl cunoștea prea bine, arăta cum arăta ori de câte ori Maria pleca să-și vadă prietenii din Mexico City. Dar acum casa nu era goală, Maria era acasă.

Deschise ușa de la intrare și aprinse lumina din hol, apoi se îndreptă spre living, cu pași mășurați, nici prea grăbiți, nici prea șovăielnici. Trecu astfel, aprinzând luminile peste tot: în living, în sufragerie, camera de oaspeți, bibliotecă, bucătărie. Ajunse la ușa din lemn greu, închis la culoare, a dormitorului.

— Querida⁵ ?

Înainte de a aprinde lumina se asigură că reostatul pentru reglarea intensității era dat la minimum.

— Maria Chevez ?

Maria dormea, cu picioarele strânse sub cuvertură. Părul negru, bogat, împrăștiat pe perna îi încadra fața liniștită.

Men che dramma

Di sangue m'e rimasto, che non tremi;

Conosco i segni dell'antica fiamma.

³ Evanghelia lui Luca, 24.49

⁴ Fermă (span.)

⁵ Iubito (span.)

*În sânge nici o picătură
Nu mi-a rămas să nu se înfioare,
Îmi recunosc iubirea, năvalnica-i dogoare*

(DANTE, Divina Comedie, în italiană în original)

MacDonald o privi, mângâindu-i cu privirea, pe rând, fiecare trăsătură a feței atât de bine cunoscute. Chiar și așa, cu ochii ei negri atât de expresivi ascunși de pleoapele cu genele ca doi bondari adormiți pe o floare, era cea mai frumoasă dintre toate femeile pe care le văzuse. I se bucura sufletul de amintirea atâtor și atâtor clipe fericite trăite lângă ea.

C'esf de guoy j'ay le plus de peur que la peur.

*De nimic nu mă tem mai mult decât de teamă.
(MONTAIGNE, Eseuri)*

Se așeză pe marginea patului, aplecându-se pentru a-i săruta obrazul și apoi umărul dezgolit de cămașa care îi alunecase în somn, dar cum ea nu dădea semne că l-ar simți, o scutură ușor.

— Maria...

Ea se întoarse cu fața în sus, întinzându-se, suspină abia simțit și numai apoi deschise ochii, încă fără a se fi trezit.

— Sunt eu, Robby, îi șopti MacDonald, cu urma aceea de accent irlandez pe care și-o regăsea în momentele de emoție.

Privirea ei prinse viață și buzele i se destinseră într-un surâs leneș.

— Robby... ai venit...

— Yo te amo⁶, spuse el sărutând-o, și după aceea, ridicându-se cu evident regret, continuă: Mă duc să pregătesc cina. Trezește-te, hai, și aruncă ceva pe tine. O jumătate de oră e bine, sau mai devreme ?

— Mai devreme, dragule !

În frigider găsi lăptuci fragede și friptură de vițel în sânge, tăiată în felii subțiri. Cu mișcările precise ale bărbatului căruia îi plac bucatele bune, dar și pregătirea lor, întocmi o salată César, în timp ce feliile de carne se rumeneau la foc potrivit.

Când Maria apăru în cadrul ușii, salata era gata, sucul de lămâie stors, tarhonul îmbrobonat de câțiva stropi de maioneză, sticla de vin alb, demisec, aburea proaspăt scoasă de la rece, iar bulionul gros de carne, dres cu smântână și parfumat cu semințe strivite de mărar, tocmai acoperise scalopinele.

— Mmmm... miroase a ceva bun, îi zâmbi Maria.

Era o glumă a lor. De câte ori gătea Maria, făcea mâncăruri mexicane, pipărate de ardeau ca focul și se așezau în stomac ca o căptușeală încinsă, în așteptarea vinului răcoritor. Dacă își făcea MacDonald de lucru prin bucătărie, ieșea întotdeauna o surpriză — specialități din bucătăria franceză, italiană sau chinezească. Dar indiferent care din ei ar fi gătit, celălalt trebuia să-și manifeste într-un fel aprecierea pentru a nu fi pedepsit cu obligația de a găti el toată săptămîna următoare.

MacDonald umplu paharele.

— À la très-bonne, à la très-belle, spuse el, qui fait ma joie et ma santé !⁷

— În cinstea Proiectului, răspunse ea. Să vie în noaptea asta mesajul mult dorit !

⁶ Te iubesc (span.)

⁷ Prea bune și preafrumoase

Ce îmi dă bucuria și sănătatea mea !

(BAUDELAIRE. Epavele, fran.)

Mac Donald scutură din cap. Dorințele prea mari nu trebuie amintite.

— În seara asta suntem numai noi doi.

Într-adevăr, după aceea au fost doar ei doi, o insulă de bucurie, așa cum fusese întotdeauna în cei douăzeci de ani de când erau împreună, iar ea era plină de viață ca și atunci când se cunoscuseră

În cele din urmă, nerabdarea din ei se potoli; stăteau întinși alături, bucurându-se de liniștea din ei și din jur. Pentru MacDonald Proiectul devenise doar ceva care urma a fi terminat cândva

— Maria, spuse el în șoaptă.

— Da, Robby.

— Te iubesc, dragostea mea.

— Și eu, Robby.

Însă în timp ce îi asculta respirația potolindu-se treptat gândurile despre Proiect puseră din nou stăpânire pe mintea lui. Când o crezu adormită, se ridică și începu să se îmbrace pe întuneric.

— Robby ? (Vocea ei era limpede, fără urmă de somn, dar înspăimântată.)

— Si, querida ?⁸

— Pleci iarăși ?

— Nu vroiam să te trezesc.

— Chiar trebuie să pleci ?

— Asta mi-e slujba, iubito.

— Numai astăzi, te rog, rămâi cu mine noaptea asta...

MacDonald aprinse lumina. Figura ei exprima îngrijorare, nici un dram de isterie.

— Rast ich, so rost ich.⁹ Și-apoi mi-ar fi rușine de ceilalți, care sunt deja acolo.

— Înțeleg, așa-i... Du-te, dar să te întorci degrabă.

⁸ Ce-i dragoste ? (span.)

⁹ Dacă mă odihnesc, ruginesc (proverb german.)

Înainte de a pleca, MacDonald trecu prin baie, lăsa alte două pastile pe policioara de sub oglindă și ascunse flaconul aproape plin în locul știut numai de el.

Noaptea, când recepția undelor cosmice era mai bună, lipsind interferențele emisiunilor terestre și ale vântului solar, clădirea Proiectului renăștea, parcă, la o noua viață. Fetele treceau grăbite, cu cești de cafea fierbinte, sau cu diagramele pline de șerpuirile neregulate ale imprimantelor în mână, pe câtă vreme barbații, cei care nu erau la posturile de ascultare, discutau aprinși pe lângă distribuitorii de coca-cola.

MacDonald se duse direct la punctul central. Adams era la panoul de comandă, secundat de Montaleone, tehnicianul de serviciu. MacDonald îi salută pe fiecare în parte și se apropie de consola de înregistrare. Acele care vibrau pe fiecare lungime de undă nu păreau să asculte de vreun impuls ordonat.

Adams își scoase căștile și îi arată câteva vârfuri.

— S-ar putea să fie ceva...

— Întâmplătoare, replică MacDonald.

— Ai dreptate. Computerul nu a reacționat în nici un fel.

— Sunt câțiva ani buni de când lucrez cu chestiile astea. Cred că am început să „simt” și când le scade tensiunea. În asemenea condiții începi să gândești ca un computer.

— Sau începi să simți povara eșecului.

— Cam așa ceva.

Încăperea era curată și eficientă: sticlă și metal și plastic, totul fără pete și sterilă. Mirosea a electricitate. MacDonald știa foarte bine că electricitatea nu are miros, și totuși așa gândea. Poate că era doar ozonul, sau izolația încălzită, sau uleiul încins, sau toate la un loc. Orice ar fi fost, nu era momentul de a cerceta cauza unui miros, defecțiunile se autosemnalizau pe un panou general de control — iar MacDonald nu dorea cu tot dinadinsul să

știe. Prefera să-l considere mirosul electricității. Poate că din cauza asta nu se realizase ca savant. Toți profesorii îl învățaseră că „savant este cel care nu ostenește întrebând DE CE ?”

Se întinse și dădu peste cap un comutator. Încăperea se umplu de un zgomot subtil, ca aerul care scapă dintr-o cameră de bicicletă, susurul unor sibilante sâsâite scornite de sesiunea subterană a șerpilor superșerpuitori.

Întoarse butonul unui potențiomtru de volum, iar șoapta deveni, — vorba lui Tennyson — zumzetul nenumăratelor albine”. Încă o răsucire, doar câteva grade, și parcă îl auzea pe Matthew Arnold

*...tristul, îndelungatul vuiet al unui aspru vânt
Ce-ncet se pierde în nopte.
Un leu lovit de moarte.
Topindu-și râsuflarea-n cioburile goale,
Țândări mici de lumina, pierdute pe Pământ...*

Mai răsuci puțin butonul și sunetul redeveni babelul unor voci îndepărtate, unele strigând, altele urlând, unele calme, altele abia șoptind — dar toate încercând — sfâșiate de disperare — să COMUNICE.

Dar totul era doar o fracțiune de grad sub limita iluzorie a inteligibilității. Doar să fi închis ochii și MacDonald era convins că ar fi putut să le vada fețele, lipite de un ecran îndepărtat, deformate de efortul zadarnic de a se face auzite și. mai cu seamă, înțelese. Culmea era că se încăpățâneau să vorbească toți deodată. Ar fi vrut să le poată striga „Dar mai tăceți odată ! Tăceți odată, toți ! Dumneata, cel cu antena roșie, dă-i drumul, vorbește ! Ceilalți să-și aștepte rândul, unul câte unul, și va vom asculta chiar de-ar fi să dureze o sută de ani, sau o sută de vieți !”

Adams îi rupse șirul gândurilor.

— Uneori mă gândesc că am greșit, montând difuzoarele. E o chestie... cum sa spun... prea antropomorfică. Trec zile, luni și, dintr-o dată, începi să auzi voci. Câte ai putea jura că au coerență ? Câte sunt mesaje clare ? Prostii... Eu, unul, nu le mai dau atenție. Ajunsesem să mă trezesc în miezul nopții, crezând ca aud pe cineva șoptindu-mi cuvinte care ar fi fost să fie mesajul-cheie care ar fi lămurit totul, piatra cosmică de la Rosetta, mesajul care va răspunde la toate întrebările noastre. Sigur că după aceea, dracu' mai putea adormi din nou...

Apăsă pe întrerupător și se făcu liniște.

— Poate că se va găsi și cineva care să înțeleagă mesajul, spuse MacDonald. Din cauza asta am instalat sistemul audio. Ca sa ne rețină atenția. De acord, ne chinuie și ne obsedează, dar din chin și din obsesii poate tâșni scânteia inspirației...

— Sau incendiul nebuniei... Dar ai dreptate, trebuie să mergem înainte, nu ?

— Mda...

MacDonald luă câștile pe care le folosisese Adams și apropie una de ureche. Cânta !

— Tico-tico, tico-tico ! Ei ascultă-n Puerto Rico, stau și ascultă-n infinit. Ce-au stelele ? S-au tâmpit ? Tico-tico, tico-tico, nu dormiți în Puerto Rico.

MacDonald lăsă câștile pe tăblia consolei.

— Și asta tot inspirație se cheamă.

— Cel puțin îmi scoate din cap inutilitățile..

— Și treaba, nu ? Spune-mi Adams, dumneata chiar vrei să dai peste cineva pe acolo, pe-afară ?

— Altfel de ce-aș mai sta aici ? ! Numai că mă întreb câteodată dacă nu ar fi mai bine să nu aflăm nimic...

— Lasă, avem cu toții momente dintr-astea, îl consolă MacDonald.

După ce termina cu toate hârtiile din tăvița roșie „de rezolvat”, MacDonald râsuflă ușurat și își întinse spinarea amortită. Se întreba dacă s-ar fi simțit mai puțin frustrat,

mai puțin nesigur, dacă ar fi lucrat undeva, în cadrul Proiectului, în loc să aibă grijă de toți ceilalți care lucrau efectiv. Ei, da, cineva trebuia să facă și treaba asta, să aibă grijă de bunul mers al Proiectului, de problemele cu personalul, de contul curent, de plata facturilor, de plata salariilor, de potolirea nervilor..

Pentru asta fusese numit el, cu cincisprezece ani în urmă — pentru ca să aibă grijă de rufele murdare, să rezolve toată babilonia de hârtii, depeșe, circulare, somații, cereri, reclamații... Bineînțeles că după atâția ani devenise, totul, aproape doar rutină, corespondență de paisprezece culori pe care Lily ar fi descurcat-o la fel de bine, dar era esențial să se știe că o făcea el, să se știe că de toate răspundea cineva care credea în proiect, sau cineva care nu lăsa pe alții să-i ghicească îndoielile. Ca și Urechiușa, el devenise un simbol; oamenii au nevoie de simboluri, pentru a trăi, sau pentru a găsi tăria de a respinge disperarea atunci când ea îi cuprinde.

Portarul îl aștepta în secretariat.

— Pot să vă vorbesc, domnule Director ?

— Bineînțeles, răspunse MacDonald, închizând grijuliu ușa biroului său. Ce s-a întâmplat, Joe ?

— Păi, să vedeți... e dinții mei. dom'le...

Bătrânul se ridică în picioare și cu o mișcare abilă își scoase proteza, care rămase odihnindu-se, ca un zâmbet alb-sângerieu, în palma sa zbârcită. Reprimându-și un fior involuntar de dezgust, MacDonald privi cu un interes prefăcut. Era o proteză ca toate protezele, bine făcută, poate chiar prea bine făcută, prea era reală..

— Ce-i cu ea, Joe ?

— Îmi vorbește, zău, dom'le MacDonald, mormăi încurcat portarul, privindu-și dinții cu o urmă de suspiciune. Noaptea, înțelegeți, după ce-i pun în pahar, pe noptieră, îmi tot șopocăie... Chestii, tot felul de chestii, niște chestii de departe. Ca niște mesaje, înțelegeți ?

MacDonald îl privi mirat. Ciudat, să folosească tocmai acest cuvânt destul de greu de pronunțat fără proteză. „Mesaje” ! Dar de ce ciudat ? În definitiv, putea să fi tras cu urechea la discuțiile specialiștilor pe culoare, în laboratoare, la bufet, toți aveau același subiect de discuție. Ciudat ar fi fost dacă nu ar fi prins nimic. „Mesaje, zău așa !”

— Am auzit, s-au mai întâmplat și prin alte părți lucruri asemanatoare. Uneori, protezele acționează ca un receptor radio cu cristal în miniatură și recepționează chiar transmisiile posturilor de radio, dacă sunt destul de puternice și destul de apropiate. Iar noi, Joe, ai văzut ce multe antene avem, chiar așa, trebuie să fie o puzderie de frecvențe parazite, inducții și așa mai departe. Nu e nici o problemă. Uite ce... Am să vorbesc eu cu dentistul nostru să-ți aranjeze dinții în așa fel încât să nu te mai supere deloc. E un fleac, să nu ai nici o grijă !

— Vă mulțumesc, dom'le MacDonald, spuse bătrânul portar, punându-și la loc proteza. Să fiți sănătos că tare sunteți bun, dom'le Director !

Pe tot drumul până acasă — erau șaisprezece kilometri — MacDonald conduse dominat de acel sentiment de neliniște pe care îl ai atunci când crezi că nu ai făcut ceva ce trebuia făcut, sau că ai făcut ceva greșit și nu știi ce. Dar când ajunsese acasă, hacienda îi păru doar întunecată, nu tristă și părăsită, așa cum îi făcuse impresia cu câteva ore mai înainte. Maria dormea, respirând liniștită.

Seara următoare, casa arăta altfel. Sunetul discuțiilor aprinse stârnea ecouri vesele, dând viață împrejurimilor, de la ferestre degete lungi de lumină pipăiau întunericul de parcă ar fi vrut să mângâie colinele din jur, iar intrarea era strălucitoare ca un far.

— Intră, intră, Lily, spuse MacDonald, amintindu-și de o noapte când o Lily întâmpina musafirii la ușă, ajutându-i să-și scoată paltoanele... dar aceea fusese o altă Lily și se

întâmpla în altă parte, în altă casă, cu altă ocazie, și mai cu seamă, în amintirea altcuiva...

— Îmi pare tare bine că te-ai decis să. vii, totuși.

Avea în mână o cutie de bere și o îndreptă în direcția de unde se auzea gălăgia cea mai mare.

— În living găsești bere câtă vrei, iar în bibliotecă ceva mai tare, de la 45° în sus, așa că fii atentă să nu ți se suie la cap ! Și acum, „nunc est bibendum¹⁰ !”

— Unde este doamna MacDonald ? întrebă Lily. privindu-se în oglindă.

— Pe acolo pe undeva, repetă MacDonald gestul cu mâna în care ținea cutia de bere. Am pierdut-o în înghesuială. Bărbații și câteva doamne mai curajoase sunt în bibliotecă, în timp ce femeile și cei mai curajoși dintre domni sunt în living. Bucătăria este teren neutru, așa că... Poți alege după pofta inimii...

— N-ar fi trebuit să vin, îl întrerupse Lily. M-am oferit să-l înlocuiesc pe domnul Saunders la pupitru, dar m-a refuzat. Cică nu mi-am dat încă testul. De parcă n-ar fi computerul cel care are grijă de toate, că în rest, parcă n-aș ști și eu pe cine să chem dacă s-ar întâmpla ceva deosebit...

— Știi ceva, Lily ? MacDonald își pierdu zâmbetul, care tot nu-i stătea prea bine pe față. Computerul poate face totul singur, iar tu... voi doi v-ați descurca în orice situație mai bine decât oricine, mai bine chiar decât mine. Dar dacă unul din echipă ar simți vreodată cât de cât că nu este absolut indispensabil, va crede că nu are rost printre noi și va renunța. Or, asta nu trebuie să se întâmple niciodată !...

— Oh, Mac, de ce pui tu atâta suflet ?...

— Nu trebuie să se întâmple, mă auzi tu, pentru că printre ei este unul care într-o zi va găsi răspunsul. Nu eu. Unul dintre ei... Trebuie să găsesc pe cineva să-i țină locul lui Charlie, să se mai destindă și el măcar o ora-două.

¹⁰ E vremea acum să bem ! (HORATIU, Ode, lat.)

*Wer immer strebens sich bemüht
Der konnert wir erlösen.*

*Pe acel care din greu trudește,
Pe acela noi îi vom salva.
(GOETHE, Faust, germ.)*

— O.K., boss !

— Hai, distrează-te și tu, doar n-ai venit să stai aici !

— O.K., boss, O.K., exclamă Lily, îndreptându-se spre bibliotecă.

— Găsește-ți, fată, un bărbat, șopti neauzit MacDonald, cu nasul în cutia de bere, apoi, pentru că Lily fusese ultima persoană care mai putea veni, părăsi și el intrarea și se opri în ușa living-ului, încercând să cuprindă frânturile de conversație.

— ...razele gamma ar trebui...

— ...înainte de a ne întreba unde vom găsi bani pentru un asemenea generator, ar trebui să știm, măcar cu aproximație, cam cât ar costa...

— ...cine îl va construi și cum va...

— ...sursele de raze gamma sunt de milioane de ori mai rare decât cele de unde radio pe douăzeci și unu...

— Asta a afirmat-o Cocconi acum cincizeci de ani. Aceleași argumente. Mereu aceleași și aceleași...

— ...dar dacă au dreptate, au și basta !

— Iar lungimea de undă a hidrogenului este atât de unic logică... Așa cum i-a spus Morrison lui Cocconi — și Cocconi, dacă vă aduceți aminte, a fost de acord — lungimea de undă a hidrogenului reprezintă un punct fix de întâlnire, logic, prestabilit, o frecvență unică, obiectivă care să poată fi sesizată de orice ascultător din Univers". Cam așa s-au exprimat !

— ...dar volumul de zgomot care se suprapune...

MacDonald surâse și se îndreptă spre bucătărie să-și ia o altă cutie rece de bere.

— ...de ce nu „mesagerii automați” ai lui Bracewell ?
— Ce-i cu ei ?
— De ce nu-i căutăm ?
— Fii serios ! Ideea lui Bracewell era că aceste automate își vor semnala singure prezența !

— Poate că nu suntem îndeajuns de copți ! Poate că ne mai trebuie câteva mii de ani până să ajungem să înțelegem ce și unde...

— ...și totuși unele emisii laser...

— Care să se piardă în strălucirea miliardelor de aștri ?

— Nu, nu, Schwartz și Townes au arătat că nu avem decât să alegem o lungime de unda specifică. Cu o rază laser îngustă, plasată în centrul uneia dintre liniile de absorbție ale calciului...

În bibliotecă se discuta pe alte coordonate.

— ...frecvențele joase, considerând...

— ...zgomotul de fond impune o limită coborâtă pentru...

— După calculele lui Drake, frecvențele cele mai potrivite din acest punct de vedere se situează în plaja de 3,2 și 8,1 centimetri.

— Drake ! ce naiba știa Drake ?! Acum, după o jumătate de secol, încă mai vorbim de...

— ...și nu e vorba numai de experiența acumulată în acești cincizeci de ani, gândiți-vă și la tehnica de astăzi ! Pe atunci abia reușeam să transmitem semnale radio pe distanțe de o mie ani-lumină, iar laserul nu bătea mai mult de zece ani-lumină, pe câtă vreme astăzi am trecut de zece mii de ani-lumină la emisiunile radio, iar laserele au puteri de emisie de peste cinci sute de ani-lumină, cel puțin !

— Dar dacă nu-i nimeni pe acolo ? spuse Adams pe un ton sumbru.

Ich bin der Geist der stets vernient.

Sunt spiritul ce neagă mereu.

(GOETHE, Faust, germ.)

— Așa că ar trebui să facem cum propusese Oliver: pulsări de o sută de milioane de miliarde de wați într-o zecime de miliardime de secundă, ar trebui să apară pe tot spectrul radio. Hei, Mac, vrei să-mi umpli paharul, te rog...

Și MacDonald încerca să se strecoare spre bar.

— l-am spus eu lui Charley, de-am avea doar câte un ban de zece pentru fiecare scutec pe care l-am spălat, n-aș mai sta aici în Puerto Rico, spuse o femeie către alte două într-un colț.

— ...neutrinii, spuse cineva.

— Prostii, bubui o voce groasă în timp ce MacDonald amesteca atent sucul de portocale cu vodcă de 61°, vă spun eu, mediul ideal sunt tot razele Q...

— Cunoaștem, faimoasele raze care de cinci decenii urmează să fie descoperite în următorii cinci ani. Morrison ar fi teribil de dezamăgit, dacă s-ar mai găsi printre noi...

MacDonald începu să refacă traseul, având grijă să nu verse paharul prea plin.

— Pe mine mă înnebunește chestia cu schimbul de noapte, spunea soția nu știu cui. Toată ziua cu ăia mici și dumnealui mă vrea ca o floare când vine dimineața acasă ! Doamne...

— ...sau să o luăm, și pe partea cealaltă: dar dacă toți, peste tot, stau și ascultă ? se întreba Adams, cu același pesimism. Poate ca stau și ei și ascultă, ca și noi, ascultatul costă infinit mai puțin.

— Paharul tău, încercă MacDonald să-l întrerupă, dar altă voce îl acoperi.

— Și chiar nu crezi că idea asta le-a venit și altora, care să fi început deja să transmită ?

— N-ai decât să o sucești cum vrei și să te întrebi cum ar fi dacă ți-ai închipui că ei își închipuie că tu îți închipui... Știi ce, mai bine taci și ascultă. Gâdește-te numai: mii de lumi în ascultare sau o singură lume — a noastră, oricum ar fi, tot rău este, ce mai ! Doar cât mă gândesc și mi se face pielea găină !

— Mă rog, mă rog, atunci noi ar trebui să emitem, să transmitem ceva...

— Și cam ce-ai propune ?

— Știu și eu ? Numere prime, sau cam așa ceva...

— Ia mai gândește-te ! Dacă — este doar o ipoteză — civilizația „pe recepție” ar putea să nu cunoască matematica...

— Ce prostie ! Și cum și-au construit antena ?

— Ce știi eu ?! Pe băbește, pe ghicite, sau prin intuiție, ca orice radioamator. Sau poate că au antene încorporate organic ?!

MacDonald porni din nou în derivă spre bucătărie, sperând să mai găsească o bere rece.

— ...insistăm pentru echivalarea timpului utilizat cu Marea Ureche chiar dacă nu ar exista o emisiune intenționat amplificată pentru eventualii ascultători din alte lumi, tot am putea recepționa traficul electronic normal pentru orice civilizație, cel puțin la nivelul nostru, fie ea și la zeci de ani-lumina depărtare. Problema noastră — în momentul decisiv — va fi descifrarea mesajului și nu recepționarea lui.

— Eu, unul, sunt sigur că ei ne ascultă de cel puțin câteva decenii. Sunt sigur că dacă am putea programa...

— Bine-bine, doar nu sunt cretin. Dă-mi doar datele pe care să-mi bazez...

Atenția lui MacDonald fu întreruptă de Maria, care se îndrepta spre bucătărie cu o tavă goală.

— Ți-e bine, iubito ?

— Hmhm, răspunse ea, mai mult din ochi.

— Precis ? (Se aplecă spre ea, să-i simtă aroma părului bogat, amestec de căldură, tutun de bună calitate, parfum și... Maria).

— Aș fi preferat să fim doar noi.

— Și eu, dragule.

— Totuși, va trebui să plec...

— Neapărat ?

— Trebuie să-l schimbe cineva pe Saunders. Chiar dacă este rândul lui, e păcat să nu se distreze și el puțin cu ceilalți.

— Nu poți trimite pe altcineva ?

— Pe cine ? (MacDonald ridică din umeri, privind în jur la invitații săi. Se distrează bine, continuă el, dacă plec nimeni nu va simți lipsa).

— Eu, da...

— Știu, iubito...

— Parcă le-ai fi mamă, tată, duhovnic, spuse Maria. Te chinuiești prea mult pentru ei.

— Cineva trebuie să-i lege. La ce altceva sunt bun ?

— La multe alte, dragule.

MacDonald o îmbrățișă. Își simțea inima ca de ceară.

— la uitați-va la Mac și Maria, spuse cineva cu prea multe pahare la activ. Ca doi porumbei.

MacDonald zâmbi, un zâmbet larg, de circumstanță, și lăsându-i pe cei din preajmă îl bătu amical pe umăr, făcându-i loc, în același timp, Mariei. Părea obosită, parcă puțin îmbătrânită. Ce naiba ! Nici el nu se mai simțea de multă vreme tânăr, parcă anii i se așezaseră în oase. Desigur, simțea, gândea, trăia de parcă i s-ar fi oprit ceasul de pontaj la douăzeci și șapte de ani, dar știa prea bine că trecuse de patruzeci și șapte, i-o spunea în fiecare zi oglinda din baie, prea bine, el putea să-și plătească anii tinereții cu fericirea și dragostea și liniștea și împlinirea de acum, se putea chiar închipui nemuritor. Dar... Maria ?

— Ți-e bine ?

— Mi-e pace.

*Nel mezzo cammino di nostra vita
Mi ritrovoi per una selva oscura
Che la diritta via era smarrita.*

Doar jum'ate viața eu trecusem

*Și mă găseam pierdut într-o pădure
Pe unde drumul drept abia-l pierdusem.
(DANTE, Divina Comedie, ital.)*

Nu, Maria era aceeași dintotdeauna.

— Ești sigură ?

— Da, dragule.

O sărută pe obraji, ca întotdeauna, se surprinse respirând adânc parfumul — nu, mirosul ei — minune repetată zilnic. Trecând printre invitați mai auzi pe cineva:

— Eddie are dreptate. De ce nu analizăm și moleculele carbonice ? Oricât de mult ar fi plutit prin spațiu, dacă au fost trimise de cineva — vreau să spun: dacă sunt artificiale — tot își păstrează ceva din...

Fără să mai asculte palavrele din jur, MacDonald ieși afară. După ce închise ușa, toată gălăgia parcă se pierduse într-un murmur confuz, de i se părea că aude iarași difuzoarele din stația de ascultare. Voci, vorbe, fraze din care nu înțelegea o iota. Dar dacă s-ar concentra puțin... Unde mai auzise chestia asta ? Poate că băuse o bere — două prea mult...

După câteva ore de ascultare, MacDonald simțea întotdeauna un gol în creier, dar acum parcă era mai rău decât alte dăți. Poate erau de vină discuțiile auzite acasă, poate cele câteva beri în plus, poate altceva — vreun gând ascuns în subconștient și care nu voia să se lase recunoscut la suprafață.

Tico-tico, tico-tico...

Și dacă ar reuși să identifice un mesaj ? Chiar cei mai tineri din echipă vor fi dat de mult în primire încă înainte de a fi fost descifrat. Până la steaua cea mai apropiată erau zeci de ani-lumină, iar dus-întors era dublu. Cine putea să fie chiar atât de dăruit unei idei ?

Toți ascultă-n Puerto Rico

Doar fanaticii religiilor, care dăruiau sute de ani zidirii unui turn de catedrală, sau cei care luptau în bătrâna Europă pentru dărâmarea unor concepții milenare...

— Ce faci, bătrâne ?

— Trăiesc de doi bani ziua.

— Și ce faci ?

— Muncesc.

Muncă... trudă pentru înălțarea unei catedrale, sau pentru dărâmarea unor legi clădite cu sute de ani înainte, sau pentru așezarea temeliiilor unor noi orânduiuri — eforturi ale căror roade nu se pot coace nici în două sau trei generații.

Ascultă neconținut.

În eforturile generațiilor nu contau cei care își cântăreau fiecare vorbă, fiecare pas, fiecare cărămidă, fiecare ceas, ci numai visătorii care mențineau aprinsă flacăra idealurilor. Oricum, un dram de sănătoasă nebunie...

Ce au stelele ? S-au tâmpit ?!

Toată noaptea nu făcuse altceva decât să asculte „voci”. Nu erau decât sunete, sunete și zgomote, o încălceală bramburită din care el se încăpățâna să creadă ca va putea în cele din urmă să aleagă cuvinte, vorbe adevărate, cu sens deplin. Dar... Nu era nimic altceva decât un talmeș-balmeș de sunete, de voci îndepărtate, de neînțeles și totuși, arzând parcă de nerăbdarea de a se face pricepute.

Tico-tico, tico-tic...

Iar el dorise, desigur, de multă vreme, să poată porunci universului de zgomote: „Tăcere !”, „Vorbiți pe rând !”, „Dumneata ai cuvântul.” Ce prostie, doar nu putea face așa ceva. Sau o făcuse deja ? Încercase ? Strigase ?

Ascultați-ne un pic !...

Nu cumva ațipise la pupitrul de comanaa cu vocile stelare bâzâindu-i în creier, sau doar își imaginase că ațipise ? Sau visase că se trezise ? Sau visase că visase ?

Nu gândiți cum gândiți voi...

Asta nu mai era concentrare, nici starea ae veghe, ci curată autohipnoză. Creativă ? Poate, dar și cu un dram de nebunie ascunsă taman acolo unde se putea deghiza în savantă înțelepciune, acolo de unde putea cere unui univers haotic să-i dea partenerul întru ale vieții vicisitudini.

*Că sunteți singuri pe lume.
Toate stelele i-ar spune
Că mai sunt și-alții pe-aici...*

Tresari. Oare de când suna telefonul ? Întinse mâna și nu s-ar fi mirat ca, ridicând receptorul, să audă o voce din adâncul universului, cu o urmă de accent oxfordian, poate, spunându-i: „Alo, bună ziua. Omule, Alo... alo ? Am impresia că nu avem o audiție prea

bună, nu-i așa ? Vroiam doar să știți că noi suntem aici. Voi sunteți acolo ? Stați și ascultați ? Bun, bine, v-am trimis un mesaj. Cred că îl veți primi în câteva secole. Să fiți pe recepție, da ? Excelent. Salutări...”

Numai că visele nu se potrivesc cu realitatea, iar realitatea era vocea atât de cunoscută a lui Saunders, cu accentul lui târăgănat din Sud, care spunea, ce spunea ?

— Mac, mă auzi, Mac ? — S-a întâmplat ceva, un accident. Olsen este deja în drum spre tine, dar cred că ar fi mai bine să vii imediat. Maria nu e bine.

Să plece. Imediat. Să lase totul baltă. Ce importanța mai are ? Oricum, să pună comenzile pe automat. Computerul va avea grijă de toate. Oh, doamne, Maria... Ușa... lasă, Olsen are cheile. Mașina. Starterul — ușor, să nu îneci motorul, așa... Vine o mașină, o fi Olsen, dar în viteza asta...

Accident ? Ce accident ? de ce n-am întrebat ? Ce importanța are ce fel de accident a fost ? Maria, Maria nu e bine. Poate că nu e nimic grav. Cu atâta lume acolo... *Nil disperandum*.¹¹ Și totuși... de ce să-i fi telefonat Charlie dacă nu era nimic grav ? Atunci e grav ? Cât de grav ? Trebuie să fiu pregătit sufletește pentru orice, chiar pentru ceva ce ar cutremura lumea, și mi-ar sfâșia inima. Să mă stăpânesc în fața lor. De ce ? De ce să par infailibil, de ce trebuie mereu să fiu vesel, optimist, cu un crez de nezdrcinat ? De ce eu, tocmai eu din atâția... Dar dacă s-a întâmplat ceva rău, ceva imposibil de rău, cu Maria, atunci ce voi... Doamne, de ce nu am întrebat ce este, de ce ? Știrile rele pot aștepta. Neștiința temporară nu le poate schimba în mai rău. Ce are Universul cu agonia din mine ? Ce sunt eu în Univers ? Ce simt eu nu interesează pe nimeni, decât pe mine. Singurul lucru care mă leagă de Univers este Proiectul și este singurul lucru care mă interesează și care mă leagă de eternitate. Dragostea și agonia sunt înăuntrul meu, dar semnificația vieții sau morții mele este Proiectul.

Până să ajungă acasă, MacDonald reușise să-și controleze fluxul emoțional. Departe, dincolo de orizont, se năștea o nouă zi. Era ora la care proiectul își termina activitatea noctură.

¹¹ Să nu disperăm (HORATIU, Ode, Cartea I. lat.).

Saunders îl întâmpină în prag.

— A venit doctorul, Lessenden. E cu Maria.

Înăuntru mirosea încă a multe țigări fumate, dar nu era nici o urmă din dezordinea lăsată de obicei după o petrecere. Farfuriile, scrumierele și paharele probabil ca erau în bucătărie, spălate deja. Cineva se gândise la asta. Poate că toți. Erau oameni de treabă.

— Betty a găsit-o în baia de lângă dormitor. Nici n-ar fi intrat acolo de n-ar fi fost ocupate celelalte. Este vina mea, n-ar fi trebuit să te las să mă înlocuiești. Poate că dacă n-ai fi plecat..

— Nu este vina nimănui. Rămânea prea mult singură, îl întrerupsese MacDonald. Ce s-a întâmplat ?

— Nu ți-am spus ? Vinele, și-a tăiat cu un brici vinele de la amândouă mâinile. Când a găsit-o Betty era în cadă, apa era roșie de atâta sânge...

Până la urma urmei trebuia să se întâmple, degeaba încerca să se mintă. Și atunci, mai demult, povestea cu somniferele nu fusese doar un accident, oricât voise ea să-l convingă. Sau voise el singur să se convingă ? Își simțea inima ca de gheață și totuși cele petrecute nu îl surprindeau.

Se opri în ușa dormitorului Maria zăcea cuminte, acoperită doar cu un cearșaf, era cald, desigur. Brațele îi rămăseseră afară întinse de-a lungul trupului, cu palmele în sus. Pansamentul alb părea o dungă de vopsea albă trasă de-a curmezișul, peste pielea măslinie, atât de perfectă. Nu mai era perfectă acum, își spuse MacDonald. era plesnită, două tăieturi — două găuri — însângerate care trebuiau să vorbească despre necazuri nemărturisite, despre o singurătate în doi și o viață care nu era decât minciună...

Dr. Lessenden își ridică spre el privirile, ștergându-și fruntea umedă de sudoare

— Hemoragia s-a oprit, dar a pierdut foarte mult sânge. O vom duce la spital pentru transfuzie. Am chemat o ambulanță. Ar fi trebuit să fi sosit până acum.

Maria era palidă, cum nu o văzuse MacDonald nici-odată. Părea modelată în ceară, fără viață, o efigie topindu-se pe un catafalc alb.

— Cu puțin noroc s-ar putea să scape, răspunse medicul întrebării nerostite, în timp ce în încăpere intrau. cu gesturi precise, măsurate, sanitarii cu targa și aparatura de transfuzie.

Nu înțelegea ce voia Saunders de la el.

— Asta a găsit-o Betty pe jos.

MacDonald despături încet, cu teama parcă, foaia de hârtie împăturită cu exactitate în patru: „Plec în căutarea răspunsului la o mare întrebare.”

Când intră în clădirea Proiectului, nimeni nu-și arată surpriza, nimeni nu-i spuse nimic. Nici el nu ar fi putut să le spună că nu putea îndura să stea singur, într-o casă plină de amintiri, așteptând în neștire o veste. L-au întrebat însă de Maria. Le-a răspuns ce știa. Doctorul avea speranțe. Nu, nu era tot în stare de inconștiență, probabil că va mai dura până să-și revină. Mă vor anunța dacă este ceva... da..., sunt speranțe, dar ea nu și-a revenit...

Ajunse în cele din urmă în biroul său. Înconjurat de obiectele atât de familiare ar fi trebuit să se liniștească. dar nu-și putea alunga din minte cuvintele Mariei, scrise ordonat, fără grabă. Se simțea damnat ca un nou doctor Faust care — ascultând cum Noaptea își mână încet telegarii — vede aievea cum fuge timpul și așteaptă ceasul când Demonul se arată ca să-și primească plata. Se scutură de amețeala ce începuse să-l cuprindă și-și trase în față raportul pe care îl începuse noaptea trecută.

Umpluse câteva pagini, argumente ordonate, bine și logic înlănțuite, când se opri dintr-o dată. Încet, fără grabă, adună foile, le așeză una peste alta, ascultându-și parcă gândurile, apoi le strânse în pumn și cu un gest precis le aruncă la coș. Scrise două rânduri pe altă coală, semnă, și apoi o chemă pe Lily.

— Expediază-mi asta. te rog.

Ea citi și se încruntă.

— Nu, Mac.

— Ți-am spus clar: expediaz-o imediat.

— Dar...

— Nu-i o greșeală. Ar fi trebuit s-o fac demult. M-am gândit bine. Fă așa cum ți-am spus.

Rămas singur, MacDonald începu să-și ordoneze hârtiile de pe birou, așteptând să sune telefonul, dar ușa se deschise. Saunders intra fără să se fi anunțat.

— Nu poți face așa ceva. Mac.

MacDonald oftă adânc.

— Lily ți-a spus, nu-i așa ? Ar trebui s-o dau afară, dar poți concedia pe cineva pentru prea multă loialitate ?

— Sigur că mi-a spus ! Dar nu se poate ca tocmai tu... S-ar duce naibii Proiectul.

— Se va duce dacă rămân.

— Mac, știu prin ce treci... Nu, bineînțeles că nu știu. nu am cum, dar îmi pot închipui. Trebuie să fie un iad, dar nu ne poți lăsa. Mac, gândește-te la Proiect.

— Ți-am mai spus: m-am gândit. Înțelege, Charley, nu sunt bun de nimic.

— Ești cel mai bun dintre noi.

— Eu ? Un lingvist neafirmat ? Un inginer întârziat ? Nu vād de ce-aș mai încălzi locul asta de pomană... Aveți nevoie de cineva cu idei noi. cineva care să poată conduce într-adevăr Proiectul, un om dinamic, cu forță de convingere, nu un visător ca mine.

După câteva minute discuția se repetă, de data aceasta cu Olsen ca partener.

— Îți vom simți lipsa, Mac...

Mai veni ră și alții: Adams, scepticul, îl ului.

— Mac, nu cred în Dumnezeu, dar cred în tine.

Sonnenborn îi declară, împiedicându-se în cuvinte:

— Tu ești Proiectul. Pleacă, dar totul se va prăbuși. E păcat...

Nici unul dintre ei nu aminti de Maria. Alt eșec. Probabil că încercase să-l trezească din visări cu câteva săptămâni în urmă, atunci când luase somniferele, dar el nu înțelesese. Cum putea spera să înțeleagă stelele, când nu era în stare să-i priceapă pe cei apropiați? Acum plătea toată orbirea din trecut.

Ce și-ar fi dorit Maria? Știa el ce, dar dacă ar fi fost să scape, nu putea să continue așa. Prea multă vreme trăise doar pentru el, ca o păpușă care așteaptă cuminte pe raftul pe care ai lăsat-o, numai pentru ca el să aibă puterea de a-și continua munca, iar în tot acest timp, în sufletul ei se strângea amarul anilor care treceau, unul după altul, adunând tristețile unei femei frumoase îmbătrânind singură, mult prea singură. Trebuia să recunoască —

fusesse egoist, o dorise numai pentru el, nu dorise copii numai pentru a nu strica perfecțiunea echilibrului pe care îl gândea creat între ei.

Perfecțiunea pentru el, dar mai puțin pentru ea.

Poate că totuși nu era prea târziu. Numai de-ar scăpa... Iar dacă nu, cu ce inimă ar fi putut continua un efort la care să contribuie doar eu prezența?

Tresări, speriat, de apelul strident al telefonului.

— Mac, totul e bine, nu mai este nici un pericol. Mac, mă auzi? (Doctorul Lessenden striga de-a binelea în receptor...)

— Da, da, te-am auzit, e bine...

— Vrea să te vada...

— Vin imediat.

— Stai, nu închide. Știi ce mi-a spus? „Când vorbești cu Robby, vreau să știe că mi-era capul plin de fluturi. De

aici, din spital, răspunsul se vede limpede. Să nu-și facă griji. De-acum totul va fi bine”.

MacDonald închise telefonul. Cu inima plină, clocotind de viață, trecu prin încăperea alăturată, abia aducându-și aminte să-i strige peste umăr lui Lily:

— Scapă, m-au sunat acuma, o să se facă bine...

Pe coridor îl opri bătrânul Joe, paznicul.

— Dom' MacDonald...

— Ai fost la dentist, Joe ?

— Nu, dom'le, nu încă, da' nu-i...

— Să nu te duci. Aș vrea să pun un magnetofon lângă patul tău, măcar câteva nopți, Joe. Cine știe...

— Vă mulțumesc, dom'le, da' zice că plecați, dom' MacDonald.

— Nu e nimic, va veni altcineva și totul va...

Joe nu-l lăasă să termine:

— Vedeți că nu înțelegeți ? Nu aveți voie să plecați, dom' Director...

— De ce, Joe ?

— Pentru că sufletul dumneavoastră e acilea, de-aia !

MacDonald făcuse deja câțiva pași spre ieșire, dar se opri.

Preaînțelept e cel care pre sine de-adânc se vede.

Clătină uimit din cap și se întoarse spre birou.

— Lily, mai ai hârtia aceea ?

— Da, domnule.

— N-ai expediat-o ?

— Nu, domnule.

— Rău ai făcut. Vrei să mi-o dai puțin ?

O reciti: „Având toată încrederea în reușita acestui Proiect, din motive strict personale, mă văd nevoit să îmi prezint pe această cale, demisia.”

Rămase pe gânduri. *Un pitic așezat pe umerii unui uriaș poate vedea mai departe decât însuși uriașul.* Rupse coala de hârtie și o aruncă la coș.

Lily zâmbea.

COMPUTER RUN I

*La început a fost cuvântul,
iar cuvântul era Hidrogen...*

HARLOW SHAPLEY

1958

În ultimii ani ai secolului al nouăsprezecelea, nimeni nu ar fi putut crede că această lume era observată îndeaproape și cu atenție de ființe mult mai inteligente decât omul, deși muritoare ca și el... Dar cu toate acestea, de la o mare depărtare, minți, pe lângă care ale noastre sunt ceea ce sunt pentru noi cele ale animalelor inferioare, inteligențe vaste, reci și nesimțitoare, priveau spre acest Pământ cu lăcomie, clădindu-și, încet și sigur, planurile de cotropire...

H.G. WELLS. 1898...

Indivizii mor. Cu toate acestea, totalitatea materiei vii propășește, mărindu-se chiar, cantitativ. Ne-am putea imagina un organism sferic, cu procesele fiziologice înlănțuite într-un circuit închis. Nutrindu-se prin fotosinteză, un astfel de organism ar fi nemuritor și și-ar putea chiar dezvolta un grad elevat de conștiință... Activitatea principală a celor mai înalt dezvoltate organisme din Univers ar putea fi foarte bine colonizarea altor lumi. Este puțin probabil ca asemenea ființe să fie sferice și nu pot fi nemuritoare.

Undeva, pe cel puțin o planetă, trebuie să existe ființe care să fi atins un nivel tehnologic care să le permită să învingă forța gravitației pentru a putea coloniza Universul... Colonizarea este modalitatea cea mai potrivită pentru răspândirea vieții. Evoluția, cu toate neajunsurile sale, este un proces lung și rar...

În viitorul apropiat, undele radio, mai exact undele scurte, vor pătrunde în atmosfera noastră și vor constitui principala cale de comunicații interstelare...

CONSTANTIN EDUARDOVICI TIOLKOVSKI. 1934...

Am observat că aceste modificări aveau loc periodic. într-o succesiune numerică ordonată, care totuși nu putea fi corelată cu niciuna dintre posibilele cauze cunoscute la acea vreme. Îmi erau familiare, desigur, perturbațiile electrice provocate de Soare, de aurorele boreale și de câmpul electromagnetic al planetei noastre, dar eram cât se poate de sigur că variațiunile observate nu-și puteau avea originea în aceste fenomene... Numai după câțva timp, am întrezărit posibilitatea că ar putea fi vorba de emisiuni inteligent controlate... Sunt din ce în ce mai convins că am fost primul om care a recepționat mesalul transmis de la o planetă la alta...

Oricit de slabe și nesigure sunt aceste semnale, mă fac să am deplina convingere că, nu peste multă vreme. întreaga omenire, ca o singură făptură, va privi spre firmament cu dragoste și venerație, ascultând cu emoție vestea minunată: „Fraților de pretutindeni ! Am primit un mesaj dintr-o altă lume. Ascultați-l: unu... doi... trei...”

...NIKOLA TESLA. 1900...

*Cine poate ști, cine oare poate fi sigur
Când s-a născut și de unde a venit minunea
Vieții ? Zeii sunt doar mai tineri decât lumea...
Atunci de unde a apărut tot ce vedem în jur ?*

.....

...Rig-Veda, circa 1000 î.e.n....

ÎNTR-O ZI, ÎN TIMP CE STUDIA RAZELE GAMMA EMISE DE NEBULOASA CRABULUI (DESPRE CARE SE CREDE CĂ AR FI REZULTATUL RADIAȚIILOR SINCROTRONICE PROVOCATE DE EXPLOZIA UNEI SUPERNOVE ÎN ANUL 1054). GIUSEPPE COCCONI SE ÎNTREBA DACĂ NU EXISTA POSIBILITATEA TRIMITERII UNOR MESAJE INTERSTELARE PRIN INTERMEDIUL RAZELOR GAMMA. ACESTE SUNT RAR ÎNTÂLNITE ÎN SPECTRUL RADIA-

ȚILOR COSMICE ȘI, CA ATARE, UȘOR DE EVIDENȚIAT. ASTFEL CĂ ALTE CIVILIZAȚII LE-AR PUTEA UTILIZA CA MIJLOC DE COMUNICARE. COLEGUL ȘI PRIETENUL SĂU, PHILIP MORRISON, A OBIECTAT ÎNSĂ, ARĂĂTÂND CĂ EMISIILE DE RAZE GAMMA SUNT TOT ATÂT DE GREU DE PROVOCAT PE CÂT SUNT DE DIFICIL DE RECEPȚIONAT. PE DE ALTĂ PARTE, FRECVENȚELE RADIO AU UN SPECTRU LARG ȘI SUNT UȘOR DE RECEPȚIONAT.

POATE CA UNUL DINTRE MARILE RADIOTELESCOAPE AR PUTEA CERCETA SURSELE CELE MAI PLAUZIBILE...

Într-un univers ale cărui dimensiuni depășesc puterea noastră de imaginare, în care lumea noastră plutește ca un fir de praaf în noapte. Omul a început să se simtă neînchipuit de singur. Cercetăm timpul în curgerea sa multimilenară și originile vieții, în căutarea unor semnificații necunoscute. Suntem singurele mamifere gânditoare de pe planetă - poate unicele din întregul univers sideral - și această idee devine din ce în ce mai apasatoare. Scrutăm stelele, dar nu le înțelegem pe deplin. Dezgropăm relicvele trecutului și nu ne găsim originile. Este o urmă, o cărare ale cărei meandre ar trebui să aibă un înțeles. Și astfel ne chinuim...

LOREN EISELEY. 1946...

CRESCĂTORIILE DE RASE ÎMBUNĂTĂȚITE DE PEȘTI DIN ATLANTIC ANUNȚĂ OBTINEREA UNEI PRODUCȚII RECORD DE COD. AȘA-NUMITUL SUPER-COD ARE O GREUTATE MEDIE DE CIRCA 12,5 KG. IAR CA GUST ESTE NET SUPERIOR ORICĂRUI PRODUS OBTINUT PÂNĂ ACUM DE LABORATOARELE GENETICE. CONSUMAȚI CU ÎNCREDERE NOUL PRODUS: SUPER-COD.

Oare civilizațiile cu nivel tehnologic superior pot nutri intenții daunatoare față de altele care de-abia pătrund în

comunitatea inteligențelor superioare ? Ma îndoiesc. Dacă, privind printr-un microscop, aş vedea nişte bacterii înlănţuindu-se frumos într-o frază... Vă rugăm nu turnaţi iod. Dorim să vă vorbim”. Prima reacţie a mea nu va fi aceea de a arunca lamela în sterilizator. Nu pot să cred că societăţile avansate obişnuiesc să distrugă orice altă formă de inteligenţă competitivă, în special atunci când lipsa vreunui pericol este evidentă...

...PHILIP MORRISON. 1961...

DUPĂ DEZBATERI CARE AU DURAT APROAPE TREI SĂPTĂMÂNI, SE PARE CA ÎN CAMERA REPREZENTANŢILOR SE VA LUA ASTĂZI HOTĂRÂREA FINALĂ PRIVIND DOUĂ IMPORTANTE PROGRAME DE CERCETARE: COLONIZAREA LUNII ŞI PROIECTUL DE RADIO-RECEPŢIE INTERSTELARĂ DIN PUERTO RICO. NU ESTE IMPOSIBIL CA, ÎN ULTIMUL MOMENT, SĂ SE DECIDĂ RENUNŢAREA LA UNUL DIN CELE DOUA PROGRAME. PENTRU O MAI BUNĂ FOCALIZARE A EFORTULUI FINANCIAR. ÎN ACEASTĂ SITUAŢIE, CEL MAI PERICLITAT AR FI PROIECTUL DIN PUERTO RICO, CARE — ÎN CEI CINCIZECI DE ANI DE ACTIVITATE — NU A DAT DECÂT REZULTATE NEGATIVE.

PREŞEDINTELE WHITE AR FI DECLARAT CĂ VA SANCTIONA HOTĂRÂREA CORPULUI LEGISLATIV. CARE S-A LĂSAT CAM MULT AŞTEPTATĂ.

Stimate domnule Doctor Lovell,

Acum câteva zile, discutând cu colegii de la Universitatea Cornell emisiunile de radiaţii sincrotronică de către corpurile astronomice, am realizat că radiotelescopul de la Jodrell Bank ar putea fi utilizat în vederea unui program care, deşi la prima vedere pare de domeniul literaturii science-fiction,

poate fi suficient de important pentru a putea fi luat, cu toată seriozitatea, în considerație.

Iata argumentele mele:

1/ *Viața pe alte planete nu pare să fie un fenomen extrem de rar. Dintre planetele sistemului solar, a noastră este plină de viață și încă nu a fost exclusă existența vieții pe Marte. Sistemul solar nu este unic. Există și alte stele cu caracteristici asemănătoare care ar putea avea un număr echivalent de planete. Este foarte probabil ca printre cele - să spunem - o sută de stele mai apropiate de Soare, să fie câteva care să aibă planete pe care viața sa fi ajuns la forme evaluate.*

2/ *În această situație este ușor de presupus că pe unele din aceste planete ar putea exista viețuitoare mult mai evaluate decât omul. O civilizație care ar fi cu numai câteva sute de ani mai avansată decât a noastră, ar putea beneficia de posibilități tehnologice mult mai înaintate decât cele care ne stau la dispoziție în prezent.*

3/ *Să presupunem că pe una dintre planetele aflate pe o rază de circa zece ani-lumină există o civilizație avansată. Se ridică problema: cum să comunicăm cu ei ?*

La nivelul cunoștințelor noastre actuale, unica posibilitate pare a fi utilizarea undelor electromagnetice, care nu pot fi perturbate de plasma magnetizată din spațiile inter-stelare.

Cele expuse mă fac să presupun că ființe de pe asemenea planete transmit încă de pe acum către stelele cele mai apropiate fascicule dirijate de unde electromagnetice rațional modulate, de exemplu, în succesiuni de numere prime, sperând să contacteze o altă gândire rațională care să dea un semn de viață...

semnat
GIUSEPPE COCCONI...

Acest proiect nu poate fi finanțat anual, ci în baza unui program extins pe cel puțin un secol, fără a pierde din vedere posibilitatea unui eșec total. Desigur, ar putea să pară absurdă ideea alocării unor fonduri considerabile pentru ca la bilanțurile decenale, kongresmenilor să li se spună „deocamdată nu am recepționat nimic”, dar nu cred că este o idee mai puțin îndrăzneată, sau mai copilărească, decât cea a călătoriilor în spațiul cosmic...

EDWARD M. PURCELL, 1960...

FREDERICK PLAYER, DISTINSUL DIRIJOR ȘI COMPOZITOR AFRICAN, ABIA IEȘIT DINTR-O HIBERNARE ARTIFICIALĂ DE DOUĂ LUNI, IMPUSĂ DE MEDICI DUPĂ COLAPSUL SUFERIT ÎN TIMPUL ULTIMULUI SAU CONCERT, NE-A DECLARAT: „NICIODATĂ NU M-AM SIMȚIT ATÂT DE BINE”. ÎN TIMPUL ACESTUI LUNG SOMN. RENUMITUL MUZICIAN A FINALIZAT MULT AȘTEPTATUL „ADAGIO” AL NOII SALE SIMFONII „NOILE FRONTIERE”.

O stea din o sută de mii poate avea planete pe care viața să fi ajuns la nivelul unei societăți dezvoltate...

CARL SAGAN. 1961...

Una la trei milioane...

SEBASTIAN VON HOERNER, 1961..

Astăzi se pare că numărul civilizațiilor din Galaxie, substanțial mai avansate decât cea terestră, ar putea fi între cincizeci de mii și un milion. Distanța medie dintre civilizațiile tehnologic avansate poate fi de la câteva sute până la o mie de ani-lumină... Vârsta medie la care o civilizație trebuie să ajungă pentru a comunica efectiv cu altele ar fi de circa zece mii de ani...

CARL SAGAN. 1966...

Ar trebui sa presupunem că, de multă vreme, ei au deschis o linie de comunicare cu noi și că așteaptă, cu răbdare, să o descoperim. Abia atunci când vor primi răspunsul nostru, vor putea avea certitudinea că o nouă societate își reclamă dreptul de a fi inclusă în comunitatea lumilor inteligente...

PHILIP MORRISON ȘI GIUSEPPE COCCONI, 1959...

COPERNIC, BRAHE, TESLA, MARCONI, MORRISON, DRAKE, STRUVE, DYSON, COCCONI, GALILEO, BURKE, BROWN, ȚIOLKOVSKI, PURCELL, MASCALL, SAGAN, FROYLE, ȘKLOVSKI, HOERNER, STORMER, SPITZER, UREY, BLACKETT, BUSSARD, BERKNER, LILLY, LOWELL, LOVEL, WHIPPLE, FRANKLIN, GREENSTEIN, HASKINS, LEDERBERG, EWEN, FREUDENTHAL, MICHAEL, RAIBLE, PEARMAN, GOLAY, BOEHM, MEAD, SMITH, HANDLES MAN, SCHACHTER. VAN DEN HULST, TOWNES, KILLIAN. OPPENHEIMER, OLIVER, SCHWARTZ, CAMERON. FROMAN, SIMPSON, CALVIN, SACCHI, JANSKY, ATCHLEY, WEBB, HUANG, MACQUARRIE...

Cele expuse mai sus demonstrează că prezența semnalelor interstelare nu contrazice nimic din ceea ce cunoaștem, iar dacă aceste semnale există, avem acum capacitatea tehnică de a le detecta. Nu se poate contesta profunda importanță practică și filozofică pe care ar avea-o confirmarea acestei ipoteze asupra omenirii.

În consecință, considerăm, pe deplin justificată, inițierea unei cercetări sistematice pentru detectarea unor astfel de semnale. Sunt greu de aproximat șansele de reușită ale programului propus, dar dacă nu vom începe o cercetare serioasă, aceste șanse rămân egale cu zero...

MORRISON și COCCONI, 1959...

O.N.U. ANALIZEAZĂ MOTIUNEA PREZENTATĂ DE MAI MULTE ȚĂRI MICI PRIN CARE SE SOLICITĂ CENTRALIZAREA CONTROLULUI FACTORILOR METEOROLOGICI ȘI CREAREA UNUI ORGANISM EFICIENT LA SCARA MONDIALĂ. COMENTÂND ACEASTĂ PROPUNERE, PREȘEDINTELE BIROULUI FEDERAL PENTRU CONTROLUL MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR A SPUS: „LA NOI, ÎN STATELE UNITE, AM OBȚINUT REZULTATE REMARCABILE ÎN MODIFICAREA CLIMATULUI, DAR FACTORII METEOROLOGICI SE CONSTITUIE ÎNTR-O ÎNLĂNȚUIRE DE FENOMENE INTERDEPENDENTE AL CĂROR CONTROL POATE FI REALMENTE EFICIENT ȘI FOLOSITOR ÎNTREGII OMENIRI NUMAI PRINTR-O COORDONARE CENTRALIZATĂ, CARE SĂ ȚINĂ SEAMA DE INTERESELE TUTUROR NAȚIUNILOR...”

În următorii cincizeci de ani, tehnologia radio va atinge nivelul care ne va permite să nu mai avem nici o dificultate în realizarea comunicațiilor interstelare, rămânând ca problemă majoră doar eliminarea paraziților cauzăți de factori naturali. Întrucât în prezent această tehnologie are deja o vechime de cincizeci de ani, putem conchide că - în ceea ce privește comunicațiile interstelare - orice civilizație poate trece de la stadiul posibilităților nule la cel al deplinelor posibilități într-o perioadă de numai o sută de ani. La scară astronomică acest salt echivalează cu trecerea bruscă de la o treaptă a dezvoltării tehnicii radio la cea superioară.

Dacă am avea posibilitatea de a examina un număr mai mare de planete purtătoare de viață, ne-am putea aștepta să constatăm - practic de fiecare dată - fie lipsa totală a tehnicilor radio, fie maxima lor dezvoltare.

...FRANK D. DRAKE. 1960...

Oare trebuie neapărat să ne așteptăm la existența unei civilizații superioare în sistemele stelare cele mai apropiate de noi și pe care nu le putem elimina fără dovezi concrete din

calculele noastre ? Nu este mai verosimil (în afara unei improbabile abundențe de supercivilizații) ca asemenea sisteme să fie mult mai departe de noi, la distanțe de - să spunem - peste o sută de ani-lumină ?

Chiar eliminând candidatele cu cele mai puține șanse, tot ar trebui să studiem o mie de stele pentru a găsi o altă civilizație care, și ea, să-și îndrepte semnalele spre alte o mie de sori, în speranța de a descoperi, la rândul ei, altă civilizație. Să nu uităm că de-a lungul miilor de milioane de ani de existență ai săi, Pământul a tăcut.

...RONALD N. BRACEWELL. 1960...

Este normal să credem că majoritatea lumilor care au depășit pragul civilizației sunt mult mai avansate decât noi...

FRANK D. DRAKE, 1960...

UN NOU HIBRID DE PORUMB A FOST OBTINUT DE GENETICIENI. NOUA SPECIE DE SUPERPORUMB CU ÎNALT CONȚINUT DE PROTEINE VA CONTRIBUI LA ELIMINAREA ULTIMELOR ZONE ÎNFOMETATE DE PE GLOB DE ÎNDATĂ CE VA FI POSIBILĂ DISTRIBUIREA MASIVĂ ȘI DUPĂ CE POPULAȚIILE RESPECTIVE SE VOR FI ADAPTAT LA DIFERENȚELE MINORE ÎN GUST ȘI TEXTURĂ ALE NOULUI ALIMENT...

Mai logic ar fi să presupunem că societățile civilizate vor trimite stații automate care să orbiteze în sistemele stelare apte să suporte viața inteligentă și să aștepte posibila trezire a vreuneia dintre planetele sale...

RONALD N. BRACEWELL. 1960...

Nu este departe momentul în care vom dispune de lasere care să permită comunicarea, pe lungimile de undă ale luminii vizibile, sau pe zonele adiacente ale spectrului. între planete ale unor stele separate de distanțe de ani-lumină.

Însuși progresul rapid al științei implică ideea că lumi civilizate și aflate la numai câteva mii de ani-lumină înaintea noastră ar putea poseda tehnologii pe care noi acum le considerăm imposibilități. Poate că aceste lumi au trimis deja spre noi sonde de cercetare automată. Întrucât noi nu am constatat până acum existența vreuneia, poate că ar fi indicată examinarea mult mai amănunțită a spectrului unor stele în căutarea unor linii neobișnuit de înguste, cu frecvențe ciudate, sau de intensitate variabilă...

CHARLES H. TOWNES

și

ROBERT N. SCHWARTZ, 1961...

În ultima vreme s-au descoperit lanțuri macromo- leculare pe diverși meteoriți. Nu este imposibil ca vreo civilizație îndepărtată să fi imprimat astfel mesaje codificate pe care să le fi lansat masiv în spațiu. De ce să nu interceptăm cometele și să le cercetăm ? Și ele ar putea purta mesaje de la depărtări inimaginabile.

...LESLIE C. EDIE, 1962...

Soarele ar putea fi utilizat ca sursă de semnale prin amplasarea unui nor de particule pe o orbita circumsolară, împiedicând trecerea luminii; acest nor ar putea face ca soarele, observat de la mari distanțe să pară a funcționa ca un far...

PHILIP MORRISON. 1963...

Poți să înnozi tu legăturile Pleiadelor, sau să dezlegi frânghiile Orionului ?...

CARTEA LUI IOV, 38.31,
aproximativ înaintea sec. III î.e.n.

AUTORITĂȚILE ARABE ȘI ISRAELIENE AU SĂRBĂTORIT ASTĂZI ÎMPLINIREA A ZECE ANI DE LA INAUGURAREA MARELUI BARAJ DE PE RÂUL IORDAN. EVENIMENT ÎN URMA CĂRUIA DEȘERTUL NEGEV A DEVENIT GRÂNARUL ORIENTULUI MIJLOCIU.

Lumini se aprind și dispar de pe firmament. Oamenii, neliniștiți în fine, de lucrurile de ei inventate, se zbuciumă în somn în prada unor vise urite, sau stau treji în timp ce șoaptele meteorilor se pierd deasupra creștetelor lor. Dar nicăieri în tot spațiul imens care ne înconjoară, sau în alte o mie de lumi nu vor mai fi alți oameni care să ne împărtășească singurătatea. Poate că mai există înțelepciune, poate că mai există energie și în altă parte dincolo de spații, poate că instrumente puternice, mânuite de membre ciudate, cercetează în zadar bietul nostru nor de pulbere stelară, iar cei care le-au creat poate că sunt mistuiți de un dor asemănător dorurilor noastre. Cu toate acestea, principiile evoluției și natura vieții ne-au dat de multă vreme răspunsul: oameni - în altă parte decât pe Pământ - nu vor exista vreodată...

LOREN EISELEY 1946...

— SUNTEȚI PRIMUL ASTRONAUT CARE A COBORÂT PE PLANETA MARTE. ACUM, DUPĂ CE V-AȚI ÎNTORS PE PĂMÂNT. SPUNEȚI-NE, EXISTĂ VIAȚĂ PE MARTE ?

— MDE, ESTE CEVA MIȘCARE SÂMBĂTA SEARA, DAR ÎN RESTUL SĂPTĂMÂNII, E O PLECTISEALĂ...

*Priviți ! Priviți spre stele ! Acolo sus, pe cer
Făpturi de foc dansează...*

Ce lumi strălucitoare, palate fermecate...

Ca diamante-ascunse în păduri întunecate

Priviri de iele scânteiază.

Pe câmpul negru aurul viu se pierde în mister.

... GERARD MANLEY HOPKINS. 1877...

— Ani în șir această posibilitate a fost discutată și analizată în nenumărate variante... Matematic, existau serioase posibilități ca undeva, în Galaxia noastră, să mai existe o rasă cu o civilizație cel puțin la fel de avansată ca a noastră, dar nimeni nu a putut să presupună măcar, unde și când o vom întâlni. Se pare că noi am avut această șansă !

— Credeți că sunt pașnici, domnule ?

— Știu eu ? Dar... se mișcă... se îndreaptă către noi. Noi ce am face dacă ne-am trezi cu o astronavă străină în zonele noastre de patrulare ?

Pașnici ? Poate, dar mă tem că expediția noastră a ajuns la punctul terminus. Bine că tunul laser e pe poziție...

MURRAY LEINSTER, 1945...

Cei care sunt convinși că scopul propus justifică imensa cantitate de efort implicată vor continua acest program, însuflețiți de speranța că, poate, cândva, în viitor, poate peste o sută de ani, sau poate săptămâna viitoare, căutarea va lua sfârșit, încununată de succes...

FRANK D. DRAKE. 1960...

*...Atunci, mulțimea celor care ascultaseră
Ascunși în casa pierdută în singurătăți,
Tăcu. În liniștea nopții, printre razele lunii
Răsuna vocea sosită din lumea oamenilor...*

Înainte de a ajunge la parcajul de lângă clădirea Proiectului, trecuse pe lângă discul uriaș de metal care aținea cu încâpățănare cerul, iar înainte de asta, pe lângă valea plină de panouri metalice, scobită ca o farfurie zburătoare.

Un crater modelat pentru a cuprinde tăcerea stelei o cupă goală așteptând cu răbdare să fie umplută.

De îndată ce pași dincolo de ușile de sticlă, scăpat de razele aproape verticale ale soarelui, fu cuprins de atmosfera tăcută, de așteptare, care domnea de ani, în clădirea Proiectului. Cu pași măsurați, trecu pe coridoarele răcoroase, ajunse la ușa pe care scria: „Director”, trecu pe lângă secretara între două vârste care parcă păzea încăperea de dincolo, unde, din spatele unui birou încărcat de hârtii, se ridică în întâmpinarea lui, un bărbat înalt.

*Ieșiseră în coridor să-l vadă pe nepoftit.
Savanții palizi și funcționarii oacheși,
Fețe chinuite de trudă,
Priviri goale ca niște ecrane oarbe...*

— Mă numesc George Thomas, spuse nou-venitul.

— Robert MacDonald, spuse cel care îl întâmpinase.

Își strânseră mâinile. MacDonald avea gesturi ferme, se gândi Thomas, strângea mâna aproape cu blândețe, dar fără moliciune, ca un om care nu are nevoie să-și dovedească puterea.

— Sunteți directorul acestui Proiect.

Un om sensibil ar fi putut resimți tonul exprimării, dar lui Thomas prea puțin îi pasa.

Încăperea era răcoroasă și plăcută prin modestia ei, ca și cel ce lucra în ea. Afară, pe coridoare, mirosea a ulei de mașini și ozon, dar aici era un miros care îi era mai bine cunoscut lui Thomas, hârtie și cărți vechi. Pereții fuseseră acoperiți de rafturi încăpătoare, pe care se înșirau cărți legate frumos, cu coperti, în culori cum numai pielea adevărată are — cafeniu închis și roșu întunecat și verde. Titlurile nu se distingeau de unde era așezat Thomas, doar câte un cuvânt-două, suficient pentru a-și putea da seama că, în cea mai mare parte, erau în limbi străine.

Simți cum îl mănâncă palmele de dorința de a lua una din ele, oricare, în mâna, să-i simtă textura pielii, să-i răsfoiască paginile foșnitoare...

— Am fost însărcinat de revista ERA să fac un reportaj despre Proiect, cât mai detaliat, spuse Thomas.

— Și să-l îngropi, nu-i așa ?

Thomas se gândi că nu mai era în stare să mai manifeste surpriza în nici o situație, aproape că nici nu mai putea fi surprins de ceva.

— Sa-l pregătesc pentru înmormântare. E mort demult.

— Aveți motive s-o afirmați sau este doar o prejudecată ?

— În mai mult de cincizeci de ani, Proiectul nu a dat nici un rezultat pozitiv. Până și speranțele mor într-o jumătate de veac.

— Dar nu atâta vreme cât mai trăiesc cei care cred... Intrând aici, noi am păstrat toate speranțele, nu le-am lăsat la ușă.

— Truda dumneavoastră este departe de Infernul lui Dante, replică Thomas, recunoscând prea ușor parafraza.

Privi spre MacDonald.

Directorul Proiectului este în vârstă de patruzeci și nouă de ani, pe care nu și-i ascunde, dar privirea îi este limpede, trăsăturile feței sunt ferme, trădând voință și caracter.

— Ce vă face să credeți că intenționăm să condamnăm Proiectul ?

Mac Donald zâmbi. Avea un zâmbet care îi lumina toată fața. Oare cum poate zâmbi așa ? se întrebă Thomas.

— ERA este revista celor din clasele superioare, conducători din aparatul administrativ sau tehnocrați, iar mulți dintre aceștia sunt Solitarieni. Revista dumneavoastră le confirmă prejudecățile, îi face să crească în propriii lor ochi și le sprijină interesele. Proiectul amenință crezul Solitarian și în general tot efortul inutilei noastre societăți tehnologice.

— Cred că îi supraapreciați. Nu ni se pare că gândesc ei chiar atât de mult...

— Gândește ERA pentru ei. Și chiar dacă nu ar fi așa. Proiectul tot reprezintă o țintă prea tentantă pentru atacurile sale satirice. Se pare că sportul la modă este să ucizi prin ridiculizare.

— Ne cam nedreptățiți, pe mine și revista pe care o reprezint, remarcă Thomas fără patos. Moto-ul nostru este „Adevăr și spirit”, adevărul în primul rând.

— „*Fiat justitia et pereat mundus*”, murmură MacDonald.

— Legea se aplică de-ar fi să piară lumea, traduse prompt Thomas. Cine a spus asta ?

— Împăratul Ferdinand I.

— Unul dintre ei, nu-i așa ? În enciclopedie cred că sunt întinși pe vreo două pagini.

— Acuma știu, George Thomas, desigur ! Dumnea-voastră ați făcut traducerea aceea splendidă a Divinei Comedii, acum zece-cincisprezece ani ?

— Șaptesprezece ani, îl corectă Thomas pe alt ton decât cel pe care l-ar fi vrut, dar nu mai avea cum să-și retragă duritatea, așa că se prefăcu a încerca să citească titlurile lucrărilor de pe biroul lui MacDonald.

— Dar dumneata ești poet, nu reporter. Ai scris după aceea și un roman, se numea „Infernul”, nu ? Despre damnații lumii noastre, cu o viziune și o sensibilitate care aproape că o egala pe aceea a imortalului predecesor... Eram sigur că se anunța o trilogie, dar nu am mai prins celelalte volume.

— N-au mai fost alte volume. (Ce stil avea MacDonald: lovea cu amabilitate. Thomas continuă, reușind să găsească de aceasta dată tonul potrivit).

— Trebuie să știm când să recunoaștem eșecurile drept ceea ce sunt și să ne apucăm de treburi pe care le putem duce mai bine la capăt.

— Și să știm că credem în noi înșine, sau în ceea ce reprezintă viața noastră, și să perseverăm în ciuda dezamăgirilor și a trecerii inexorabile a anilor.

Se priviră unul pe celălalt. Aveau să se înțeleagă, se gândi Thomas: Un om mai în vârstă care nu îmbătrânise încă, și unul mai tânăr care nu mai era de mult așa.

La început lingvist de talent, calificat mai apoi ca inginer electronist, de parcă s-ar fi pregătit în mod special pentru activitatea la care urma să se angajeze mai târziu, MacDonald lucrează la proiect de douăzeci de ani, fiind numit director acum douăzeci și cinci de ani. Se spune că are o soție foarte frumoasă, a fost și un scandal, parcă... îmbătrânește ascultând niște voci pe care încă nu le-a auzit. Cât despre George Thomas, ce s-ar putea spune ? Poet și romancier care a descoperit prea

timpuriu faima și succesul, pentru a constata nu după prea multă vreme că succesul poate fi uneori doar o mască a ratării, iar faima, un soi de moarte care atrage hienele de ambe sexe să se ospăteze din timpul și talentul altora...

— Știți că înregistrez pe bandă tot ce vorbim...

— Îmi imaginasem, răspuse MacDonald. O faceți pentru mai mult realism ?

— Nu tocmai. De fapt, eu am o memorie foarte bună, iar realitatea nu sună chiar atât de real cum s-ar crede. Nu, înregistrările le fac mai mult la insistențele juriștilor noștri. Au mereu câte un proces de calomnie.

— V-ați ales bine meseria.

— De reporter ?

— Nu, de cioclu.

— Văd multă moarte în jur.

— Eu văd viața.

— Disperarea ?

— Cătuși de puțin. Cum spune Dante ? Despre speranță ? „*Dragostea care mișcă soarele și celelalte stele.*”

— Cred că mai sunt în iad, își spuse Thomas, că nu am terminat-o cu propriul meu infern, pe câtă vreme el este în paradis. Este plin de subtilități și m-a citit mai bine decât lasă să se vadă.

— Cred ca ne înțelegem bine, domnule MacDonald. Spuneați că nu v-ați lasat speranțele la poarta Proiectului. Este de la sine înțeles — doar speranța și credința în reușită îl mai țin...

MacDonald îl întrerupse cu blândețe:

— Și probabilitatea științifică.

— Este și aceasta o credință. După cincizeci de ani până și probabilitățile științifice devin ceva mai mult decât improbabile. Poate că asta urmează să arate reportajul meu.

— Ce înseamnă cincizeci de ani în existența Universului ?

— Cincizeci de ani sunt câți ani muncește un om într-o viață. Sunt aproape viața dumneavoastră întreagă. Nu mă aștept să renunțați fără luptă, deși nu vad la ce vă mai ajută. Vreau însă să vă întreb: vom colabora sau trebuie neapărat să ne simțim dușmani ?

— Ce-aș putea să vă spun, sau să va arăt, ca să vă schimbați părerea ?

— Domnule MacDonald, am să fiu pe atât de cinstit cu dumneavoastră, pe cât îmi doresc să fiți cu mine: mă îndoiesc că-mi puteți arăta ceva convingător. Ca orice bun reporter, pornesc de la început cu maximum de scepticism: Proiectul nu este altceva decât cea mai mare balivernă din toate timpurile. Poate că singurul lucru care mi-ar schimba această părere, preconcepută, de acord, ar putea fi un mesaj.

— De la editorul dumneavoastră sau de la Dumnezeu ?

— Nu, domnule, din alta lume. Doar acesta este scopul Proiectului, sau greșesc ?

MacDonald oftă.

— Da, despre asta e vorba. Ce-ar fi să încheiem un pact ?

— Știți ce se întâmplă cu cei care semnează pacte cu dracul ?

— Da, da... eu merg pe ideea că nu sunteți diavolul în persoană, ci doar mesagerul său, cel care aruncă sămânța de scandal — fără supărare, nu ? Un om ca noi toți, pierdut în iadul propriu, cu temerile, speranțele și dorințele sale omenești — inclusiv dorința de a căuta adevărul, și — găsimu-l — de a-l face cunoscut celorlalte ființe gânditoare de oriunde ar fi ele.

— Se zice despre Pilat ca în timp ce-l dădea pe Cristos pe mâna fariseilor, l-ar fi întrebat ce este adevărul...

— Dar a intrat în palat fără să aștepte vreun răspuns. Noi vom aștepta. Țasta este singurul lucru pe care-l cer. Vă vom arăta totul și vă vor și ajuta în realizarea reportajului, dacă veți asculta tot ce vom avea a vă spune, dacă veți asculta și veți privi împreună cu noi.

— Bineînțeles. Doar asta am venit să fac aici.

— Ar trebui să vă mărturisesc că am fi colaborat deschis chiar și fără promisiunea asta.

Thomas zâmbi. Era, poate, își spuse, primul zâmbet sincer și liniștit, de când intrase în încăperea asta.

— Eu trebuie să vă mărturisesc că aveam de gând să ascult și să privesc chiar și fără colaborarea dumneavoastră.

Prima repriză luase sfârșit, dar Thomas nu vedea câștigul vreuneia dintre părți. Nu era obișnuit să se simtă nesigur și asta îl enerva puțin. MacDonald era un oponent formidabil — cu atât mai mult cu cât acesta nici nu-l considera ca adversar, ci ca pe un coleg, ca pe un partener în cautarea adevărului. Thomas știa că nu va avea momente de ragaz: era sigur ca îl putea distruge pe MacDonald cu Proiect cu tot, dar jocul era mult mai complex și trebuia condus de așa manieră încât distrugerea să nu implice revista ERA, sau pe el însuși. Nu că îi păsa prea mult de ERA, sau de George Thomas, dar nu-și putea permite să piarda. Îl rugă pe MacDonald să-l lase să se uite prin lucrările de pe birou și să facă unele fotografii. Acesta ridica din umeri, cu indiferență.

Pe masa de lucru, MacDonald are și cărți și hârtii, toate amestecate. Cărțile sunt „Viața inteligentă în Univers” și „Vocile anilor treizeci”. Hârtiile sunt de trei feluri: scrisori de tot felul din toate părțile lumii, științifice, sau de la admiratori, sau solicitări de informații, sau de la scrântiții care-și închipuie tot felul de prostii. Apoi mai sunt notele

privind activitatea internă a Proiectului, aspecte administrative, tehnice, formulare diverse. Și rapoartele, dările de seama oficiale și graficele destinate autorităților tutelare, de control, financiare. Acestea din urma sunt într-un teanc ordonat, așteptând parca să fie descoperite la sfârșitul unei zile de munca.

Dupa ce Thomas își termina inspecția. MacDonald îl conduse prin toată clădirea. Era eficientă, dar spartană: pereți din beton, curat zugrăviți, pardoselile din dale de ceramică, lumina indirectă, dar suficientă și odihnitoare. Birourile erau toate pe un calapod, fiecare cu o tablă plină de ecuații și simboluri, sau diagrame de circuite, și nu erau individualizate decât de selecția de cărți de pe rafturile dulapurilor fara uși și de unele obiecte personale: ceasuri, aparate de radio sau TV, casetofoane, pipe, fotografii sau tablouri.

Membrii echipei de cercetare: Olsen, expert în computere, părea tânăr, în ciuda părului cărunț. Sonnenborn, matematician de excepție, pasionat de istoria comunicațiilor interstelare aflată la primul capitol, „Începuturi”, vorbăreț, curios, incisiv. Saunders, înalt, uscățiv, fumează pipă, vorba domoală, filozof de formație, probabil cel care fundamentează și planifică propunerile și atacurile. Adams, inginer electronist, obraji roșii, bucalați. ros de prea multe îndoieli...

Thomas îl ruga pe Adams sa-l ghideze prin labirintul aspectelor tehnice ale Proiectului. Alegerea era de așteptat și MacDonald nu putea protesta chiar dacă ar fi avut de ce. Desparțindu-se de ei spuse, zâmbind:

— Astăseara sunteți invitatul meu. Vreau s-o cunoașteți pe Maria, domnule Thomas, și sunt sigur ca și ea dorește să

vă cunoasca. Bob, ai grija sa-i arăți musafirului nostru tot ceea ce va dori să vadă.

Cu, sau fără aprobarea lui MacDonald, se gândi Thomas, Adams tot îi va da toate informațiile de care avea nevoie, nu atât despre tehnica ascultării spațiale, cât despre oamenii care lucrau la Proiect. În orice grup exista un Adams.

Trebuia însă să recunoască față de sine însuși că activitatea din jur pulsa cu respirația liniștită a unui efort coordonat, fără a da semne de oboseală acumulată în cei cincizeci de ani de eșecuri neîntrerupte. Cu toții lucrau de parcă Proiectul era în primul său an de activitate și nu în al cincizeci și unulea.

În spațiile tehnice era altceva. Lipsea viața. Computerele și consolele încărcate de aparatură electronică stateau tăcute, lămpile semnalizatoare erau stinse. Pe alocuri, tehnicieni în salopete albe scormoneau fara zgomote inutile printre cabluri și circuite integrate ca preoții din antica Roma, care încercau să ghiceasca viitorul din maruntaiele păsărilor jertfite. Aparatele păreau moarte, iar pereții aseptici ai încăperilor dădeau senzația sălilor de operație în care își dăduseră duhul din lipsa de însemnatate.

Pentru Adams însă, totul avea alt aspect

— Acuma e liniște și totul pare normal. Așa este ziua. Dar seara, când începe ascultarea... Credeți în spirite, domnule Thomas ?

— Orice civilizație își are spiritele sale. De obicei sunt zeii celei precedente.

— Spiritele acestei civilizații sunt mașinariile sale, spuse Adams. An după an, mașinile fac ceea ce li se cere, mecanic, fără să se plângă, până când dintr-o dată parcă intră toți demonii în ele, fac lucruri pentru care nu au fost create, dau răspunsuri la întrebări care nu le-au fost puse vreodată, sau pun întrebări la care nu există răspunsuri. Noaptea, mașinile pe care le vedeți prind viața, își fac semne, își șoptesc și râd împreună.

Thomas își plimba mâna pe suprafața rece a unei console. Era neteda și lipsita de viața.

— Râd împreună, dar nu va spun nimic

Adams îl privi serios .

— Dimpotrivă, ne spun foarte multe. Numai că nu ne răspund la întrebările pe care le punem noi. Poate nici noi nu punem bine întrebările, sau poate ca nu știm ce întrebări să le punem. Oricum, mașinile știu. Eu, unul, sunt sigur de asta. Ele știu, și ne-o repetă mereu, mereu, unul și același lucru. Doar că nu le înțelegem, sau nu vrem să le înțelegem.

— Cum adică ?!

— Poate că ele încearcă să ne explice, să ne facă să înțelegem că nu este nimeni acolo. Gândiți-vă numai ! Nimeni, nimeni în afara noastră în tot Universul ăsta de necuprins, care ni se întinde în față, o panoramă la care privim, fără s-o putem atinge, a cărei existență nu are alt rost decât să impresioneze singura ființă capabilă să înțeleagă acest rost și s-o facă să simtă cât de singură este.

— Deci Proiectul este lipsit de sens, cam asta ar fi concluzia.

Adams protestă, clatinând violent din cap.

— Nu, nu este așa. Este mai degrabă tentativa omului de a-și păstra luciditatea, pentru că niciodată nu vom putea fi siguri, nu vom putea niciodată elimina toate posibilitățile. Așa că vom continua să cercetăm, pentru simplul motiv că ar fi îngrozitor să renunțăm și să admitem că suntem singuri.

— Nu ar putea fi și mai îngrozitor dacă am ști că nu suntem singuri ?!

— Credeți așa ceva ? întrebă Adams politicos. Fiecare își are propria sa mare teamă. Eu mă tem că nu este nimeni acolo, deși mintea încearcă să mă convingă că da. Am vorbit cu unii care se tem că vor auzi ceva, dar nu-i pot înțelege, deși îmi pot imagina cam ce cred ei despre temerile mele.

— Explicați-mi cum funcționează de fapt Proiectul ! întreabă Thomas cu politețe. (Avea tot timpul să exploateze mai târziu temerile lui Adams.)

Ascultarea continua, așa cum a început cu mai bine de cincizeci de ani în urmă, prin captarea undelor radio cu ajutorul radiotelescoapelor, șiruri lungi de antene aliniate prin vâi modelate de mâna omului, discuri reflectoare orientabile, rețele de metal ancorate în spațiul circumterestru.

Se urmărește cu precădere banda de douăzeci și unu de centimetri - frecvența hidrogenului. Se testează și alte frecvențe, dar se revine mereu la frecvența natural calibrată a hidrogenului, sau la multiplii săi. Generații întregi și-au dedicat eforturile măririi sensibilității receptorilor și eliminării zgometelor naturale, parazite, originare din Cosmos și de pe Pământ. Și după ce se elimină tot ce poate fi străin din banda cercetată, acum, ca și cu cincizeci de ani în urmă, ceea ce rămâne este zero. Nimic, și totuși stăm și ascultăm.

— De ce n-o lăsați baltă ? întreba Thomas.

— Nu au trecut decât cincizeci de ani. O clipă din timpul galactic.

— Dacă cineva sau ceva, de undeva, ar emite semnale, le-ați fi auzit până acum, cel puțin așa consider eu. Și încă mulți alții, completa Thomas în gând.

— Poate ca nu este nimeni acolo, mormăi ca pentru sine Adams. dar prinse privirea lui Thomas și continuă: sau stau cu toții doar pe recepție.

Thomas își înalță sprâncenele întrebător.

— Este mult mai ieftin să ascuți. Mult, mult mai ieftin. Și atunci, stau cu toții și ascultă, cu urechile lipite de receptoare și nimeni nu emite. Nimeni, în afara de noi.

Thomas tresari.

— Noi ? Dar cu a cui autorizație ?

Adams îl privi scurt.

— Locul ăsta este prea puțin confortabil dacă nu lucrezi. Hai sa bem o cafea și am să mă explic mai bine.

Bufetul nu era cu nimic mai mare decât oricare dintre birouri: două măsuțe cu câte patru scaune și trei pereți acoperiți cu automate pentru mâncăruri și băuturi calde și reci. În timp ce-și sorbea, cu înghițituri mici. cafeaua. Adams îi facu un rezumat al istoriei Proiectului. Începând cu proiectul OZMA¹² și speculațiile inspirate ale lui Cocconi. Morrison și Drake, continuând cu contribuțiile ulterioare ale lui Bracewell, Townes și Schwartz, Oliver, Golay, Dyson, von Hoerner, Șklovski, Sagan, Struve, Atchley, Calvin, Huang și în cele din urmă, Lily, ale cărui eforturi de a comunica cu delfinii făcuseră senzație prin anii șaizeci.

De la început era clar ca *trebuiau* să mai existe și alte creaturi inteligente în Univers. Procesul formării unei planete, considerat odinioara a fi șansa puțin probabilă a apropierei extreme a doua stele, s-a acceptat a fi un fapt natural atunci când stele întregi se formau din nori gazoși și fragmente de metal și rocă. Probabil ca unu sau doi la sută din stelele Galaxiei noastre erau înconjurate de cel puțin o planetă pe care putea sa existe viața. Considerând circa 150 de miliarde de stele în Galaxia noastră, minimum un miliard, dacă nu chiar doua sau trei, puteau avea planete locuite.

— Un miliard de sisteme solare pline de viață ! exclamă Adams. Și este rezonabil să presupunem că viața se dezvoltă oriunde are o șansa de a se dezvolta.

¹² Proiectul OZMA — proiect american de detectare a semnalelor de la posibile civilizații extraterestre. Cercetarea se va face cu un radio-telescop de 27m și un receptor superheterodină cu banda pasantă îngustă, de mare stabilitate. Au fost cercetate stelele Tau Ceti și Epsilon Eridani, presupuse sisteme planetare (cf. DICȚIONAR DE ASTRO-NAUTICĂ, Ed. Albatros. 1982)

— Viața, da, dar omul este unic, replica Thomas.

— Sunteți Solitarian ? întreba Adams.

— Nu, dar aceasta nu înseamnă că nu consider unele din credințele lor bine argumentate.

— Poate că omul este unic, răspunse Adams, dar sunt totuși prea multe galaxii. Dar inteligența este, și ea, unică ? Are un mare potențial de supraviețuire. Odată născută, fie și accidental, inteligența nu mai dispăre.

— Nu contest, dar tehnologia este cu totul altceva.

— Asta așa este, răspunse Adams, privindu-l cum se întindea spre automatul din spate pentru o alta cafea, neagră și fierbinte. Tehnologia noastră s-a dezvoltat cam pe la jumătatea fazei solare care permite existența vieții pe această planetă. Hominizii au trăit pe Pamânt numai o zecime dintr-o sutime a existenței planetei, civilizația există de o milionime din acest timp, iar civilizației noastre tehnologice îi corespunde numai o miliardime. Considerând cât de târziu s-au manifestat aceste trei stadii pe Pamânt, în raport cu faptul de necontestat că în Galaxia noastră nu mai trebuie să existe planete mai bătrâne, nu putem să nu ne gândim că dacă există viață inteligentă pe unele dintre ele, această viață trebuie să fie mai avansată, mai civilizată decât a noastră, dar nu chiar mult mai avansată. Dar...

— Dar ?

— De ce nu-i auzim ? exclama Adams, aproape cu disperare.

— Ați încercat totul ?

— Nu numai frecvențele radio. Am explorat razele gamma, laserele, emisiunile de particule ciudate-neutrino și altele, lanțurile de molecule din meteoriții carbonici, liniile de absorbție din spectrul stelar. Singurele pe care nu le-am încercat sunt undele Q.

— Astea ce mai sunt ?

Adams schița, furat de conversație, diagrame fanteziste pe suprafața mesei. Thomas nu putu să nu observe că pe masa se distingeau destul de clar urmele bine spălate ale

altor diagrame, născute probabil în timpul altor discuții, purtate de alți protagoniști.

— Sunt undele pe care Morrison spunea ca nu le-am descoperit încă, dar le vom descoperi în următorii zece ani. Partea proastă este că tot nu au fost descoperite. Altă chestie pe care nu am încercat-o este să trimitem noi, de aici, de pe Terra, mesaje în Univers. Dar asta costă. Și nu putem spera să obținem fondurile necesare, oricum — nu acum, nu fără nici o speranță de reușită. Dar chiar și așa, presupunând că am avea tot ce ne-ar trebui, și tot ar mai rămâne să ne hotărâm dacă vom emite pentru tot Universul, sau doar către un sistem solar anume semnalul care să spună că aici există viață inteligentă, o societate civilizată.

— Dar parca spuneți ca emiteți.

— Toată planeta emite, de la Marconi încoace. De acord, emisiuni de joasă intensitate, nefocalizate, încărcate de paraziți, static, și transmisii care se interferează, dar toate la un loc au făcut din Terra a doua sursă de semnale radio din acest sistem solar, după Soare, bineînțeles, dar peste câteva zeci de ani vom depăși capacitatea de emisie radio a Soarelui. Dacă pe acolo trage cineva cu urechea, nu se poate să nu ne audă.

— Dar voi, aici, chiar n-ați auzit nimic ?

— Cam ce să auzim cu jucăria asta ? spuse cu amărăciune Adams, făcând un semn vag cu mâna spre valea din apropiere. Ah, dacă am avea noi Urechea cea Mare, cea de acolo de sus, cu diametrul său de cinci mile. sau, de ce nu, pe cealaltă, cea nouă, pe care nu au terminat-o încă... Dar ce, parca ne lasă și pe noi astronomii, măcar o zi pe săptămâna, una singură dacă ne-ar lăsa...

— Nu înțeleg însă de ce nu lăsați totul balta...

— Nu ne lasa...

— Cine ?

— Mac. Nu, nu-i așa. Ba da, dar în alt fel. El ne păstrează uniți, el și Maria. Și când mă gândesc că nu cu multa vreme în urmă, era să se ducă totul dracului...

Thomas privi spre ceașca cu cafea. Se răcise de-al binelea, așa că o dădu gata dintr-o singură înghițitură.

Era plăcut drumul care îl purta către casa lui MacDonald, șerpuiind printre colinele portoricane. Umbrele purpurii ale înserării acopereau grăbite împrejurimile, iar briza care se ridicase aducea cu sine mirosul sărat al oceanului. Motorul cu aburi al mașinii puternice își marturisea totuși vârsta, întrerupând cu o tuse seacă torsul liniștit. Pare să fie locul cel mai curat și liniștit de pe lumea asta murdară și plină de gălăgie, își spuse Thomas, un loc plin de inocență, ca paradisul înainte de fructul cunoașterii... Simți, contrariat, o sclipire de mulțumire la gândul că-i stă în putere să distrugă totul, dar nu-i convenea rolul de agent purtător de boli, murdărie și tristețe.

— Ați aflat tot ce doreați de la Adams, domnule Thomas ?

— Poftim ? A, da, chiar și mai mult decât îmi doream.

— Eram sigur că veți fi mulțumit. Bob este un baiat de treabă, genul de om pe care poți conta când ai nevoie de un prieten. Îl poți chema și-n mijlocul nopții să te ajute să schimbi un cauciuc când ai rămas în pană și afară ploua și suflă un vânt de să rupă lumea, și poți să fii sigur că va veni. Vorbește mult și se plânge și mai mult, dar nu poți să nu vezi ce fel de om se ascunde după fațada asta.

— Cam ce nu trebuie să cred din ceea ce mi-ar fi putut spune ? întrebă Thomas, cu prefăcută nepăsare.

— Să crezi totul, răspunse MacDonald. Bob nu spune decât adevărul. Partea proastă este că prea mult adevăr poate duce la concluzii greșite, ca și prea puțin, de altfel.

— Așa ca povestea cu sinuciderea soției dumneavoastră ?

— Așa.

— Sau ca treaba cu cererea de demisie pe care ați rupt-o ?

— Si asta.

Thomas n-ar fi putut să spună dacă în vocea lui MacDonald era o urmă de tristețe, sau teama de a se da de gol, sau pur și simplu recunoașterea existenței relelor de care lumea nu are cum să scape.

În timp ce mă conducea în mașina sa către locuința situată printre colinele de lângă Arecibo, coline la fel de tăcute ca și vocile pe care le ascultă în buncărul de beton din care abia am plecat, MacDonald nu a negat faptul că soția sa a încercat, cu un an în urmă, să se sinucidă și nici că a intenționat să-și dea demisia, dar a renunțat, rupând scrisoarea pe care o și pregătise pentru a fi expediată.

Casa era construită în stilul haciendelor, în stil spaniol colonial, părea prietenoasă și caldă în întunericul care se lăsase. Intrând, Thomas simți ca și în alte dăți în alte locuri, dar nu prea multe, sentimentul acela bun, de casă locuită cu dragoste, în asemenea locuințe revenea cu drag, dornic să-și încălzească sufletul în ambianța lor, până când își dădea seama ce se petrecea cu el. Atunci nu mai lucra, simțea nevoia să-și găsească pe cineva, se încurca de obicei într-o afacere care se termina destul de repede și-l lăsa cu un gust neplăcut, pentru a reveni la viața sa solitară, la mașina de scris, din care ieșeau pagini pline de tulburările și mânia pe care o simțea. Infernul său personal. De ce oare nu-și scrisese și purgatoriul măcar ? O știa prea bine: de câte ori încerca, revenea mereu în infern.

Maria MacDonald era o femeie matură, cu pielea măslinie, de o profundă frumusețe, îmbrăcată în costumul simplu, țărănesc — bluză albă și o fustă de un roșu închis, aproape negru. Îi luase mâna între ale sale, în timp ce-i ura

bun venit în casa sa. Thomas se simți cucerit de zâmbetul cald și de politețea ei simplă, latin-americană și trebui să lupte cu sine însuși pentru a nu se apleca să-i sărute mâinile, să le întoarcă pentru a privi cicatricile de la încheieturi, pentru a nu o cuprinde în brațe ca s-o protejeze împotriva tuturor terorilor nopții. Așa că nu făcu nimic din toate acestea, ci spuse:

— Presupun ca știți că am venit ca să scriu un reportaj despre Proiect și că mă tem că nu va fi tocmai favorabil.

Ea înclină puțin capul într-o parte, privindu-l mai bine.

— Nu cred să fii rău intenționat. Personal, poate că ești dezamăgit, poate amar pe dinăuntru, dar te simt cinstit. Te întrebi de unde știu? Am eu un simț al meu. Robby de multe ori îmi prezintă pe cei care vor să lucreze cu el, înainte de a-i angaja, și eu îmi spun părerea și până acum nu cred să fi dat greș vreodată. Nu-i așa, Robby?

— Ai greșit o dată, totuși, răspunse MacDonald cu un zâmbet.

— Glumește, domnule Thomas. Vrea să spună că am greșit când l-am ales pe el, dar asta este o altă poveste, pe care ți-o voi povesti mai târziu, după ce am să te cunosc mai bine, sper. Da, am acest simț, ciudat, domnule Thomas, dar nu numai atât — ți-am citit romanul. Păcat că nu l-ai continuat, mi-a spus Robby. Trebuie să încerci, nu este deloc bine să trăiești mereu în infern. Omul este dator să încerce să ajungă în paradis, atâta timp cât poate lupta pentru asta.

— Mi-a fost ușor să scriu despre iad, răspunse Thomas, dar nu mi-am putut imagina nimic altceva.

— Nu te-ai lepădat de toate păcatele, glumi Maria. Nu ai găsit nimic în care să crezi, nimic vrednic de iubit? Sunt unii care nu reușesc niciodată, mi-e tare milă de ei. Te rog să nu fii printre aceștia. Dar cred că îmi depășesc limitele...

— Nu, nu...

— Ai venit aici ca să te bucuri de ospitalitatea noastră, nu ca să-mi înduri predicile pline de zel misionar dedicat

iubirii și fericirii în căsătorie. Dar odată pornită mi-e greu să mă opresc, după cum prea bine vezi...

În timp ce se lipea cu un braț de MacDonald, îl oferi pe celălalt lui Thomas și astfel pătrunseră împreună în living. Un covor mexican, viu colorat, acoperea o bună parte din podeaua din scânduri de stejar, bine lustruite. Așezați în fotolii mari din piele, în timp ce sorbeau cu plăcere din cocteilurile pregătite de Maria, discutară despre New York și San Francisco și despre improbabile cunoștințe comune, și despre viața literară și scena politică, și cum se intercala revista ERA în ambele domenii, și cum de ajunsese Thomas să scrie pentru revistă.

Apoi trecură în sufragerie, unde Maria pregătise o tradițională „comida”¹³ mexicană: primul fel, o supă de pui cu găluște din mălai, zarzavaturi și tăiței, apoi „sopa seca” cu orez și paste aromate de un sos bine condimentat, după aceea un fel de pește, apoi piesa de rezistență — „cabrito”, friptură de ied, fragedă de se topea în gură, și salată, și fasole fragedă gratinată, totul însoțit de turtele mexicane din mălai, „tortillas” ușoare ca fulgul, pentru a termina cu o cremă caramel, cafea și fructe.

Protestând tot timpul, Thomas se văzu nevoit să cedeze insistențelor Măriei și să guste din toate câte puțin, până când MacDonald spuse, râzând:

— L-ai îndopat de-a binelea, Maria. N-o să mai fie bun de nimic toată seara, și mai trebuie să si lucrăm.

Latino-americanii, domnule Thomas, mânâncă așa numai în ocazii speciale, și atunci o fac de fapt la prânz, după care se retrag pentru o binemeritată siestă.

Reveniră în living și MacDonald umplu pahare pân-tecoase cu un soi de coniac pe care îl numi „pisco”.

— Aș dori să toastez, spuse el, pentru frumusețe și bună înțelegere !

— Pentru o bună ascultare !

¹³ Comida — prânz, masă (span.).

— Pentru adevăr, răspunse și Thomas, dorind să arate că nu fusese nici fermecat, nici subjugat prin sațietate, dar privirea îi rămăsese ațintită pe cicatricile albe, subțiri, de la încheieturile mâiniior Măriei.

— Mi-ai văzut cicatricile, nu-i așa ? Voi purta totdeauna cu mine această amintire a unui moment de nebunie.

— Nu a fost nebunia ta, dragoste, spuse MacDonald, ci propria mea orbire.

— S-a petrecut acum mai bine de un an, spuse Maria. Parcă nu mai eram întreagă la minte. Îmi dădeam seama că treburile nu mergeau prea bine la Proiect și Robby era prea împovărat de grijile sale cu Proiectul și cu capriciile mele. Acum îmi dau seama că era o prostie, dar am crezut că dacă mă scot pe mine din joc, îl scap măcar de o parte din necazuri. Am luat un brici și era cât pe-aci să mor, dar am scăpat și mi-am găsit echilibru, și l-am regăsit și pe Robby și el m-a regăsit pe mine.

— Nu ne pierdusem niciodată, spuse MacDonald. Doar că, din omenească nepăsare, uitasem să ne mai ascultăm unul pe celălalt.

— Dar știai toată povestea, nu-i așa, domnule Thomas ? întrebă Maria. Dumneata nu ești căsătorit ?

— Am fost o dată, răspunse Thomas.

— Și n-a ieșit bine... E trist. Ar trebui să vă căsătoriți, să aveți pe cineva. S-o iubiți și să vă iubească. Atunci ați putea scrie Purgatoriul și Paradisul.

De undeva, din casa, se auzi scâncetul unui copil.

— N-am mai apucat să vă spun, spuse în continuare Maria, cu un zâmbet de fericire care îi pornea din adâncurile ființei. Când l-am regăsit pe Robby, am mai găsit ceva.

Ieși, plutind ușor, și reveni, purtând în brațe un copil de câteva luni, cu buclisoare negre, cu pielea oacheșă a Mariei, și cu niște ochi scânteietori care păreau să-l vadă pe Thomas, așezat la capătul celălalt al încăperii. Așa cum stătea, oprită în cadrul ușii, învăluindu-și pruncul cu priviri

pline de dragoste, Maria părea arhetipul tuturor mamelor cu prunc pictate de maeștrii Renașterii.

— Acesta este Bobby, fiul nostru.

— Am avut mult noroc, o completă MacDonald. Am așteptat prea multă vreme până să ne hotărâm, dar s-a născut ușor și este un copil normal, nu are nici o tară, așa cum se întâmplă în unele cazuri când părinții nu mai sunt tineri. Cred că va fi un băiat normal, încărcat doar de dragostea unor părinți destul de vârstnici pentru a-i fi bunici, și-mi doresc să-l putem înțelege.

— Sper ca el să vă poată înțelege, spuse Thomas gânditor. Doamnă MacDonald, de ce nu-l convingeți pe soțul dumneavoastră să renunțe la Proiectul acesta fără sens ?

— Eu n-o să-l oblig niciodată pe soțul meu să facă altceva decât ce crede el că trebuie făcut. Proiectul este viața lui, așa cum el și cu Bobby sunt viața mea. Am înțeles că dumneata, domnule Thomas, crezi că Proiectul e o farsă, o înșelăciune, dar asta îmi spune că încă nu l-ai cunoscut pe Robby, sau pe cei care lucrează împreună cu el. Sunt oameni care cred în ceea ce fac.

— Atunci sunt doar fraieri ?

— Nu, fraier sau nebun poate fi doar cel care nu crede, care nu poate crede în nimic, S-ar putea ca acolo să nu fie nimeni, cum se tot plânge Adams, sau poate că cei care sunt nu doresc să ne vorbească, sau nici măcar nu gândesc că ne-ar putea auzi, dar această ascultare este un act de credință care ne justifică existența. Dacă am renunța, am începe să murim și, nu după mult, ne-am pierde fără urme în Universul infinit, lumea noastră și popoarele sale, civilizația noastră cu tehnica sa, cu țăranii și bogații și cu muritorii de foame, pentru că viața este credință și dedicație. Renunțarea înseamnă moarte.

— N-ați văzut lumea așa cum am văzut-o eu. Este pe moarte, ascultați ce vă spun.

— Nu atâta vreme cât există oameni care luptă, așa cum luptă ei.

— Ne lauzi prea mult, Maria, o întrerupse MacDonald.

— Ba nu. Domnule Thomas, soțul meu este un mare om. El ascultă cu inima. Înainte de a părăsi insula aceasta îți vei da seama că am dreptate și vei crede și dumneata. Am mai văzut și pe alții care au venit plini de îndoieli, gata să distrugă, dar Robby i-a primit, a discutat cu ei și i-a convins, i-a făcut să creadă.

— Nu intenționez să mă las păcălit, îi răspunse Thomas.

— Știi prea bine că nu despre asta e vorba...

— Eu știu că mi-aș dori să am și eu pe cineva care să poată crede în mine așa cum credeți în soțul dumneavoastră.

— Ar trebui să plecăm, spuse MacDonald. Trebuie să-ți mai arăt câte ceva, domnule Thomas.

Thomas își luă rămas bun de la Maria MacDonald, mulțumindu-i pentru ospitalitate și cuvintele de bună încredere. Ajuns în întineric de afară, se întoarse și mai privi o dată către clădirea plină de căldură omenească. În dreptunghiul de lumina al ușii, femeia își ținea copilul în brațe.

Diferența dintre zi și noapte nu este aceeași cu diferența dintre lumină și întineric. După ce soarele apune, lucruri familiare iau aspecte diferite, alte proporții: distanțele se lungesc și obiectele își schimbă locurile.

Valea prin care trecea acum, însoțit de MacDonald, nu mai era farfuria sterilă din timpul zilei. Era un adânc de umbre misterioase în care se adunau ecourile ciudate ale cerului, pulberea de stele care plutea încet prin aerul nopții. Discul orientabil părea să vibreze acum de o viață proprie.

Acestei gigantice învălmășeli ordonate de aparatură de precizie, cel mai mare radiotelescop orientabil de pe Terra, ei îi spuneau „Urechiușa”, pentru a o deosebi de „Marea Ureche” - rețeaua

orbitală de cinci mile diametru. Vizitatorii pot simți aici fascinația pe care o exercită noaptea asupra celor care își închipuie că o pot domina prin voința lor. Pentru cei care lucrează aici, pasionați de cercetarea lor, instalația este într-adevăr o ureche, Urechea lor, îndreptată, atent, către tăcerea stelelor, dar prin filtrele ingenioase și difuzoarele ultrasensibile nu trece decât pulsația lentă a eternității.

— Am moștenit-o de la astronomi, îi explica MacDonald, atunci când au montat primele radiotelescoape pe fața cealaltă a Lunii și când au început montarea radiotelescopului orbital. Pentru ei era la fel de învechită cum păreau aparatele de radio cu galenă pe lângă „tranzistoarele” apărute cu numai patruzeci de ani după aceea. În loc sa o dea la fiare vechi, ne-au cedat-o nouă, împreună cu o mică alocație bugetară pentru exploatarea ei.

— Cu anii însă, această sumă cred că totalizează cifre astronomice, nu ? Thomas încerca să scape de efectele primirii călduroase din casa familiei MacDonald și de vrăjile nopții.

— S-a cam adunat ceva, este drept, în fiecare an trebuie să luptăm cu dinții pentru fiecare bănuț de care avem nevoie. Dar sunt totuși și beneficii. Proiectul ar putea fi comparat cu o seră pentru intelecturi, un mozaic uriaș de piese ale unui rebus pe care mințile celor care vin aici se străduiesc să-l dezlege, astfel întărindu-se și crescând în capacitate. La noi vin tineri savanți și ingineri în cadrul unor programe de perfecționare și cercetare. Munca de aici îi ajută să rezolve probleme de mare importanță pentru dezvoltarea omenirii.

— Și așa credeți că puteți justifica existența Proiectului ? Ca un fel de superuniversitate ?!

— Oh, nu. Cei dinaintea noastră au pus bazele acestui proces, considerat doar un rezultat benefic, dar secundar. Scopul nostru final, ținta noastră cea mai valoroasă a fost și rămâne comunicarea cu alte civilizații din alte lumi. Eu vă ofer motive pe care să le puteți utiliza pentru a ne justifica în cazul în care nu vă veți decide să ne acceptați așa cum suntem.

— De ce aș putea să vreau să vă justific ?

— Ei, asta urmează s-o decideți singur.

Ajunseră în interiorul clădirii Și aici. totul era schimbat. Coridoarele liniștite și răcoroase din timpul zilei erau acum încărcate de energie. Spațiile tehnice fuseseră trezite, ca prin farmec, la viață: luminițe multicolore se aprindeau și se stingeau, pe ecranele osciloscopelor se frângeau înșiruri de semnale verzui, releele consolelor se închideau și se deschideau cu pocnituri ușoare, computerele șuierau și-și spuneau în șoaptă povești, firele, cablurile tremurau de energie.

Adams era așezat la panoul de comandă, cu căștile pe urechi, cu ochii ațintiți pe indicatoarele și ecranele din fața sa. Le făcu un semn de bun venit cu mâna. MacDonald îl privi întrebător.

— Același nimic dintotdeauna, spuse Adams, scoțându-și căștile și așezându-le în față.

MacDonald le luă și i le întinse lui Thomas.

— Vrei să asculți ?

Thomas luă setul și-și lipi urechea de una dintre căști.

La început o șopocăială de nedeslușit, un zgomot vag de multe voci auzite de la mare depărtare, ca un pârâiaș ascuns într-o pădure, șerpuiind aproape tăcut printre bolovani, sau picurând în mici cascade cristaline. Apoi sunetele se întăresc, par voci spunând lucruri pline de semnificații, dar vorbesc toate deodată, astfel ca nu se poate înțelege nimic, totul este confuz, un singur zgomot, un singur fel de

zgomot. Cel care ascultă încearcă să se concentreze și vocile parcă prind accente mai presante, încearcă încă mai insistent să se facă înțelese. Ca Dante, ascultătorul „sta oprit la buza povârnișului din străfun-durile căruia se într-aude vuietul unei infinite disperări”. Vocile își schimbă tonalitatea, nu mai roagă, ci devin strigăte de mânie, protestele sufletelor condamnate care cer să fie salvate din flăcările în care ard, înconjoară ascultătorul de parcă ar vrea să-l nimicească pentru temeritatea cu care se avântă printre îngerii căzuți, până când acesta începe să se creadă el însuși unul din cei care strigă, condamnat la neputința de a se face înțeles, arzând în singurătate, plin de frustrare și de durere că nu este nimeni care să-l audă și, în cele din urmă, simte că este gata să leșine, să amețească cu mintea pierdută printre stele.

Vocile dispăruseră. Thomas își dădu seama că MacDonald îi luase căștile de pe urechi, dar nu-și amintea când și le așezase acolo. Se simțea copleșit de influența acelor sunete, acelor voci, sumedeniei de voci care năvăleau, dornice de a fi ascultate, auzite, înțelese, amestecându-se într-un cor ciudat, în care fiecare participant cântă o melodie diferită...

Înțelese, într-un moment de revelație, că era deja aproape pierdut, că se implicase fără voie, că trebuia să găsească o cale de scăpare, pentru a nu fi prins de o patimă mult prea mare pentru a putea încerca s-o înțeleagă în câteva clipe.

— Ce-a fost asta ? întrebă, cu glas pierdut.

— Sunetul infinitului, îi răspunse MacDonald. Semnalele radio sunt traduse în frecvențele spectrului audio. Nu ne ajută să sesizăm ceva anume. Dacă ar fi ceva deosebit, ar apare pe benzi, pe ecrane, computerele ne-ar semnaliza imediat, nu ar fi auzibile ca o comunicare vocală. Dar a auzi

ceva atunci când ascuți poate duce la inspirație, și avem mare nevoie de inspirație în munca noastră...

— Asta este curată hipnoză, afirmă Thomas. Îi poate convinge pe cei care se îndoiesc, îi poate face să înceapă să creadă că acolo ar putea fi ceva, că într-o bună zi, vor fi în stare să audă ceea ce acum doar își închipuie că aud, să creadă că există fapte străine care încearcă să comunice cu alții, dar totul nu este decât o șmecherie isteată, care vă permite să vă autoconvingeți și să continuați să-i păcăliți pe alții.

— Există oameni mai susceptibili... Regret că ați luat-o ca pe un atac personal. Noi nu încercăm să păcălim pe nimeni, și cu atât mai puțin pe dumneavoastră. Știați doar că nu ne comunică nimeni nimic prin mașinăriile astea.

— Așa este, răspunse cu sinceritate Thomas, enervat că nu-și pierduse tremurul din glas.

— Doar nu credeți că v-am adus aici, astăseară, pentru asta. Ce ați auzit este doar zgomotul de fond. Să mergem în biroul meu. Vino și tu, Bob. Lasă pe unul dintre tehnicieni la pupitru, pe oricare dintre ei.

Fotoliile din birou erau totuși destul de comode.

Pe masa de lucru a lui MacDonald nu mai era nici o hârtie. Probabil se aștepta recolta zilei următoare. Thomas mângâie ușor cu palma suprafața netedă a brațului fotoliului, apoi îi privi pe cei doi.

— Așa nu mă puteți convinge, domnilor. Puteți folosi toate sunetele hipnotice din lume, mă puteți înconjura cu tovărășia cea mai plăcută și cu cele mai atrăgătoare scene de tandrețe familială, mă puteți invita la oșpețe chiar și mai fastuoase, dar nu mă veți putea face să nu mai văd faptul de necontestat că acest Proiect vechi de mai bine de cincizeci de ani nu a reușit, cu toate eforturile, să aducă omenirii nici macar umbra unui mesaj.

— De mult așteptam să faceți această afirmație, domnule Thomas. Dar am primit un mesaj.

— Nu se poate ! (Adams sărise în sus.) Mie de ce nu mi-
ați spus ?

— Nu eram încă siguri. Nu aveam nici o certitudine
până seara trecută. Știi doar că am mai avut alarme false,
au fost cele mai grele momente din toată activitatea
noastră. Saunders nu voia să ne mai pună în fața unei noi
deziluzii.

— Saunders ? Sigur că da ! Benzile, înregistrările; de la
Marea Ureche ! Trebuia să-mi imaginez...

— Nimeni nu putea bănuî ca din prima dată vom putea
alege ceva. Saunders le-a prelucrat, a muncit mult până a
eliminat toți paraziții, fondul lipsit de însemnătate, dar
acum suntem siguri. Măine dimineață voi aduna toată
echipa și voi da vestea cea mare. Dar, domnule Thomas, ieri
știam că veți veni și doream mai întâi să vă aud părerea.

— Doar nu credeți că mă puteți duce în felul ! acesta
copilăresc, domnule MacDonald. Coincidența este prea
izbitoare.

— Istoria este plină de astfel de coincidențe. Au mai fost
situații salvate în ultimul moment, când coincidența unor
fapte împiedică o iminentă catastrofă.

— Și îmi mai cereți și ajutorul ? Nu, chiar că-i culmea.

— Nu uitați, domnule Thomas, că noi suntem
cercetători, oameni de știință. De o jumătate de veac trudem
în zadar, așa că nici măcar nu ne-am întrebat, de foarte
multă vreme, ce vom face atunci când vom atinge ținta
propusă. Din acest motiv, avem nevoie de ajutor.
Dumneavoastră cunoașteți mai bine oamenii din lumea de
afară, știți mai bine ce și cum îi poate convinge, ce idei pot
accepta și ce nu, cum pot reacționa în fața necunoscutului.
Este logic și natural să apelăm la dumneavoastră.

— Prea se potrivește totul pentru ca să vă pot crede...

— Ar trebui să-l crezi, George, spuse Adams. Mac nu
minte niciodată.

— Toți mințim, răspunse Thomas vehement.

— Are dreptate. Bob. Dar mă veți crede, domnule Thomas, continuă MacDonald, mă veți crede pentru că este adevărat și este verificabil și poate fi reprodus, și pentru că, atunci când îl vom aduce la cunoștința celorlalți, toți oamenii de știință vor spune „Sigur, este clar. Așa și era normal să fie”. Mă credeți atât de naiv încât să născocesc ceva ce-ar putea fi prea ușor descoperit ca fraudă, și astfel să distrug Proiectul mult mai definitiv decât ați putea-o face dumneavoastră vreodată ?

— Am auzit de unii care când vor să fie pensionați înainte de vreme se plâng de dureri în șira spinării, sau de voci care le răsuna în cap — lucruri pe care nimeni nu le poate dovedi ca inventate.

— Legile fizicii nu sunt subiective, în afară de asta, un asemenea eveniment va fi verificat și răsverificat de fiecare astronom, indiferent că este sau nu de acord cu noi. Chiar credeți că vreau să vă înșel, domnule Thomas ?

Thomas se gândi la vocile pe care le auzise.

— Nu, de fapt mai bine aș spune că nu știu, nu sunt sigur. De ce s-a întâmplat tocmai acum, tocmai acum când am venit aici pentru reportajul meu ?

— Nu intenționez să vă minimalizez importanța, sau cea a sarcinii pe care v-ați asumat-o, dar nu sunteți primul care a venit la noi în asemenea scop. Aproape în fiecare săptămâna primim vizita cel puțin a unui reporter, și asta încă de când există Proiectul. Ar fi fost straniu dacă nu ar fi fost nici un reporter prin preajmă, asta vreau să spun. A fost doar o întâmplare că acel reporter ați fost dumneavoastră, dar putea, la fel de bine. să fie oricare altul.

Dupa un moment de gindire, Thomas ridica din umeri.

— Mă rog. Dar despre ce este vorba, de fapt ? Cum s-a întâmplat ?

— Acum câtăva vreme am primit un lot de înregistrări făcute la Marea Ureche, înregistrări de rutină care nu le mai foloseau celor de acolo. Saunders le-a trecut prin computerele noastre, le-a analizat, le-a ascultat până când, într-o

bună zi, a avut impresia că aude muzică și voci. În primul moment a crezut că este o iluzie, surmenaj și așa mai departe, dar computerul îl contrazicea. Saunders m-a anunțat, mi-a declarat că vrea să limpezească, să filtreze semnalele, să amplifice porțiunile interesante, să elimine zgomotul de fond și paraziții, interferențele — avem aparatură foarte sofisticată, va rog să mă credeți. Și pentru prima oară după cincizeci de ani am auzit în mod limpede muzică, voci, conversație exprimată clar, în engleză.

Thomas făcu un gest de neîncredere.

— Ascultați-mă până la capăt, vă rog. Atunci Saunders a crezut că poate Marea Ureche captase emisiuni reflectate de pe Terra și a verificat originea înregistrărilor. Trebuie să vă spun că este vorba de înregistrări efectuate pe parcursul mai multor ani. Ei bine, aceste fragmente apăreau numai în anumite poziții ale rețelei orbitale, poziții în care orice posibilitate de reflectare a emisiunilor noastre radio, chiar și de cele mai îndepărtate planete, este categoric exclusă. Într-o anumită poziție, bine determinată, deci, Marea Ureche captează de ani de zile semnale identice.

— Ce fel de semnale ? întrebă Thomas.

— Nu ne mai fierbe Mac, pentru numele lui Dumnezeu ! (Adams nu mai avea răbdare.)

MacDonald apăsă pe un buton.

— Mai trebuie să vă spun că pe înregistările originale era mult mai mult zgomot parazit, dar Saunders a eliminat toate porțiunile lipsite de semnificație. Proporția de zgomot față de sunet era de cincizeci la unu, astfel încât ceea ce veți auzi este doar a cincizecea parte din semnalele primite.

Deși provenea de la două difuzoare, amplasate pentru efecte stereo, sunetul era monofonic și nu crea același impact ca ascultarea la căști, dar reușea să transmită o stare de fascinație, ca în primele zile ale radiofoniei, când lumea se strângea în jurul unui cristal de galenă ca să asculte emisiunile de la Schenectady sau Pittsburgh sau Fort Worth. Sunetele radiau, cel puțin aceasta era impresia

lui Thomas, sunetele radiau de posibilitatea provenienței de pe altă lume, sau — invers — de improbabilitatea de a avea altă origine decât cea pământească.

Sunetele sunt pământești, fără îndoială. Este muzică, muzică cromatică, se aud clar fragmente familiare, ca uvertura la Wilhelm Tell, iar vocile vorbesc, se recunosc cuvinte, cea mai mare parte în engleză, dar și în rusă, franceză, germană, italiană, spaniolă. Muzică. Din alte lumi? Nu are nici un sens. Și totuși stăm și ascultăm. Transmisia este proastă. Paraziți, static și alte interferențe fac să dispară din când în când transmisia, astfel ca auzim doar fragmente, uneori inteligibile, alteori criptice, incomplete, voci diferite, Este un Babel ciudat, în care ascultătorii simt că ceea ce aud ar trebui să aibă semnificație.

Și intensitatea variază, de parcă s-ar juca cineva cu volumul. Stăm și ascultăm și nu reușim să ne decidem dacă ceea ce auzim sunt voci ocazional întrerupte de interferențe, sau o transmi-sie de fond întreruptă de voci pământești.

Parcă ar fi corul antic din tragediile grecești. Frazе impregnate de mistere delfice. Mă uit în jur și îi văd pe Adams și pe MacDonald marcați de efortul de a înțelege ceva din toată povestea asta.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică. cea drăguță, cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o rață POCPRRRPOC eroul mascat al dreptății PRRRPOCPOC muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una suta și POCPRRRPOC iată-i că vin jack POCPOC muzică PRRR hei heeei. e cineva pe-aici POCPRRRP. e raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzica POCPOCPRRR muzică: fluturați steaguri pentru hudson PRRRPOC hmm, ce băiat rău POCPOCPOC lux prezintă sfânta PRRRPRRR muzică

POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece PRRR spune noapte bună, grace POCPOC muzica PRRRPOC nu mă miră deloc POCPRRRPRRR asta o fi rochest.

PRRRPOC muzică PRRRPOCPOCPOC larry idolul matineului POCPOC muzică: au revoir plăcute PRRRPRRR teatrul acela de la POCPOCPRRR îi mâna lu chioru PRRRPOC muzică POCPOCPOC cine știe ce rău POCPRRRPOC vârlll îndrăzniți să împ PRRRPOC aveți un prieten și sfătuitor în PRRRPRRR muzică POCPRRRPOC încă o călătorie spre alarr POCPOCPRRR ascultați, începe POCPRRR muzică: sol pauză sol pauză POC voi termitele azilul de noapte PRRRPOCPOC la semnalul următor va fi o PRRRPRRRPOC poporul apărătorul a POCPOC muzică POCPRRR singurul lucru de care ne putem teme PRRR și acum vie și POCPOC duffy nu e aici PRRRPOC muzică POCPRRRPOC cerere de informații PRRRPRRRPOC muzică: uăăă, uăăă uăăă POCPRRRPOCPOC oare o femeie de peste treizeci și cinci de ani poate să... PRRRPOC-POCPOC aventuri în șarr POCPRRRPRRR muzică POCPOC e o pasăre PRRR doar marca wrigley POCPRRR born editează știrile PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC muzică POCPOCPRRR așa, băiete PRRR verifică, apoi verifică din nou POC

Vocile și staticul tăcură.

Thomas privi către MacDonald. Înregistrase desigur totul și pe propriul său aparat, dar nu prea știa ce sa facă și nici nu era sigur că înțelesese ceva.

— Ce înseamnă asta ?

— Sunt emisiuni de pe pământ, spuse MacDonald, care se răsuci în scaun și luă o carte de pe etajera din spatele iui. Răsfoiți asta, poate veți înțelege mai bine.

Thomas luă cartea și o răsfoi. O mai văzuse și cu câteva ore mai înainte. Se numea „Vocile anilor treizeci”.

— Este vorba despre primii ani ai transmisiilor radiofonice, cu mai bine de nouăzeci de ani în urmă.

— Dacă dumneavoastră și alții veți studia această carte și altele ca ea, veți constata că în acea vreme se transmitea mult: muzică, știri, piese de teatru — drame și comedii — scenarii de aventuri, comedii muzicale, lumea era dornică să asculte de toate... în înregistrările analizate erau și fragmente în alte limbi, dar le-am eliminat.

— Doar nu vreți să cred că ați recepționat toată babilonia asta din alte stele ?

— Exact. Semnalele acestea au fost înregistrate în ultimii ani ori de câte ori Marea Ureche cerceta spațiul radio în zona constelației Capella.

— Cum poate Capella emite niște transmisiuni făcute de pe Pământ ?

— Nu am spus că este vorba de Capella, ci doar am indicat direcția de unde ne parvin semnalele.

— Bineînțeles, îl sprijini Adams.

— Dar e ridicol. (Thomas nu mai știa ce să creadă).

— De acord, spuse MacDonald, este atât de ridicol încât nu poate fi decât adevărat. De ce am încerca oare să vă păcălim cu semnale atât de absurde, când până și un licean ar putea inventa niște semnale logic coerente, ușor de amestecat printre diferite zgomote. Ar trece mulți ani până când oameni serioși ar admite că și semnalele coerente pot fi lipsite de semnificație. Între timp, ne-am putea vedea liniștiți de treabă, nu credeți ? Dar așa ceva ?! Repet — un lucru atât de ridicol nu poate fi decât adevărat...

— Dar... explicați-mi, cum poate Capella sau cineva din zona aceea, să ne retransmită...

— Ți-am spus eu, George, ai uitat ? De ascultat ascultam doar de cincizeci de ani, dar transmisiile noastre radio au început de peste nouăzeci de ani, de aproape un secol. De la prima emisiune radio, undele acestea, aparent lipsite de forță, s-au răspândit în spațiul cosmic cu o viteză de 299 500 de kilometri pe secunda...

— Iar Capella se află la circa patruzeci și cinci de ani-lumină depărtare, îl întrerupse MacDonald.

— Patruzeci și cinci de ani le-au trebuit undelor să ajunga acolo, spuse Adams.

— Și alți patruzeci și cinci pentru ca să se întoarcă de unde au plecat, îl completă MacDonald.

— Vreți să spuneți că sunt reflectate de Capella ?

— Nu. Semnalele sunt categoric retransmise. Au fost recepționate undeva, în apropiere de Capella, și apoi retransmise cu focalizare direcțională.

— Este posibil așa ceva, domnule MacDonald ?

— Posibil, da, dar nu pentru tehnologia noastră actuală. Dacă am avea undeva, departe de Soare, o antenă foarte mare și sensibilă, am putea să captăm emisiunile radio slabe, cum erau ale noastre în anii treizeci ai secolului trecut, chiar de la distanțe de peste o sută de ani-lumină. Poate că, în viitor, vom constata că Galaxia este plină de emisiuni radiofonice. Oricum, ceea ce pare într-adevăr ciudat, este faptul că noi am recepționat atât de clar niște semnale care acolo trebuie să fi ajuns extrem de slabe, aproape de nedeosebit din noianul de zgomote parazite. Nu putem ști însă ce fel de aparatură se utilizează acolo, poate că au receptoare amplasate relativ aproape de planeta noastră, poate în centura de asteroizi. Asemenea receptoare ar putea prelua emisiunile noastre pentru a le retransmite pe fascicule direcționale către Capella. Dar asta ar însemna, desigur, că sistemul nostru solar a fost vizitat de extraterestri, sau cel puțin de aparatele lor automate de cercetare, sonde cosmice sau așa ceva. Faptul de necontestat este că am recepționat o retransmisie întârziată a unor emisiuni de acum aproximativ nouăzeci de ani.

— Bine, admitând că au avut posibilitatea tehnică, de ce au făcut-o ?

— Ce alt mijloc mai eficient de a ne atrage atenția ar fi avut ? îl întrebă MacDonald. Pentru a ne spune că ei știu că

noi suntem aici și că ei sunt acolo, nici că putea exista o idee mai bună...

— Doar un „hei, voi !”, aruncat peste spații ?

— Nu poate fi vorba numai de atât, spuse Adams gânditor.

MacDonald încuviință.

— Ne-am gândit că o parte din static nu este ceea ce pare. Avem impresia că este o ordine în totul, serii determinate de semnale care apar și dispar, serii de numere, mesaje lineare, orice — dar ceva care să aibă o semnificație în sine, cu condiția să pricepem despre ce e vorba. Poate că totuși nu-i nimic, doar telegrafie într-un cod prea simplu. Nu știu, dar ceva este. Saunders lucrează înnebunind computerele cu tot felul de programe.

— Asta-i doar începutul, spune Thomas și nu-i venea să creadă că era el cel care vorbea (Îi transpiraseră palmele. Nu se simțise așa de când lucra la „Infernul”).

— Nu suntem singuri, spuse Adams.

— Oare ce ne-or fi comunicând ? întrebă Thomas.

— Vom înțelege până la urmă.

— Și atunci ?

— „Aceasta este întrebarea !” (MacDonald nu-și dezmințea pasiunea pentru citate.) Se va pune și se pune și acum întrebarea: cum să anunțăm ce am descoperit — și dacă trebuie sau nu să anunțăm lumea întreagă. Cum vor reacționa oamenii în fața faptului de necontestat că în Galaxie mai există ființe inteligente ? Vor fi îngroziți, curioși, supărați, bucuroși, se vor simți mândri sau inferiori ?

— Știrea trebuie anunțată, domnule MacDonald, exclamă Thomas. (Avea convingerea adâncă, fermă, că avea dreptate. Iarăși ceva ce nu i se întâmplase de multă vreme.)

— Dar vor înțelege ?

— Îi vom face să înțeleaga. Acolo, în depărtările cosmice se află o altă rasă de făpturi inteligente, pe o lume asemănătoare lumii noastre, și poate că are multe să ne

spună. Ce veste pentru omenire ! Spaimă ? Nu, domnilor, sărbătoare ! Și este datoria noastră să-i facem pe oameni să simtă ca noi...

— Dar nu știu cum s-o fac, domnule Thomas.

— Glumiți, domnule MacDonald. V-ați comportat ca un maestru în îndoctrinare, ducându-mă pas cu pas exact pe poziția pe care m-ați anunțat că mi-o pregătiți. Ați făcut bine. Pot și trebuie să vă ajut. Voi apela și la alții. Vom folosi toate mijloacele la care ne putem gândi: presă, televiziune, literatură — documentare și fantezie, interviuri, sondaje, jocuri și jucării... Vom face din Proiect ușa deschisă spre o lume nouă, este exact doctoria ce-i trebuia acestui glob amorțit, plictisit de ce a realizat până acum, iar plictiseala este primejdioasă pentru gândirea omenească...

— Să nu uităm, îl întrerupse Adams, că acolo, pe lângă Capella, o altă lume, poate milioane de creaturi inteligente așteaptă un răspuns la mesajul trimis. Acesta este principalul.

— Nu pot fi ca noi, asta este cert, spuse MacDonald. S-au dezvoltat într-un mediu total diferit. Capella este o gigantă roșie, mai exact o gigantă roșie dublă, ceva mai rece decât Soarele nostru, dar mult mai mare și mai strălucitoare.

— Și mai bătrână, dacă teoriile noastre despre evoluția stelelor sunt corecte, completă Adams.

— Așa e. Sorii Capellei sunt cam cum va fi Soarele nostru peste una sau două decade galactice. Imaginați-vă viața evoluând sub un cer pe care strălucesc doi uriași sori roșii, cu ce variații în alternările luminii cu întunericul, în orbita planetei — și ce condiții ! Ce maxime și minime de temperatură ! Ce fel de creaturi ar suporta așa ceva ? Și încă să mai și evolueze...

— Poate au și un alt fel de a raționa, interveni Thomas. Dante a coborât în Infern pentru a descoperi cum trăiesc și cum gândesc alte ființe. Creaturile noastre sunt mult

diferite de oameni, și tot ce putem face deocamdată este să le ascultăm...

— Avem și noi parte de coborârile noastre în infern, fiecare din noi.

— Știu, nu este nevoie să mi-o mai spuneți. Vă veți anunța colegii mâine.

— Dacă așa credeți dumneavoastră că este bine...

— Este necesar, indiferent dacă este bine sau rău. Insistați ca fiecare să trateze problema în modul cel mai confidențial. Îmi voi scrie reportajul pentru ERA, cu permisiunea dumneavoastră însa... Cred că va ieși cu totul altceva decât se așteaptă.

— O revistă ca ERA este ideală, dar vor tipări ceea ce veți scrie ?

— Pentru un reportaj în exclusivitate ca acesta cred că vor fi gata să semneze contract pe termen lung și cu diavolul în persoană. Se vor dezice imediat de Solitarieni și vor arăta tehnocraților și tuturor bonzilor pământul făgăduinței. Între timp, voi recruta câțiva colegi și imediat ce apare numărul respectiv din ERA, vom da drumul unei avalanșe de articole și interviuri.

— Sună prea frumos, spuse MacDonald.

— Până atunci, vă rog să vă gândiți la altceva. Oare Capellanii înțeleg ceva din transmisiunile recepționate de la noi, sau ne judecă doar după textele comediilor muzicale ?

Thomas se ridică și închise magnetofonul său portabil.

— A fost o zi bună, domnilor. Ne revedem mâine dimineața.

Se îndreptă către ușă. Mult, mult mai târziu, avea să-și dea seama că erau primii pași către propriul purgatoriu.

COMPUTER RUN II

Dincolo de frontierele spațiului interstelar, prin tărâmurile preafericite și pline de taină de-acolo, nu există vreun domeniu de cercetare mai pasionant decât cercetarea umanității și nici ceva mai fascinant decât umanitatea însăși...

HAROW SHAPLEY, 1958...

Semnalele întâmplătoare, care ne pot sosi de la o societate avansată situată la zece ani-lumină depărtare, vor fi prea slabe pentru a fi detectate de antenele actuale, dar e posibil să realizăm o ascultare superioară a semnalelor prin plasarea unor antene pe o orbită circumterestră, sau pe Lună. Antene de până la 10 000 de picioare în diametru pot fi făcute în spațiu și ele ar putea, eventual, detecta emisiile generate de activitatea normală a civilizațiilor aflate la zeci de ani-lumină distanță. Analiza înregistrărilor efectuate cu asemenea antene ar fi obositoare, dar sarcina ar putea fi preluată de computere...

J.A. WEBB, 1961...

Metoda impulsurilor codificate, care aglomerează semnalele pentru a le diferenția de zgomotul de fond, sugerează că civilizația noastră însăși poate fi ușor detectabilă, în ciuda faptului că noi nu reușim să trimitem semnale pentru acest scop.

...FRANK D. DRAKE, 1964...

*Îmbătrânit-am, rătăcind pe cale,
Bătând ținut de șes sau de coline
Și tot afla-voi unde ea s-a dus:
Gura să i-o sărut, mâna să-i pot ține
Cutreierând prin roua ierbii,
Alegând pân' l-al timpilor apus
Merișoarele-argintii din Lună
Și merișoare aurii din Soare...*

WILLIAM BUTLER YEATS, 1899...

A SOSIT ȘI CLIPA ÎN CARE VACILE DE LAPTE S-AU DEMODAT. SAVANȚII AU CREAT PRIMA MAȘINA DE FĂCUT LAPTE. EA REPRODUCE, PRINTR-UN PROCES SPECIFIC, REACȚIILE BIOCHIMICE DIN ORGANISMUL ANIMAL, REDUCÂND, ÎNSĂ, GRAȚIE UNOR ÎMBUNĂTĂȚIRI TEHNICE, PRODUSELE INUTILE. SAVANȚII AU INTRODUS IARBA ÎN VACA MECANICĂ ȘI AU OBȚINUT LAPTE PROASPĂT. ACEST PROCEDEU ARE O EFICACITATE DE 90% ȘI POATE UTILIZA CHIAȚ ȘI PULPA LEMNOASĂ, PAIE SAU CHIAȚ ZIAȚ VECII ȘI CUTII DE CARTON, ASIGURÂNDU-SE ASTFEL ÎNCĂ O METODA DE ELIMINARE SAU RECICLARE A DEȘEURILOR CIVILIZAȚIEI NOASTRE...

Deodată, el se opri. Nervii i se tensionară sălbatic. Mușchii îi încremeniră brusc de parcă înghețaseră pe oase. Mărețele lui picioare anterioare - de două ori mai lungi decât cele posterioare - zvâcniră înfiorate, iar ghearele ascuțite i se arcuiră. Tentaculele groase care-i încolțeau din umeri își opriră ondularea vâlurită și se strânseseră cu o tulburare vie.

Îngrozit, își întoarse uriașul cap de pisică de la stângă la dreapta, în vreme ce mini-lujerele, subțiri ca firul de păr, ce-i țineau loc de urechi, vibrau

înnebunite, palpând orice briză rătăcitoare, fiecare pulsație a eterului.

Dar nu exista vreun răspuns, nici vreun stimul rapid de-a lungul complicatului său sistem nervos și nicăieri nu simțea măcar o vagă părere a existenței vreunui id a-toate-necesar. Disperat, Coeurl se ghemui: o siluetă enormă, aducând a pisică, de-a lungul orizontului roșu, amurgit, un tigru negru stilizat, odihnindu-se pe o stâncă neagră, într-o lume a umbrelor...

A.E. VAN VOGT. 1939...

BELLATRIX, POLLUX, MIZAR, SPICA, ANTARES,
CASTOR, ALGOL, MIRA, ACHERNAR, STEAUA LUI
BARNARD,

PROCYON, REGULUS, RIGEL, SIRIUS, ALDEBARAN,
DENEbola, ARCTURUS, BOLID CEFEIDA ALGIEBA,
GEMMA, CANOPUS,

ALFA CENTAURI, TAU CETI, POLARIS, QUASAR
STEAUA WOLF-RAYET, BETELGEUSE, ALTAIR, MIRACH,
VEGA, FORMALHAUT, DENEb ȘI CAPELLA, PULSAR,
STEA NEUTRONICA...

(.....)

Știu perfect de bine că în acest moment suntem ascultați de întregul Univers - că fiecare cuvânt pe care-l rostim își poartă ecoul până la cea mai îndepărtată stea...

JEAN GIRAUDOUX. 1945...

CAPELLA ÎNSEAMNĂ ÎN LIMBA LATINĂ „CĂPRIȚA”. SE AFLĂ ÎN CONSTELAȚIA AURIGA, A VIZITIULUI, CARE ÎN MITOLOGIA GREACĂ A FOST INVENTATORUL CARULUI. MITUL NE POVESTEȘTE CĂ PRIMUL LUI CAR A FOST TRAS DE CAPRE...

Stea	Tip	Magnitudine aparentă	R/A	Deci.	Dist.	Lum.	Masa
Capella a GO		0,2		0514	+4558	45 120	4,2
Capella b GO							3,3

DUPĂ APROAPE CINCIZECI DE ANI, PROIECTUL RECEPȚIONEAZĂ SEMNALE... SPECIALIȘTII AFIRMĂ CĂ EXISTĂ, INCONTESTABIL, UN MESAJ, DAR CĂ EL NU POATE FI ÎNCĂ TRADUS. EXTRATEREȘTRII, AFLAȚI, PROBABIL, PE O LUME CE SE ROTEȘTE ÎN JURUL UNEIA DINTRE COMPONENTELE DUBLEI GIGANTE-ROȘII, DENUMITA CAPELLA ȘI SITUATĂ LA PATRUZECI ȘI CINCI ANI-LUMINĂ DE TERRA, AU PRIMIT ȘI RETRANSMIS EMISIILE VECHI DE RADIO PĂMÂNTENE... ACESTE „VOCI”, A SPUS DIRECTORUL PROIECTULUI, ROBERT MACDONALD, „REPREZINTĂ UN SEMNAL ȘI ANUME CĂ NU SUNTEM UNICELE FIINȚE INTELIGENTE DIN UNIVERS. SPER CĂ TOATĂ LUMEA SE BUCURĂ ÎMPREUNĂ CU NOI DE ACEASTĂ ȘTIRE ȘI CĂ VOM FI AJUTAȚI SĂ GĂSIM UN RĂSPUNS LA MESAJUL ASCUNS UNDEVA ÎN ADÂNCUL ACESTEI COMUNICAȚII...” URMEAȘĂ TRANSCRIEREA ÎNREGISTRĂRII PRIMITE DE LA PROIECTUL DE RADIORECEPȚIE DIN ARECIBO, PUERTO RICO.

UN NOU PUNCT DE ATRACȚIE: ÎN MANHATTAN A FOST INAUGURAT UN NOU LOCAL DE STIMULARE AMBIENTALĂ DESPRE CARE SE AFIRMĂ CĂ AR FI CEL MAI DEPLIN STIMULATIV DINTRE CELE OFERITE PÂNĂ ACUM PUBLICULUI, CE A ÎNTÂMPINAT EVENIMENTUL FORMÂND UN RÂND CARE SE ÎNTINDEA DE-A LUNGUL A DOUĂ CVARTALE. NOUL LOCSTIMAMB PARE A OFERI CEL MAI RIDICAT INDICE DE RELAXARE CONSTATAT DE LA REALIZAREA HIBERNĂRII PRELUNGITE...

— MĂ IERTAȚI CA APAR PE ECRANUL DUMNEA-VOASTRĂ, DOMNIȘOARĂ, SUNT DE LA BIROUL DE SONDARE A OPINIEI PUBLICE (BSOP). DORIM SĂ AMPLIFICĂM SONDAJUL AUTOMAT DEJA EFECTUAT, UTILIZÂND ȘI INTERVIURI INDIVIDUALE...

— VREI SĂ PIEI DE PE ECRANUL MEU ? TOCMAI MĂ PREGĂTEAM SĂ URMĂRESC EMISIUNEA PREFERATĂ.

— NU UITAȚI CĂ SUNTETI OBLIGATA LEGAL SĂ RĂSPUNDEȚI ÎNTREBĂRILOR FORMUALTE DE BSOP. CUM ALTFEL AR PUTEA GUVERNUL SĂ DEA O ORIENTARE CORECTA OPINIEI PUBLICE ?

— OK, OK, DĂ-I DRUMUL !

— CE PĂRERE AVEȚI DESPRE MESAJUL DINTR-O ALTĂ LUME RECEPȚIONAT LA PROIECTUL DIN PUERTO RICO ?

— CE MESAJ ?

— MESAJUL DIN CAPELLA. VOCILE RADIO... DOAR A FOST ÎN TOATE BULETINELE DE ȘTIRI...

— NU ASCULT NICIODATĂ PROȘTIILE ALEA... POT ACUM SĂ VĂD ȘI EU EMISIUNEA MEA ?!

— CE EMISIUNE URMĂRIȚI, VA ROG ?

— STAȚIA SPAȚIALĂ !...

„Și lumi nenumărate am creat... Dar nu-ți voi înfățișa decât acest pământ și locuitorii săi. Iată: multe sunt lumile de au pierit în cuvântul puterii mele. Și multe ființează încă și nenumărate ar pare omului, dar eu le număr pe toate căci ale mele sunt și doar eu le știu... și va mai pieri un pământ și cerurile deasupra-i și altul se va naște în loc. Căci nu se săvârșește nicicând lucrarea mea și nici cuvintele mele nu au capăt...” ...

VIZIUNILE LUI MOISE.
REVELATE LUI JOSEPH SMITH PROFETUL.
Iunie 1830...

EXPOZIȚIA DE OBIECTE DE ARTĂ UNICAT CONCEPTE ȘI FABRICATE ÎN ÎNTREGIME DE O FABRICĂ COMPUTERIZATĂ INAUGURATĂ ASTĂZI A FOST LĂUDATĂ DE CRITICI APARTINÂND APROAPE TUTUROR DOMENILOR INTERESATE. EA VA PUTEA FI VIZITATĂ TIMP DE O LUNA ÎN CADRUL MUZEULUI DE ARTĂ MODERNĂ ÎNAINTE DE A-ȘI ÎNCEPE TURNEUL PRIN MUZEELE NAȚIONALE

CÂND PROGRAMATOAREA PHYLISS MC CLANAHAN A FOST ÎNTREBATĂ DACĂ NU CONSIDERĂ NECESAR SĂ SE DEBARASEZE DE O MULȚIME DE ARTICOLE PROST CONCEPTE, SAU PREZENTÂND DEFECTE DE FABRICAȚIE, ACEASTA A RĂSPUNS: „NU MAI MULT DECÂT DE ORICARE ARTIST.”

ATRAȚIA EXPOZIȚIEI A FOST REPREZENTATĂ DE O STATUETĂ DIN LUCIT DE OPT PICIOARE ÎNĂLȚIME. INTITULATĂ — DE COMPUTER, SAU POATE DE ÎNSĂȘI DRA MCCLANAHAN, NU S-A PUTUT AFLA — „AUTOPORTRAIT AL UNUI EX-TERESTRU”...

Credem cu atâta convingere în existența vieții acolo, în spațiul întunecat, încât ne-o imaginăm superioară vieții pământene și o așteptăm să traverseze distanța dintre noi în orice clipă, poate chiar în timpul generației noastre. Pe de altă parte, dacă ne gândim la infinitatea temporală, ne întrebăm dacă nu cumva mesajele lor ne-au parvenit cu mult timp în urmă, explodând în noroiul mlăștinos al pădurilor din Carbonifer... Poate că strălucitorul lor proiectil a fost strivit de labele greoaie ale unei reptile uriașe, iar instrumentele lui delicate au ticăit inconștient fără a mai transmite ceva. ...

Loren Eiseley, 1957.

(.....)

Dar dacă le atribuim acestor Locuitori planetari vreun fel de rațiune, trebuie ea oare să fie asemănătoare rațiunii

noastre ? Desigur, așa trebuie să fie; fie că ne gândim la principiile lor justițiare și morale, fie că ne gândim la teoriile și fundamentele lor științifice. Pentru că la noi rațiunea înseamnă adevăratul simț al Dreptății, Cinstei, Prețuirii, Blândeții și Recunoștinței: acestea ne învață cum să facem distincția între Bine și Rău și ne pune la îndemână cunoașterea și experiența. Și oare mai poate exista pe undeva în Univers un alt fel de rațiune ? Sau poate ceea ce noi socotim drept și generos, pe Marte, sau Jupiter ar putea fi considerat o ticăloșie fără seaman ?...

CHRISTIANUS HUYGENS. aprox. 1670...

Ceea ce ne trebuie acum este o nouă specializare, anticriptografie, sau crearea unor coduri ce pot fi descifrate cât mai ușor cu putință. ...

PHILIP MORRISON, 1963 ...

Distanțele imense dintre sistemele solare pot reprezenta o formă de carantină divină: ele previn răspindirea infecției spirituale a unei specii decăzute: ele o blochează și nu-i îngăduie să joace rolul șarpelui în Grădina Edenului ...

C.S. LEWIS, mijlocul sec. XX ...

Dacă Dumnezeu a putut să creeze miliardele de galaxii, El a putut crea și miliarde de rase umane unice fiecare în felul său. Pentru mântuirea acestor rase, Dumnezeu poate lua orice înfățișare. Nu ne apare ca străina concepția unei aceleiași Persoane Divine care-și asuma destinul a mai multor rase umane. Este de conceput că am putea învăța, ajungând în ceruri, că a existat nu doar o singură întrupare a Fiului lui Dumnezeu, ci mai multe...

PĂRINTELE DANIEL C. RAIBLE, 1960 ...

Nu poate să fi existai decât o singură încarnare, o singură Maica a Domnului, o singură rasă în care Dumnezeu și-a turnat chipul și înfățișarea sa. ...

JOSEPH A. BREIG. 1960 ...

SEDIUL CENTRAL AL SOLITARIENILOR DIN HOUSTON A ANUNȚAT O SERIE DE MITINGURI DE RESUSCITARE CE URMEAZĂ A AVEA LOC ÎN URIAȘUL TEMPLU ÎN FORMĂ DE DOM DIN HOUSTON. ȘTIREA A SOSIT DUPĂ CE, TIMP DE O SĂPTĂMÂNĂ. AU FOST PUBLICE ARTICOLE, INTERVIURI ȘI COMENTARII ASUPRA RECENTEI DESCOPERIRI SURPRINZĂTOARE FĂCUTĂ LA PROIECTUL DE RADIORECEPȚIE DE LA ARECIBO, PUERTO RICO. „SINGURUL MESAJ CARE NE PRIVEȘTE” A AFIRMAT JEREMIAH, CONDUCĂTORUL EVANGHELIST ȘI PRIMUL-ÎNTRE-FRAȚI ÎN CADRUL ORGANIZAȚIEI RELIGIOASE SOLITARIENE, „ESTE MESAJUL DIVIN”. ...

*...ascultau cum vibra și tremura în jurul lor
aerul răscolit de chemarea Călătorului Singuratic...*

Niciodată nu fuseseră atât de mulți. Așteptau. În uriașul stadion acoperit fiecare loc era ocupat. Pe bănci, pe scaune, pe trepte, așezați sau stând în picioare, oameni de tot felul — maturi, tineri, batrâni, adolescenți, bărbați sau femei, bogați sau săraci, albi, negri, galbeni, metiși — îmbracați în haine de toată ziua, în haine de lucru, în haine de sărbătoare, un public din care lipseau indiferenții, scandalagiii, dezechilibrații — o mulțime de nedescris, care aștepta, liniștită, tăcută, zgomotul șoaptelor ocazionale, al pașilor, foșnetul hainelor, scârțâitul scaunelor fiind acoperit de huruitul omniprezent al aparatelor de condiționat aerul care încercau cu greu să compenseze căldura atâtor trupuri, respirația atâtor fapte și căldura obișnuită a unei zile de vară în Texas.

Înghesuiala era mare. Umăr lângă umăr, cot la cot. Dar senzația nu era neplăcută, era un neobișnuit contact senzorial care făcea pe fiecare dintre cei aflați în sală să se simtă în legătură cu ceilalți, ca elementele legate în serie ale unui uriaș acumulator, așteptarea unuia era așteptarea tuturor. Cu toții așteptau clipa în care urma să se realizeze contactul, dezlănțuind energia condensată și îndreptând-o să adânceasca albia râurilor, să mute munții din locul lor. să distrugă răutatea din lume..

Și totuși exista o persoană care nu reușea să se contopească în dispoziția generală. Mitchell se îndreptă puțin, doar atât cât să nu mai simtă umărul lipit de omoplatul stâng, și întreabă:

— Sunteți siguri că este bine ce facem ?

Thomas îl privi pe MacDonald. MacDonald ridica din umeri.

Erau așezați în rândul cel mai de sus, ca pe marginea unui cazan uriaș. Acolo, jos, departe, unde trebuia să se afle fundul cazanului, unde de obicei era terenul de joc. scaunele erau îngrămădite unul într-altul, nemailăsând liber decât un patruleter care, privit de la înălțimea la care se aflau, peste mii de capete, nu părea a fi mai mare decât o batistă.

Mitchell se cutremură, străbătut de un fior involuntar și insistă:

— Am mai văzut asemenea situații: par liniștiți și, din senin, se transformă într-o hoardă dezlănțuită.

Cei așezați în fața lor îi țântuiră, privindu-i dezaprobator peste umăr.

MacDonald scutură din nou, încăpățânat, din cap.

— Mai avem timp să ajungem în cabină, stăruie Mitchell. Am putea urmări mai bine totul pe monitoare. Spune-i și tu, George.

Thomas își îndepărtă mâinile, cu palmele întoarse în sus, a neputință.

MacDonald își ridică un deget la buze.

— Sst ! Așa e mai bine, Bill, spuse el în șoaptă. Nu este suficient să vezi și să auzi, trebuie să și simți atmosfera.

— Prea o simt, asta e ! mormăie Mitchell.

De aceasta dată se întoarseră mai multe capete. Impulsiv, Mitchell le adresă un gest ca o înjurătură.

Thomas își apropie buzele de urechea lui.

— Diferența dintre tine și Mac este că tu urăști situațiile pe care nu le poți controla, și — ca toți reporterii — nu-ți iubești prea mult semenii.

— Semenii mei, ăștia ?! se strâmbă cu dezgust Mitchell.

Luminile stadionului se stinseră toate dintr-o dată, de parcă însuși Dumnezeu l-ar fi cuprins în pumn. În întuneric aveai senzația că acoperișul stă să ți se prăbușească în creștet, iar sentimentul de a fi doar o părticică din

mulțimea pe care o știai că este în jur, în ioc să liniștească, dădea naștere unei tensiuni apăsătoare. Masa de corpuri părea să dobândească o nouă dimensiune, amenința să crească pâna când va da pe dinafara giganticului cazan.

Mitchell încerca să se domine. Respira adânc de câteva ori.

— Ce-i nebun ?! Nu poate face așa ceva !

Dar mulțimea ramânea muta și liniștită, într-o tăcere fremătătoare, de parcă aștepta să se întâmple o minune.

O unică, puternică rază de lumină coborî din creștetul cupolei, despicănd întunericul. În locul liber de mai înainte, viu luminat, se vedea acum o siluetă, așezată acolo — parcă — de raza strălucitoare. Întunericul din sala se făcuse însă și mai intens și singurul lucru care putea fi văzut era acea siluetă către care toată lumea, constrânsă de tenebrele înconjurătoare, își îndrepta privirea.

Probabil că doar cei din imediata apropiere a zonei iluminate puteau fi siguri de ceea ce vedeau, se gândi Mitchell. De la înălțimea locului său, mai mult avea impresia, decât vedea o siluetă schematică, un desen copilăresc, alb și negru, ceva lung — un bărbat ? înalt ? Brațe ridicate ? Da, brațe ridicate, larg desfacute ca să cuprindă pe toată lumea din jur, pe toți cei care nu puteau fi văzuți sau auziți, ci doar simțiți, intuiți, ca o entitate unică, vie, un singur trup din mii de celule unite între ele, stând în întuneric și așteptând Cuvântul.

Silueta rămăsese așa, cu brațele ridicate. Atât. Fără pedestal, fără platformă, fără masă, fără microfon — o siluetă cu brațele ridicate, inundată de o lumină orbitoare. dominând mulțimea de zeci de mii de suflete ascunsă în întuneric.

— Vorbește o dată, luate-ar dracii, mârîi Mitchell, cu toate că știa foarte bine că omul către care privea toată lumea va aștepta, va aștepta până când tensiunea pe care o simțea crescând în ființa celor din jur va ajunge aproape de limită... Ce școală avea spurcăciunea bătrână...

Mulțimea părea că-și ține răsuflarea.

Dintr-o dată vocea răsună, umplând tenebrele, ca vocea lui Dumnezeu, venind de nicăieri, sau de peste tot. cutremurând zecile de mii de făpturi, unindu-le și mai mult cu vibrațiile sale. O astfel de voce nu putea decât să grăiască adevăruri pline de înțelepciune.

— Noi... suntem... singuri.

Asistența gemu, într-un unic răspuns antifonic.

— Acesta este Mesajul, continuă vocea, iar Mesajul ne este trimis de către Domnul Dumnezeuul nostru. Mulți vor veni și vă vor spune că Mesajul este trimis de pe o lume ca a noastră, de către oameni ca și noi. Iertați să fie — căci nu știu ce grăiesc. Ei se străduiesc să citească mesajul cu mințile lor neajutorate, dar în zadar. Cu inimile ar putea să-l citească, dar le lipsește credința. Mesajul ne este trimis de Domnul purtat nouă de îngeri, căci ei sunt mesagerii Atoatefăcătorului. Întrebați-vă sufletele și veți ști răspunsul, căci al său este Cuvintul !

Mulțimea asculta, sorbind cuvintele cum bea nisipul însetat al deșertului ploaia binefăcătoare.

— Atotputernicul ne-a creat după chipul și înfățișarea sa. El este Unul și noi suntem unici. Noi suntem singuri în Univers. Noi și Dumnezeirea. Aceasta este rânduiala cea dreaptă și nu poate fi altă învățătură.

Cuvintele mângâiau mulțimea cum mângâie vântul dimineții lanul cu spicele coapte.

— Pentru ce să ne temem ? continuă Vocea. De ce ar trebui să refuzăm să recunoaștem adevărul atunci când ni se așterne limpede în fața ochilor ? Dumnezeu a creat Universul întru preamărirea Sa și pe om l-a creat pentru a se minuna de măreția Universului și pentru a-l preamări pe Domnul.

Mulțimea respira adânc.

— Adevăr grăiesc vouă și acesta este adevăratul mesaj, mesajul cuvintelor omului întoarse către om pentru a-și privi în oglinda infinitului propria nimicnicie și ușurință: nu

mai sunt alte fapte în Creație, iar noi — noi suntem singuri...

Cuvintele se înșiruiau într-una, curgător, neforțate, ca un mare fenomen al naturii, ca o revelație, pătrunzând mulțimea cu magnetismul lor, făcându-i pe cei din gigantica sală — mii, zeci de mii de suflete venite să asculte glasul Profetului — să se simtă particule ale unuia și aceluiași întreg, o entitate care depășea limitele clădirii, se revărsa puternică, o maree de credință care avea să cuprindă întregul oraș, întreaga țară, întreaga lume, ridicându-se chiar pentru a cuprinde și stelele...

Mergeau de-a lungul coridorului pustiu unde nu pătrundea murmurul de furtună al mulțimii care nu se îndura să părăsească stadionul. Pașii lor trezeau ecouri înăbușite din pereții de beton, răscolind pulberea pe care probabil că de ani de zile nimeni nu se gândise s-o măture. Slab iluminat de câteva becuri chioare, coridorul părea a se prelungi spre infinit.

— Ce părere aveți ? îi întrebă Thomas, continuând apoi cu glas ceva mai scăzut, speriat de puternicul ecou reverberat de pereții întunecați și goi. E tare tipul, nu ? „Cuvintele omului întoarse către om...”

— Lepră ! Excroc, asta e, mormăi printre dinți Mitchell.

— *On doit se regarder soi-même un fort long temps avant que de songer à condamner les gens*, spuse MacDonald.

— Ce-a zis ? îl întrebă Mitchell pe Thomas.

— Este un citat din „Mizantropul” lui Molière — să nu judecăm pe alții înainte de a ne privi îndelung pe noi înșine.

— Las' că m-am uitat bine și îndelung la el și-mi ajunge, răspunse Mitchell cu amărăciune.

— Sunteți siguri că pe aici trebuia s-o luăm ? întrebă MacDonald.

— Așa mi-a spus Judith, răspunse Mitchell.

Coridorul se termina într-o încăpere destul de mare, al cărei centru era ocupat de o cușcă ciudată, metalică, prin ușa căreia se vedea un tablou de comandă înțesat de

comutatoare, verniere și câteva butoane mari colorate, roșu și verde. Plafonul era suportat de mai multe pistoane telescopice, dând impresia părții inferioare a unui gigantic ascensor hidraulic. Dar nu era nimeni prin preajmă.

— Deci, Dumnezeu nu se poate lipsi de tehnica modernă, zâmbi MacDonald.

— Când v-am spus că este o șarlatanie la mijloc... (Mitchell se îndreaptă către o ușă aproape invizibilă, pierdută în cenușiul monoton al peretelui opus). Cred că am ajuns.

Ușa se întredeschise puțin.

— Judith ?

Închizând repede, dar cu grijă, ușa în urma sa, apără o tânără, puțintică de statură, cu părul negru, bogat și niște ochi mari, care păreau a fi numai pupilă. Îi întinse mâinile lui Mitchell cu un zâmbet. Pentru a nu mai știa câta oară, Mitchell nu-și putu domina o tresărire de plăcere. Fata nu era excepțional de frumoasă, abia dacă se putea spune că este drăguță, și totuși asupra lui exercita o atracție atât de puternică, încât o făcea unică și minunată. Poate că de vină erau tocmai ochii aceia imenși. În loc s-o cuprindă în brațe și s-o sărute, se mărgini a-i strânge mâinile. Fusesse educată într-un spirit mult prea puritan pentru a putea aprecia efuziunile sentimentale în prezența unor necunoscuți.

— Mai este aici bătrânul șarlatan ?

— Bill ! protestă tânăra, fără prea multă convingere. Cum poți vorbi așa de tata ? Da, este. Se odihnește. Predicile astea îl consumă cum nici nu-ți poți imagina.

— Mie-mi spui ?! Judith ți-l prezintă pe domnul MacDonald, șeful Proiectului.

— Oh, într-adevar ? Mă simt nespuse de onorată (Părea efectiv impresionată).

— Iar acesta este domnul Thomas, șeful meu.

— Să zicem un colaborator ceva mai ridicat în funcție, zâmbi Thomas.

— Ea este Judith Jones, logodnica mea.

— Să nu exageram, Bill, spuse tânăra cu un surâs care arăta cât de multă plăcere îi făcuse prezentarea.

Vorbiseră cu toții în șoaptă, trezind ciudate, vagi ecouri, care îl făceau pe Mitchell să se simtă ca un actor într-o piesă în care protagoniștii se străduiesc în zadar să comunice ascunși fiecare în străfundurile unor caverne.

— Tatăl dumneavoastră știe că venim ? întrebă MacDonald.

Judith scutură buclele întunecate.

— N-ar mai fi aici dac-ar ști-o Nu-i place să stea de vorbă cu lumea, toți vor câte ceva, ori să încerce să-l convingă să facă cine știe ce, ori să discute ceva. Refuză aproape orice contact. El zice că nu are timp, dar de fapt, pur și simplu, nu-i face plăcere apropierea altora.

— Și atunci, noi ce facem ? Dăm buzna peste el ? insistă MacDonald.

Judith se încruntă, pregătindu-se pentru un efort neplăcut.

— Nu, vă voi prezenta eu, dar, vă rog, încercați să nu-l supărați. De multe ori pare bătăran, dar nu este decât o mască, este felul său de-a se apăra de cei din jur.

Se întoarse, hotărâtă, și deschise ușa.

— Tată, niște domni doresc să-ți vorbească

Cei trei trecuseră de-acum pragul ușii. Judith continuă, fără a-i da răgaz tatălui său, să răspundă.

— Acesta este domnul MacDonald, directorul Proiectului. Și domnul Thomas. Lucrează împreună cu Bill Mitchell, îl știi pe Bill...

Așezat pe un scaun uzat din metal cu lustrul pierdut, în fața unei măsuțe de machiaj la fel de veche, așa cum poate fi întâlnită în culisele mai tuturor sălilor de spectacol de pretutindeni, se afla un bărbat în vârstă, mai în vârstă decât ei, îndeajuns de bătrân încât să-i fi fost tată nu Judith, ci chiar lui MacDonald, cu părul alb coliliu și fața brăzdată de riduri. Ochii de cărbune, ca și ai fiicei sale, părură să scapere scânteii când îi ridică spre intruși, dar

deveniră imediat indiferenți, aproape inexpressivi. Bătrânul privi în jos.

— Îl știu pe Bill, spuse vocea stinsă, obosită, bătrânicioasă, umbra abia bănuită a vocii care, cu puțin înainte, cutremurase stadionul de deasupra lor. Îl știu și-l cunosc, așa cum îi cunosc minciunile duhnind a pucioasa iadului. E un ateu care-și bate joc de crezurile altora, un oportunist cu tot atâtea scrupule câte poate avea o maimuță murdară. Și mai știu că ți-am spus de nenumărate ori că nu vreau să mai ai de-a face cu el. Iar pe ceilalți nu-i cunosc și nici...

— Domnule Jones...

Dar MacDonald nu reuși să-și continue vorba.

— Afară ! spuse bătrânul.

— Suntem amândoi oameni în vârstă, domnule Jones, nu se lăsă intimidat MacDonald.

— Jeremiah este numele meu.

— Domnule Jeremiah...

— Jeremiah, fără nici un domn, și Jeremiah nu stă de vorbă cu atei.

— Sunt un om de știință...

— Ateu.

— Vreau să vorbim despre Mesaj.

— Eu am auzit Mesajul.

— Direct ?

Jeremiah își așeză cu grijă palmele cu oase prelungi, subțiri, pe genunchii osoși și se aplecă puțin înainte, privind în sus spre MacDonald.

— De la Domnul Dumnezeuul nostru. Cum ar putea fi mai direct decât atâta ?

— L-ați auzit înainte, sau după ce a fost recepționat de noi ?

Jeremiah se lăsă pe speteaza scaunului, oftând ușor.

— La revedere, domnule. Crezi că mă voi lăsa prins într-o controversă banală ?

— Putem să ne spunem fiecare părerea.

— Vorbim despre lucruri diferite. Eu nu mă gândesc la ghicitorile scornite din niște presupuse unde eterice. Mesajul — Mesajul meu — este trimis de Atotputernicul și el îmi spune ce să cred despre ceea ce numiți voi mesaj din altă lume. Sau și mesajul vostru este trimis tot de Domnul ?

— S-ar putea, spuse cu vocea-i calmă, MacDonald

Jeremiah fusese cât pe-ací să le întoarcă spatele, dar se opri și-l privi țință pe MacDonald. Și Mitchell îl privea fascinat.

— Nu știu cine l-a trimis, continuă MacDonald, așa că ar putea foarte bine să ne fie trimis chiar de Dumnezeu.

— Dar nu crezi asta. (Jeremiah rostea mai mult o afirmație).

— Nu, nu cred, dar pentru că nu știu, nu am dreptul să exclud nici o posibilitate. Eu nu am avut nici un fel de revelație, dar mintea mea nu este mărginită. A dumnea-voastră cum este ?

— O gândire nemărginită este deschisă adevărului și nu poate accepta falsitățile de nici un fel, spuse Jeremiah. Trebuie să înțeleg că n-ați descifrat mesajul ?

— Nu, admise MacDonald. Dar o vom face până la urmă.

— Dacă veți reuși, dacă veți simți să aveți nevoie — atunci să veniți să stăm de vorbă.

Era clar că Jeremiah considera discuția încheiată.

— Dacă vom reuși, când vom reuși — bine, dacă atunci vă voi ruga să veniți la Puerto Rico, veți veni ?

Privirea întunecată a lui Jeremiah părea că vrea să pătrundă în adâncul ființei lui MacDonald.

— Înainte de a anunța pe altcineva ?

— Da.

— Atunci voi veni.

O mână palidă se ridică pentru a primi fruntea zbârcită care se apleca spre odihnă, dar simțind că ceilalți nu se mișcaseră din loc, Jeremiah își ridică din nou privirea:

— Ce mai vreți de la mine ? întrebă cu nesfârșită osteneală în glas.

MacDonald făcu un gest vag, arătând cu mâna în sus, acolo unde trebuia să se afle stadionul.

— Aceste adunări incită lumea împotriva Proiectului.

Pentru o fracțiune de secundă, cărbunii din ochii profetului scăpărară scânteii.

— Eu propovăduiesc adevărul.

— Acest fel de adevăr crează o psihoză, atmosfera tocmai potrivită pentru cei care ar dori să vadă Proiectul desființat, să ne împiedice să descifrăm mesajul, să nu mai putem primi și alte mesaje.

— Eu trebuie să arăt calea cea dreaptă, să arăt care este adevărul.

Jeremiah nu ceda câtuși de puțin.

— Adevărul este că suntem singuri și nimic nu poate schimba orânduirea firii. Ce va face lumea atunci când va primi adevărul — asta doar Cel de sus o poate ști.

— Dar dacă Mesajul este într-adevăr de la Dumnezeu — un mesaj adresat nouă, tuturor, nu numai dumneavoastră, nu trebuie să încercăm să-l înțelegem ? Și să încercăm să vedem dacă nu mai primim și alte asemenea mesaje ?

Figura prelungă a profetului păru a se lungi din cale afară.

— Și Satana ne-ar putea trimite mesaje.

— Dar în predica de mai înainte spuneți că este trimis de Dumnezeu ?

— Da, replică gânditor Jeremiah, dar Necuratul îi poate înșela chiar și pe cei care ascultă cuvintele Domnului.

O mână transparentă acoperi fața brăzdată de o reală suferință.

— Poate că am greșit...

MacDonald făcu o jumătate de pas, schițând începutul unui gest de înțelegere, oprit înainte de a se fi conturat.

— Nu, dacă v-ați schimba părerea acuma, nu ați face altceva decât să semănați confuzie și neîncredere. Dați-ne o șansă să descifrăm Mesajul. Nu pot și nu vreau să vă opresc să spuneți tuturor ceea ce credeți că este adevărat, vă rog doar să nu-i atâțați pe cei care vă ascultă, să nu-i stârniți împotriva noastră.

Jeremiah privi către mâna pe care MacDoinald voise să i-o întindă.

— Și ce sperați de fapt să descifrați ? Ce spun vocile ?

MacDonald scutură din cap a negare.

— Vocile ? Nu sunt altceva decât fragmente din emisiunile radiofonice de acum peste nouăzeci de ani. Dar faptul că ne-au fost retransmise, de acolo, de undeva din apropierea stelei Capella, are însemnătatea sa, este un semnal, ca o salutare, vocile sunt menite doar a ne atrage atenția.

— Și atunci, Mesajul ?

— Încă nu știm. S-ar putea prea bine să fie conținut în zgomotul static dintre fragmentele de emisiuni de pe Terra. Poate că dacă l-am reînregistra, la o viteză mai mică, filtrat, eliminând încă o dată tot ceea ce putem considera zgomot de fond, vom ajunge la mesajul adevărat, un fel de cod Morse — puncte — tăcere — puncte — tăcere...

Jeremiah nu-și putu ascunde neîncrederea.

— Din puncte și tăceri se pot construi tot felul de semnificații.

— Nu este așa. Trebuie să existe o singură semnificație. Evidentă pentru toata lumea, cu același înțeles pentru toți. În sensul acesta lucrează întreaga echipă, computerele sunt și ele programate pentru o asemenea analiză logică. Este imposibil să nu apară o ordine inteligentă în așezarea vocilor, a pauzelor, nu știu... Oricum, vocile în sine nu pot avea nici o însemnătate. Sunt însă convins că până la urmă vom reuși, dar mai avem nevoie de timp. Asta este tot ce ne lipsește — timpul.

— Nu vă pot promite nimic, spuse Jeremiah.

— Veți fi primul anunțat.

— Nu pot să vă promit nimic, repetă Profetul, dar de aceasta dată pe un ton care nu mai excludea posibilitatea promisiunii. Și acum, vă rog, lăsați-mă. Judith !

Ochii bătrânului scăpărau din nou.

— Ți-am mai spus-o, dar de data aceasta este pentru ultima oară. Pe omul acesta, ridică o mână decisă către Mitchell, pe omul acesta nu vreau să-l mai văd, nu vreau să-l mai vezi. Ai de ales, să-ți fie clar: dacă-l mai întâlnești, dacă preferi să nu-mi dai ascultare. să știi că nu mai ai ce căuta în fața mea, niciodată.

Mitchell făcu un pas înainte, strângându-și pumnii.

— Pe toți...

Judith îl opri.

— Du-te, Bill, îi spuse cu blândețe, în timp ce-l invita cu un gest discret să părăsească încăperea. Nu ne vom mai revedea, Bill. Nu pot să-l părăsesc, nu-l pot lăsa singur, pradă răutății și curiozității oamenilor. Iartă-mă, Bill, dar cred că mă-nțelegi.

În spatele lor ușa se închise fără zgomot, cu un oftat ușor.

— Ce om ciudat, spuse Thomas. Pe de o parte reușește să facă un auditoriu de zeci de mii de oameni să creadă că le transmite direct cuvântul Dumnezeuului în care vor cu toții să creadă, iar pe de altă parte, nu este capabil să stea de vorbă cu cineva fără să încerce să-l îndepărteze de el, respingând orice posibilitate de contact.

— Ar trebui să încerci să-l înțelegi, Bill, spuse cu blândețe MacDonald. În felul său nu tace altceva decât să se roage să fie înțeles. De fapt, mi se pare un neajutorat. Și nu știu de ce am senzația că aveți multe puncte comune.

— Lua-l-ar naiba, scrâșni din dinți Mitchell, mi-e greață de toată rasa asta omenească, să-i ia dracu' pe toți.

Privi către ceilalți.

— Mă rog, cu unele excepții.

În taxiul care-i ducea către aeroport. MacDonald rupse tăcerea.

— Ai făcut o treabă bună, George.

— Ei, aș !

— Nu-i cazul să fii modest. Tu și Bill și ceilalți, cu articolele voastre, și reportajele, și interviurile, și programele la radio și televiziune ați făcut foarte mult pentru Proiect. Și nu este vorba doar de o acceptare a ideii, ci de multe ori, în multe locuri, chiar de entuziasm. Știrea că am primit un mesaj din partea unor ființe inteligente care trăiesc pe o planetă care gravitează în jurul unuia dintre sorii capellani a fost primită fără scepticism, cu destulă emoție, dar fără panică. Nu cred că s-ar fi putut obține rezultate mai bune...

— Nu-s chiar atât de sigur, spuse Mitchell.

— Prea vrei să obții totul dintr-o lovitură, îl contrazise MacDonald. La urma urmei, mai bine de cincizeci de ani, nouă oameni din zece nu auziseră de Proiect, iar cei care știau ce este și cu ce se ocupă erau convinși că este vorba doar de un savantlâc costisitor. Mai mult decât atât: încă de când s-a pus pentru prima dată în mod mai serios problema existenței altor ființe inteligente în Univers, foarte multă lume, și mă refer în special la oameni de cultură, prevedeau dacă nu o catastrofă, cel puțin o isterie colectivă, o panică răspândită, pe toată suprafața globului pământesc.

— Oameni de cultură ?! Numai pentru ca aveau o diplomă în buzunar și dreptul de a se adresa unei sali pline de studenți pe jumătate adormiți ?

MacDonald își spuse că nu avea sens să continue discuția cu Mitchell care, în mod vădit, era încă sub influența întâlnirii cu bătrânul Jones, Jeremiah-profetul-solitarian.

— Bine, domnilor, să ne lăsăm mințile să se odihnească și să vedem ce mai este nou pe lume.

Se întinse spre bordul mașinii și dădu drumul aparatului de radio. Mai întâi se auzi muzică — înregistrări de la unul din ultimele festivaluri folk, apoi muzică de dans străveche, de prin anii treizeci, plăcută, armonioasă, dar care se pierdu încet, fadingul făcând loc unui amalgam de static și frânturi de transmisiuni haotic suprapuse...

— Ne-am lămurit cu noutățile, spuse Mitchell, vrând să oprească aparatul, dar Thomas îl opri.

— Stai !

Din difuzor se auzea: „POC”. Spune noapte bună, grace PRRRPRRR muzică POCPRRR parcă m-a lovit în moalele capului PRRRPOCPOC muzică PRRRPOCPOCPOC larry, idolul matineului POCPOC muzică: au revoir plăcute PRRRPRRR teatrul acela de la POCPOCPRRR îi mâna lui chioru PRRRPOC muzică POCPOCPOC cine știe ce rău...

— I-auzi ? Nu-i Mesajul ? întreba Mitchell.

Cu toată proasta calitate a emisiunii, i se păru că detectează un straniu potențial de credibilitate în amalgamul de sunete.

— Doar o parte din el, îi confirmă Thomas.

Lui Mitchell i se păru că vocea prietenului său tremura ușor, de parcă ar fi re trăit momentul despre care îi povestise, când auzise pentru prima oară mesajul, în clădirea Proiectului din Puerto Rico, acolo unde venise pregătit să răscolească totul pentru a dovedi ca Proiectul nu era decât o vastă păcăleală. De atunci se transformase într-un partizan înfocat, care nu mai avea alt țel decât acela de a convinge o cât mai mare parte din omenire că mesajul era real și că nu ascundea în sine nimic periculos. Niciunuia dintre cunoscuții săi nu-i venea sa creadă că Thomas se putuse converti într-un timp atât de scurt, dar după ce ascultaseră mesajul, și explicațiile lui George, care nu făcea decât să amplifice cele aflate de la MacDonald, se declaraseră cu toții gata să-l ajute. Mitchell fusese printre primii.

„Ați ascultat un program de emisiuni de astăzi și de ieri”, se auzi vocea crainicului. „Ultima parte a fost un fragment din Mesajul primit din constelația Capella, aflată la patruzeci și cinci de ani lumină distanță de Pământ. Dacă printre dumneavoastră, stimați radioascultători, se află cineva care are vreo propunere pentru descifrarea Mesajului, este rugat să scrie domnului Robert MacDonald, directorul Proiectului. Adresa este următoarea: Proiectul de Radiorecepție — Arecibo — Puerto Rico. Și acum, vă invităm să ascultați un alt episod dintr-o emisiune de mare succes de acum nouăzeci de ani...”

Vocea se pierdu în armoniile straniu modulate ale unei orchestre de suflători, și o voce de bas întrebă pe un ton teatral: „Cine va putea ști vreodată câtă răutate se ascunde în profunzimile sufletului omenesc ?” Melodia reveni și apoi se stinse. Vocea reluă într-o șoaptă pătrunzătoare: „Doar Umbra care...”

Thomas opri aparatul.

— Nu este rea ideea, spuse MacDonald, dar mă tem că nu mai putem face față noianului de scrisori.

— Nu aveți nici o propunere ?

MacDonald își înclină fruntea.

— Nu, din pacate, nu încă. Dar... *„Cine va putea ști vreodată ce scîlpiri de inteligență se ascund în profunzimile minții omenești ?”*

Izbucniră cu toții într-un hohot de răs la prompta parafrază a emisiunii radiodifuzate.

— Nici nu întrebasesm foarte serios, spuse Thomas. Dar știți ceva ? De ce nu punem pe cineva să selecteze sugestiile care se aseamănă și să le programeze pe computer ?

— Nu mai este cazul... Și rușii și chinezii o fac deja. Am fi auzit ceva.

Thomas oftă.

— Tare mă tem că până la urmă nu v-am dat decât un surplus de bătaie de cap.

MacDonald zâmbi.

— Nu mai știi ce-a spus vulpea iepurașului ? „Cumetre, dacă zici că mori de frică, de ce-mi ieși în cale ?”

Taxiul se opri în fața aeroportului. MacDonald apăsă pe tasta totalizatoare a kilometrajului și, în timp ce aștepta ca aparatul să-i restituie cartea de credit, le spuse celor doi prieteni:

— Vreau să cumpăr ceva pentru Maria și Bobby. Veniți cu mine ?

Pașii le răsunau sec sincronizați pe pardoseala din imitație de marmură.

— V-am schimbat puțin programul, băieți. V-aș ruga să vă întoarceți cu mine la Arecibo.

Simțiră cum vibra structura clădirii marcând momentul în care catapulta electrică lansa un alt superjet. O clipă mai târziu se auzi vuietul reactoarelor pierzându-se în înălțimi ca un tunet îndepărtat.

— Mai aveam niște treburi de terminat pe aici, știți prea bine, protestă Mitchell.

— Pentru binele Proiectului, spuse MacDonald, cred că este de preferat să fii cât mai departe de Judith, cel puțin pentru câțiva vreme.

— Ori dumneata, ori Jeremiah...

Thomas nu-și ascunse îngrijorarea.

— Jeremiah este un profet și constituie un pericol pentru noi.

— Ai dreptate. Din cauza asta vreau să veniți cu mine, să vă integrați din nou în atmosfera Proiectului, să-i simțiți realitățile, să-i revedeți pe cei care lucrează acolo. Mă gândesc că, pe lângă tot ce ați făcut, ar mai trebui încă ceva; aș vrea să puteți comunica tuturor tensiunea în care se desfășoară cercetările, curiozitatea, entuziasmul — sunt lucruri care dacă ar putea fi transmise și înțelese, ar putea contracara într-o bună măsură influența crescândă a profetului Jeremiah și a solitarienilor săi.

Thomas scutură din cap, mușcându-și nervos buzele.

— Nu trebuie să încercăm să-l combatem. Este, cred, cinstit în felul său. Crede în ceva, într-un ideal poetic care pentru el este o realitate.

— Nu-i decât un șarlatan bătrân.

— Prea ești pornit împotriva lui, Bill, spuse MacDonald. George are dreptate. Jeremiah este un om care-și apără convingerile cu toate mijloacele de care poate dispune. Crezul solitarian nu poate fi împăcat cu ideea existenței altor lumi inteligente.

— Și atunci de ce l-ați mai invitat la Proiect ? întreba nedumerit Mitchell.

— Pentru că Thomas are dreptate: înainte de a fi un fanatic, acest șarlatan bătrân — cum îi spui tu — este un om cinstit. Cred că merită să încercăm să-l facem să înțeleagă. Nu avem nimic de pierdut, dar ne acordăm o șansă în plus.

— Dar dacă va înțelege... Este o imposibilitate, ar însemna să-și renege credința !

— Nu neapărat.

— Iar dacă va rămâne ferm pe poziția sa va lupta și mai înverșunat împotriva Proiectului, nu ? Poate fi chiar atât de periculos ? întrebă Mitchell.

— Cred că niciodată, de când există Proiectul, nu am fost atât de aproape de desființarea totală, definitivă. Este într-adevăr o ironie a soartei, care se potrivește de minune întregii istorii a Proiectului, să ne aflăm într-o situație atât de critică exact atunci când suntem pe punctul de a ne atinge țelul caruia atâția dintre noi și-au dedicat eforturile întregii lor vieți. Cincizeci de ani am putut lucra nestingeriți, dar, în momentul când existența Mesajului a devenit de necontestat, existența noastră este amenințată mai mult decât a fost vreodată.

Thomas începu să râdă.

— Istoria se repetă. Savanții vin cu o idee trăsniță. Societatea, statul, puterea administrativă și opinia publică le pun la dispoziție jucăriile cerute cu atâta insistență și-i

lasă să-și facă de cap cu ele până joaca devine treabă serioasă. Abia atunci încep cu toții să se întrebe ce poate ieși dintr-o joacă...

— Dar ce ne pot face Solitarienii ? întrebă Mitchell.

— Sunt mulți, răspunse MacDonald. Sunt mulți și se înmulțesc mereu. Proiectul le contrazice credința și, din acest motiv, vor să-i vadă la pământ. Pentru asta se luptă toți senatorii și kongresmenii lor. Voi ați făcut o treabă foarte bună, dar, în ciuda faptului că lumea a acceptat realitatea Mesajului, solitarienii reușesc încă să exploateze teama nemărturisită a speciei umane de a se trezi confruntată cu ființe superioare nouă. Și este cât se poate de clar că necunoscuții capellani ne sunt mult superiori.

— Cum așa ? întrebă Mitchell, constatând — surprins — ca vocea îi reflecta o neobișnuită tensiune.

Ajunseră în fața standurilor pline de obișnuitele fleacuri oferite călătorilor prin toate aeroporturile lumii. MacDonald căuta cu privirile ceva potrivit pentru cei de acasă.

— Este limpede că sunt o rasă mult mai veche și mai avansată tehnologic decât a noastră, explică el. Nehotărându-se ce să cumpere: (Mariei, o carte, desigur, ceva cu dragoste și aventuri în lumi fantastice, dar lui Bobby ? Alese încântat un minicosmism tridimensional, dar nefiind prea convins că micuțul putea aprecia ingeniozitatea jucăriei, scoase cu greutate, de pe un raft ticsit cu animale din pluș și plastic, un enorm struț portocaliu, pufos și teribil de caraghios, cu gâtul și picioarele lungi, care se îndoiu în toate părțile, în timp ce continua să-i vorbească lui Mitchell). Cele două gemene roșii sunt mai vechi decât soarele nostru cu milioane, dacă nu chiar cu miliarde de ani. Astronomii încă nu sunt de acord asupra modului în care mărimea masei stelare influențează evoluția stelei. Esențial este însă că noi n-am reușit până acum să interceptăm emisiunile radiofonice ale altor lumi, fără a mai vorbi de faptul că nivelul de dezvoltare al tehnologiilor

noastre nu permite încă retransmiterea lor direcțională către sursă.

— Într-un fel avea dreptate Adams, spuse gânditor Thomas. Poate că totuși suntem singurii care facem gălăgie în micul nostru colț de Univers.

— Mai știi, îi răspunse MacDonald, nereușind să țină ca lumea în brațe păsăroiul care parcă se hotărâse să-și asume o voință proprie în virtutea căreia se ciocnea de fiecare persoană pe lângă care treceau în drumul lor către sala de așteptare.

Maria îi aștepta în micul aeroport de lângă Arecibo.

— Robby ! exclamă ea, încruntându-se puțin la efortul de-a nu izbucni în hohote de râs, vazându-l pe MacDonald cum se chinuia s-o îmbrățișeze fără să scape din mână pacostea portocalie.

— Taci cu mama, îi spuse copilului care începuse să plângă, ascunzându-și fața la pieptul ei. Doamne, Robby, ai niște idei câteodată...

Râsul îi izbucni în cascade cristaline, nestapânite.

Mitchell se gândea că era, fără îndoială, cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată — dar cum va fi fost cu douăzeci și ceva de ani în urmă... înțelegea acum că MacDonald avea toate motivele din lume pentru a nu lipsi din Arecibo mai mult decât i se putea impune.

— Cred că ar trebui să mă simt puțin ridicol, nu ? Oricum, teribil îmi mai înțeleg familia !

Thomas râdea și el.

— Culmea este că pe alții poți să-i înțelegi la perfecție !

— Nu mai spune ! protestă MacDonald. Chiar și pe Jeremiah ?!

— Cel puțin l-ai făcut să te asculte, îi răspunse Thomas, și să-ți promită că va veni aici.

— Robby ! Și nu-mi spui nimic ?! Chiar l-ai convins ? (Ochii Măriei străluceau de bucurie).

— Ei, nu chiar așa. Dă-mi mie băiatul, spuse MacDonald întinzând brațele către copilul care nu-și potolise țipetele. Acesta se lăsă luat cu vădită încredere, dar întorcându-și în același timp fața să nu mai vadă nefericita jucărie. (După câteva momente, țipetele deveniră scâncete, scâncetele suspine, iar suspinele, tăcută atenție acordată vocii blânde care-l liniștea în chip miraculos),

— Se poate, Bobby ?! Doar tata nu-ți poate aduce nimic rău, chiar dacă ți se pare cam ciudată jucăria. Ai să vezi că pâna la urmă ai să te obișnuiești. Iar tu, urâtule, se adresa el păsăroiului, să nu-mi mai sperii băiatul !

Luă jucăria în cealaltă mână și se îndreptă către ieșire, dar se opri brusc, întorcându-se către ceilalți.

— Doamne, unde mi-or fi mințile ? o întrebă zâmbind pe Maria. Aceștia ne sunt musafirii, draga mea. Pe George îl cunoști — el este Toma necredinciosul — se potrivește, nu ? Iar domnul acesta bine este Bill Mitchell, un cavaler cu inima rănită.

— Bună. George, spuse Maria, lăsându-l s-o sărute pe obraji. (Apoi îi întinse mâinile lui Mitchell). Mă bucur să te cunosc, Bill. Îți doresc să ai ce-ți lipsește.

— Nu-i dracul chiar atât de negru, spuse Mitchell, încercând să pară mai vesel decât era în realitate. Este aceeași poveste, veche de când lumea: un tată încăpățânat, o fată care trebuie să aleagă între noi, timpul le va aranja pe toate.

— Sunt sigură că așa va fi, îi răspunse Maria, iar Mitchell se simți mișcat de convingerea profundă care se simțea în vocea ei.

— Haideți, am să va pregătesc niște bunătăți mexicane cum n-ați gustat vreodată.

Privirea lui Mitchell se opri o fracțiune de secundă pe cicatricea albă care marca încheietura fină a mâinii pe care Maria tocmai și-o retrăgea.

— Am mâncat în avion, dragă, spuse MacDonald.

— Ei și ce, aia numești tu mâncare ?

— În afară de asta, trebuie neapărat să mergem mai întâi la Proiect, unde avem câteva chestiuni urgente de verificat. Dar mâine — înainte ca acești domni să se întoarcă la New York — ne poți răsfăța cum îți dorește sufletul, bine ?

Maria cedă, schițând o jumătate de plecăciune, o comică supușenie, răspunzând pe aproape același ton:

— Biinee...

Își puseră cu toții valizele în portbagajul mașinii lui MacDonald, înghesuind struțul deasupra lor. Copilul se liniștise, cuibărit comod în brațele tatălui său. Maria conducea cu îndemânare. Erau o pereche cum nu se putea mai potrivită, se gândi Mitchell, în timp ce privea peisajul care se lăsa liniștit în îmbrățișarea nopții. Ar fi trebuit să se simtă obosit. Fusese o zi lungă. Porniseră în zori din New York, la prânz avuseseră întâlnirea cu profetul în Texas, iar acum erau în Puerto Rico, și totuși se simțea minunat. Poate că era din cauza trecerii de la aglomerația zgomotoasă a citadelor americane la liniștea portorică, poate torsul monoton, dar plăcut, al motorului vechi, cu aburi, sau frumusețea blândă a soției lui MacDonald și conversația lor pe teme familiale, care nu implica prin nimic atenția celor doi tineri așezați pe bancheta din spate. De obicei, asemenea situații îl făceau să se simtă încurcat, de prisos, dar de data aceasta totul era altfel.

Poate că ar fi cazul să-si revizuiască părerea despre oameni, în general. Mitchell privi către Thomas. În mod evident și acesta se simțea în largul său, relaxat, de parcă și-ar fi lăsat toate grijile undeva, departe, nu mai era obișnuitul pachet de nervi — permanent stresat de cariera ratată, de poet și romancier, mereu în căutarea ițelor ascunse ale vreunui scandal. De când se dedicase cauzei Proiectului, Thomas se purta ca și cum păstra în suflet o neștiută de alții oază de împlinire.

Privind cum se desfășura pe lângă ei peisajul. Mitchell se surprinse, dorindu-și ca această călătorie să nu se mai sfârșească. I-ar fi plăcut să simtă mereu senzația asta de liniște, să-și lase privirile să se odihnească pe colinele pline de verdeață, prin valea în care tocmai pătrundeau și care părea acoperită de pânza unui miraculos păianjen, fire și pete strălucitoare, iar acolo — nu departe — o umbră imensă, ca o ureche ciulită spre șoaptele neștiute ale stelelor.

Aproape că nici nu-și dăduse seama că ajunseseră la clădirea Proiectului.

MacDonald așeză cu grijă copilul adormit pe bancheta din spate, o sărută pe Maria și-i mai șopti ceva, apoi — văzându-i pe cei doi tineri că-și luau valizele din portbagaj — luă și el struțul.

— Am sa-l păstrez la birou o vreme, pâna când Bobby se va obișnui cu el.

Thomas se opri în fața intrării, după ce urmăriseră cu toții câteva clipe mașina care se pierdea pe drumul printre coline.

— Tot mai căutați ? întrebă el, arătând discul radio-telescopului care se rotea abia simțit sub lumina palidă a stelelor.

MacDonald ridică din umeri.

— Dacă am înregistrat un mesaj nu înseamna că nu mai pot fi și altele, căutarea nu se poate opri niciodată. În afară de asta, nu putem fi siguri ca știm cum să căutăm, nimeni din echipă nu consideră că ne-am terminat treaba.

Mitchell era surprins de forfota de stup din interiorul clădirii. Este drept că văzuse mulțimea de automobile parcate afară, dar nu se aștepta să vadă atâția oameni în jur — unii treceau abia salutându-l pe MacDonald, de parcă nici nu fusese plecat dintre ei, alții erau atât de prinși de discuțiile pe care le purtau încât nici nu-i băgau în seamă, iar puțini alții — femeile, mai cu seamă — se

opreau și-l întrebau câte ceva despre Maria, sau despre micul Robert, lăsând să le fie prezența cei doi însoțitori.

Ca și cum ar fi simțit întrebările pe care și le punea Mitchell, MacDonald îi spuse, în timp ce-i conducea de-a lungul coridoarelor:

— Treaba merge foarte bine și fără mine. Eu sunt doar un element catalizator, sau, cum spune Horațiu, „Fungar vice cotis...” (Se întrerupse, surprinzând încurcătura, abia ascunsă de un zâmbet, din ochii lui Mitchell).

— „Ca gresia mă simt, ce-ascute fierul mușcător fără a putea nimic să taie”, traduse el liber. Uite, aici este vizuina noastră.

Încăperea era înțesată de echipament electronic, terminalele unui computer, aparatură de înregistrare și mirosul a ozon. Într-un colț un bărbat meșterea ceva într-o încurcătură de fire, iar altul stătea pe-un scaun, cu urechile acoperite de un set de căști, părând să asculte atent o muzică necunoscută. Privi către cei care intraseră și-i făcu semn lui MacDonald, invitându-l să asculte și el, dar la gestul de refuz al acestuia, își scoase căștile și întrebă:

— Cum a fost ?

— Ei, e o poveste mai lungă, îți spun eu mai târziu.

MacDonald se întoarse către Mitchell.

— Dacă am avea timp ți-aș arăta tot ce facem noi, te-aș invita să asculți muzica sferelor, sunetul infinitului, vocile damnate care nu reușesc să se facă înțelese, dar pur și simplu nu avem timp necesar.

— Mai bine pentru tine, Bill, interveni Thomas, mai în glumă, mai în serios. Dacă te lași prins, ești pierdut ! Nu vezi că ăștia nu mai au alt gând pe lume decât Mesajul, Mesajul și iar Mesajul ?

— Tot ce se poate, George, spuse MacDonald zâmbind, dar Bill vrea să asculte Mesajul, vrea să știe de ce nu am reușit încă să-l descifrăm, deși sunt mai bine de șase luni de când ne batem capul cu el. Iar în aceste șase luni solitarienii își adună forțele, kongresmenii devin din ce în ce

mai nervoși și ne ataca toate părțile, facând ca eforturile celor bine intenționați, așa cum sunteți voi doi, să se irosească fara nici un folos.

— Nu cred că totul e în zadar, protestă Mitchell.

— Ai dreptate și mă bucur c-o spui, încuviință MacDonald. Nu am descifrat Mesajul, deși până acum ar fi trebuit s-o facem cu atâtea minți luminate și atâta amar de aparatură câtă avem aici. Haideți, vreau să vă arăt ceva.

Îi conduse cu pași repezi pe lângă alte încăperi prin ale căror uși, mai mult, sau mai puțin deschise, se vedeau bărbați, sau femei, singuri, sau în grupuri, ocupați în jurul pupitrelor de control sau meselor de lucru, până ajunseră la capătul unui coridor.

— Aici este camera computerului, spuse MacDonald, deschizând ușa dublu izolată.

Privind în jurul său, Mitchell pricepu că denumirea era doar o reducere de la complex la simplu, pentru ca încă nu se inventase exprimarea în limbajul specific al majusculilor. Era într-adevăr camera computerului, camera în care pereții erau, pur și simplu, acoperiți de aparatura complexă, care se extindea și în spațiul încăperii, perifericele de tot felul, cu imprimante și displayuri de diferite tipuri și mărimi abia mai lasând loc unui enorm pupitru de control în fața caruia era așezat, ca un maestru vrăjitor, un bărbat cu părul cărunt, des, tuns perie.

— Buna. Oley, spuse MacDonald.

— Vad că mi-ai adus un cadou, îi răspunse celalalt.

MacDonald oftă și, după ce așeză cu grijă nefericitul struț portocaliu într-un colț mai ferit, făcu un gest către Mitchell.

— Nu, Oley, ți-am adus niște musafiri.

Il prezintă pe Olsen lui Mitchell. Thomas era oarecum de-al casei.

— Vreun pas înainte ?

— Nu Mac, dar nici înapoi, răspunse expertul în software.

— Vrei să ne arăți poza cea mai clară ?

Degetele lui Olsen jucară un arpeggiu scurt pe claviatura pupitrului. Pe un ecran mare din fața lor apăruă șiruri fragmentate de cifre, albe pe fond gri-verzui. Mitchell le privi câteva clipe, apoi atenția îi fu prinsă de sunetele care-i învaluiă, provenind din difuzoare bine ascunse — un fâșâit ușor, apoi tăcere, puțin zgomot, paraziți, apoi iar tăcere, iar zgomot — tăcere — zgomot, când mai tare, când mai slab, mai scurt, mai prelungit, din când în când câte un CLIC, câte un BZZ, câte un PLOC.

Mitchell privi spre Thomas. Amândoi spre MacDonald.

— Cred că mi-ar fi mai clar mesajul transmis de o furtună obișnuită, încercă Mitchell să glumească.

— Mda, asta-i problema. O parte din ceea ce se aude, printre frânturile de programe de acum nouăzeci de ani, este static. La static se adaugă efectele combinate ale distanței, fadingul, întreruperi — într-un cuvânt zgomot. Dar acum suntem convinși ca o parte din ceea ce auzim este mesajul propriu-zis. Problema este cum să separăm grâul de neghină. Explică-le dumneata mai bine, Olsen.

— Mai întâi, începu Olsen, încercăm să „curățăm” înregistrarea, să eliminăm prin filtre electronice brumul și zgomotul de fond natural. Am elaborat programe care lasă de o parte tot ce pare a fi întâmplător, accidental, după care reiau înregistrarea de la capat, în diverse variante, cât se poate de complexe, amplificând semnele care, par ordonate, ori de câte ori este nevoie...

— Arată-le ce obținem după filtraj, îl întrerupse MacDonald.

Olsen apasă alte taste. Acum difuzoarele lasă să se audă o serie clară de sunete și tăceri, ca un mesaj telegrafic din care lipsesc liniile: punct — punct — tăcere — punct — punct — punct — punct — punct

— punct — tăcere — alte șapte puncte — tăcere — punct — tăcere...

Mitchell și Thomas ascultau, straduindu-se să deslușească vreun sens, dar, în cele din urmă, clătinară din cap, privindu-se descurajați.

— Nu se poate înțelege nimic, spuse Mitchell, și totuși... este ceva, trebuie să fie ceva...

— Diferența dintre ce am ascultat acum și înregistrarea de mai înainte este că păcănitul acesta nu-i real, îl completă Thomas. Pur și simplu nu suna bine.

Olsen ridică din umeri

— De fapt, nici cealaltă înregistrare nu suna mult mai bine. Așa interpretează aparatul noastră ceea ce ne-a parvenit, amestecat cu fragmente din emisiunile secolului trecut. N-am făcut altceva decât să lăsăm computerul să interpreteze „umplutura”, traducând-o în sunete care să ni se para mai familiare, sau care să fie mai pe înțelesul nostru.

— Dar nu aveți nici un rezultat, spuse Thomas.

— Nu încă. Mai avem probleme, încercăm să găsim repetări, grupuri recurente, dar nu știm dacă este vorba de un singur mesaj repetat de nenumărate ori, sau de o serie de mesaje. Uneori am crezut că am prins ceva, dar până acum n-au fost decât alarme false.

— Ce-ați prins ? Fraze întregi sau doar frânturi ? întreba Mitchell

— În ce limbă ? replică Olsen, ușor amuzat.

— M-am exprimat eu greșit. Mă gândeam la formule matematice, ceva de genul „unu și cu unu fac doi”, sau formula lui Pitagora, cam așa ceva..

MacDonald surâse cu amaraciune abia ascunsă

— O asemenea schema n-ar fi fost bună decât pentru a ne atrage atenția, pentru a ne demonstra că este un mesaj transmis de niște fapte inteligente, dar treaba asta au realizat-o deja prin returnarea propriilor noastre radio-emisiuni. nu ?

Dar ce fel de mesaje ar putea trimite, așa, în necunoscut, fără să ne cunoască limba ? Ce fel de mesaj ar putea fi

înțeles de orice alta ființa dotata cu o gândire logica ?
insista Mitchell.

Thomas îl privi gânditor.

— Zgomot și tăcere... sunet și tăcere... Nu se poate, trebuie să aibă un înțeles !

— Puncte și tăcere, spuse Mitchell. Puncte și tăcere, așa i-a spus Mac lui Jeremiah. Puncte și tăcere. Mie chiar așa mi s-a părut ca aud: puncte, fara linii puncte și blancuri

MacDonald îi arunca o privire cercetătoare.

— Stai puțin ! Vrei sa repeți ?

— Puncte și tăcere, așa i-ați spus lui Jeremiah. Chiar dumneavoastra...

— Nu, nu. Ai mai spus ceva.

— Puncte, fara linii, repetă Mitchell. Puncte și blancuri. știți, ca la tipografie..

— Puncte și blancuri... e ceva... Olsen, ție nu-ți spune nimic ?

— Ceva cam ca la cuvinte încrucișate, un mesaj cifrat, o grilă ? Experiența lui Drake ? Olsen, da-i drumul, asta este... Pornim de la toate combinațiile numerelor prime.

Privirea lui MacDonald se aprinsese.

— Bill, te rog, transmite-i lui Jeremiah, cu semnătura mea, doar atât: Veniți. Mesajul descifrat.

— Ești sigur, Mac ? întrebă Thomas. Nu vrei să așteptăm să vedem ce iese ?

— Nu ți s-a întâmplat niciodată să fii sigur de ceva, atât de sigur încât să ți se pară că știi răspunsul înainte chiar de a ți se fi pus întrebarea, ceva ca o străfulgerare ?

— Ba da, răspunse Thomas. Și cred că și Jeremiah poate cunoaște acest sentiment.

— Așa-i, și tocmai de aceea vreau să fie aici când vom derula prima imprimantă, spuse MacDonald. Sunt convins că este un lucru de o importanță capitală.

Mitchell se opri înainte de a deschide ușa.

— Chiar nu veți încerca nimic înainte ?

Privi uimit la MacDonald care își clătină încet, abia simțit, capul. Poate că Thomas îl înțelegea, dar pentru el MacDonald rămânea o enigmă.

Când sosi Jeremiah, însoțit de Judith și MacDonald. încăperea era de acum plină. În afară de Olsen, Thomas și Mitchell, mai erau aproape o duzină de bărbați și femei — principalii colaboratori ai lui MacDonald.

Mitchell fusese surprins când primise aproape imediat răspunsul lui Jeremiah, care îl surclasase în laconism pe MacDonald cu un simplu „Sosesc”, dar fusese și mai surprins, primind după câteva minute un nou mesaj, de data aceasta trimis de Judith și anunțându-i cu ce zbor vor sosi. După câte știa el, profetul refuzase întotdeauna să călătorească cu avionul și, în orice caz, nu se așteptase cătuși de puțin ca acesta să accepte invitația lui MacDonald.

Îi fusese greu să suporte așteptarea încordată în care rămăsese după ce MacDonald plecase la aeroport să-l întâmpâne pe profet. Fusese uimit, văzându-i pe cei din jurul său că nu dau nici un semn de nerăbdare, că așteptau în liniște, fără să părăsească încăperea, fără să se plingă, fără să-i ceară explicații lui Olsen. Probabil că fuseseră selecționați după probe speciale de testare a răbdării, sau se obișnuiseră cu așteptările îndelungi, sau poate că nu erau decât membrii unui colectiv neobișnuit, cu moralul modelat după cel al neobișnuitului lor conducător. Mitchell constatase însă că, în mod inexplicabil, nu se simțea deloc stânjenit printre ei, ba — în ciuda propriei sale nervozități — chiar îi plăcea atmosfera, liniștea celor din jur.

Jeremiah pătrunse în încăpere înconjurat ca de o aură de demnitate care-l deosebea de cei din jur mai mult decât ar fi putut-o face orice vesmânt sacerdotal.

MacDonald încercă să-i prezinte colegii, dar Jeremiah îl refuză cu un gest tăios și se apropie, cercetător, de aparatura înșirată de-a lungul pereților și prin încăpere.

Judith îl urmă, salutându-i pe membrii Proiectului într-o tentativă patetică de a compensa grosolănia tatălui ei. Mitchell simți cum îl trec fiori reci pe șira spinării. Ce avea fata asta de-l făcea să se cutremure de simpla bucurie de a o revedea ?

Jeremiah se întoarse către MacDonald de parca nu ar fi fost decât ei doi în camera computerului.

— Aveți nevoie de toate astea pentru a citi un simplu mesaj ? Celui care crede îi este de ajuns inima.

MacDonald surâse.

— Recunosc că între noi există o diferență, și această diferență face sa avem nevoie de toate astea. Felul nostru de credință ne cere ca oricine să fie în măsură să obțină aceleași rezultate ca și noi, dacă folosește aceleași date și aceiași gen de aparatură. În ceea ce privește inimile credincioase, sunt convins că, deși există milioane pe Pământ, nu sunt două care să fi primit mesaje identice vreodată.

— Nu-i nevoie să fie identice, răspunse Jeremiah.

— Înțeleg că revelațiile dumneavoastră vă sunt personal rezervate, dar nu credeți că ar fi minunat dacă unele din ele, cele mai importante, ar putea fi împărtășite în aceeași măsură de toți drept-credincioșii ?

Jeremiah îi privi scrutător pe MacDonald. Mitchell avea senzația că privește doi luptători, singuri într-o imensă arenă, luptându-se într-o înclăștare decisivă.

Se apropie de Judith și-i luă mâna într-a sa. Tânăra îl privi scurt, își lăsă apoi ochii în jos, către mâinile lor, apoi se uită din nou către tatăl său, dar nu-și retrase mâna. Mitchell simți, cu un tremur de plăcere, apăsarea ușoară a degetelor fetei.

— Nu m-ai făcut să vin până aici numai ca să-miiei credința în derâdere, spuse Jeremiah.

— Nu, ci pentru a vă arăta în ce cred eu. Și eu am avut o revelație. Departe de mine gândul de a o compara cu ale dumitale.

Cei doi începuseră să se tutuiască ca doi buni prieteni, sau ca doi vechi adversari.

— Revelația mea, continuă MacDonald, nu provine de la o sursă bine determinată, identificabilă. Este o convingere intimă, care a crescut, transformându-se dintr-un simplu gând într-o certitudine de nezduncinat că mai există și în altă parte viață în Univers, că nu poate exista o împlinire mai profundă umană pentru un om, decât aceea că poate confirma această certitudine. Și cred, din adâncul ființei mele, că realizarea unei comunicații între lumea noastră și altă lume, din alt colț al Universului va face din acest loc vast, necuprins și de neînțeles, în care trăiește omenirea noastră, ca un trib pierdut într-o pădure întunecată, un loc mai plin de bucurii, de pace și de curățenie sufletească.

Mitchell își roti privirea prin încăperea în care răsunau cuvintele lui MacDonald. Îl priveau toți pe cel care le fusese alături atâția ani într-un fel care-i spunea lui Mitchell că și ei auzeau pentru întâia oară crezul lui MacDonald, că acesta își trăise până în acel moment convingerile fără a le desluși, așa cum o făcea acum în fața străinului care era pentru ei Jeremiah, de parcă n-ar fi existat pe lume lucru mai însemnat decât a-l face pe acesta să înțeleagă în ce credea el. Mâna sa cuprinsese mai bine palma micuță a Judithei.

Jeremiah se încruntă.

— N-am făcut atâta drum numai ca să ne pierdem în dezbateri teologice.

— Nu cred nici eu că ne-am putea pierde vremea cu așa ceva. De altfel ceea ce v-am spus — pe cât cred eu — nu este teologie, deși s-ar putea să atingă aspecte ale gândirii umane al căror conținut sa fie pentru dumneavoastră sacru, dar nu este în intenția mea nimic care sa vrea să vă

atace propriile convingeri, și cu atât mai puțin să vă jignească. Eu nu doresc decât să mă fac înțeleș.

— De ce ? îl întrerupse Jeremiah.

— Pentru că pentru mine este extrem de important ca dumneata să mă înțelegi, să-ți dai seama că sunt un om de bună credință.

— Oamenii de bună credință sunt periculoși, spuse Jeremiah, care, în costumul său negru, demodat, avea totuși aerul unui adevărat profet.

— Oamenii de bună credință sunt ușor de înșelat.

— Eu nu sunt ușor de înșelat, îi răspunse MacDonald.

— Vrei să crezi în ceea ce spui, deci este ușor să te înșeli, pentru a-ți fi mai ușor să găsești ceea ce-ți dorești să găsești.

— Nu, nu-i așa. Eu vreau să găsesc ceea ce poate găsi oricine, indiferent de dorințele sau de credințele sale, ceea ce chiar dumneata poți găsi dacă vrei să privești și să asculți. Ceea ce vreau să spun este că, indiferent de convingerile mele, indiferent de speranțele sau de temerile mele, mesajul meu nu este la fel cu al tău. Al meu poate fi verificat, trebuie să poată fi repetat oricând, cu același rezultat. Dacă nu-i așa, atunci este greșit și, ca atare, nu va fi acceptat.

Jeremiah își strânse buzele neâncrezător.

— Vrei să spui că nu-i dai nici o interpretare, că poate fi citit așa cum l-ai primit ?

MacDonald ridică din umeri, îndepărtându-și ușor i mâinile într-un gest de acceptare.

— Trebuie să-l curățim de impuritățile sonore acumulate pe distanțele imense pe care le-a străbătut. Universul natural nu este mut, ci plin de zgomote, ca un mare oraș, zgomote pe care trebuie să le eliminăm.

Jeremiah începu să zâmbească, dar MacDonald nu-i dădu timp să intervină.

— Când vorbesc de eliminare, ma refer la procedee tehnice, ușor de verificat. Rămâne oricând înregistrarea

inițială, ca punct de plecare nemodificat. Procedeele tehnice pot fi repetate de oricine, nu constituie nici un secret. Apoi mai este și mesajul în sine, care trebuie identificat și analizat.

Jeremiah dădu din cap.

— Înțeleg. Dar pe urmă ?

— Pe urmă, desigur că trebuie să dăm o interpretare mesajului. Nu este deloc simplu, pentru că acest mesaj vine de la o distanță enorm de mare, atât de mare încât îi trebuie patruzeci și cinci de ani pentru a ajunge la noi, și nu este simplu pentru că mesajul vine de la o minte care gândește altfel decât noi.

— Atunci mesajul tău nu va putea fi niciodată înțeles, sau va putea fi interpretat într-o infinitate de variante, pentru că nu există posibilitatea de comunicare între minți diferite ca natură.

— Dar cum poate comunica Dumnezeu cu oamenii ?

— Omul este aidoma Creatorului său, răspunse Jeremiah.

MacDonald își continuă explicațiile, dar vocea parcă începu să-i trădeze o ușoară oboseală.

— Oricât de deosebite ar fi ca natură, mințile noastre și cele care ne-au trimis mesajul au în comun inteligența și Universul în care trăiesc. Pretutindeni în acest Univers materia reacționează în același fel, formând aceleași elemente, care se combină în același fel, pentru a da naștere moleculelor, pretutindeni există aceleași forme de energie, care, toate, ascultă de aceleași legi fizice. Oriunde în Univers, creaturile trebuie să lupte și să se adapteze mediului înconjurător, pentru a-și asigura aceleași funcțiuni vitale de bază. Iar dacă ajung să comunice între ele în diferite feluri, vor găsi cam aceleași mijloace de comunicare. Ajungând să-și pună întrebarea dacă mai sunt și alții ca ei, în mod obligatoriu vor trebui să recurgă la aceleași puncte pe care le vor considera ca posibil comune

și altor ființe inteligent organizate, elemente de măsură, matematice, impresii senzoriale, imagini, abstracțiuni.

— Gândire religioasă ? întrebă Jeremiah.

— Poate că da... începu MacDonald, dar profetul încercă să-l întrerupă.

— Ascultă, mă crezi...

MacDonald continuă, de parcă nici nu l-ar fi auzit.

— ...numai ca noi n-am ști să reprezentăm Credința.

Jeremiah nu-și putu stăpâni un gest de nerăbdare.

— Ajunge, cred că ești sincer. S-ar putea să te înșeli, dar ești sincer. Arată-mi ce crezi că ai de arătat și lasă-mă să mă întorc la cei care mă așteaptă.

— Da... bine, spuse MacDonald (Părea copleșit. Lui Mitchell îi părea rău pentru el, dar îl avertizase că orice încercare de a-l face pe profet să raționeze era sortită de la bun început eșecului. Jeremiah era ca o stâncă. Cum poți face pe un fanatic să-ți accepte măcar punctul de vedere ?).

— Voiam doar să vă fac să-nțelegeți ce am făcut noi până acum, continuă MacDonald, care renunțase la tutuiala de până atunci de parcă renunțase și la confruntarea dintre ei, numai pentru ca să puteți accepta rezultatul pe care îl aștept... Olsen, vrei să continui tu ?

— Am tot căutat o eventuală modulară, un șablon în care să se... dar Olsen nu putu continua.

— Am venit să te ascult pe tine. Cu alții nu am ce discuta !

MacDonald ridică din umeri.

— Puncte și tăcere. Așa ți-am spus ieri, nu-i așa ? Puncte și tăcere. Dar Bill — Bill Mitchell, îl știi, nu ? — a spus altceva: puncte și blăncuri. Și atunci am înțeles. A fost momentul revelației mele. Neavând la îndemână un limbaj pe care să aibă certitudinea că-l putem înțelege, capellanii s-ar putea să ne fi transmis un mesaj pe care să trebuiască să-l vedem, nu să-l auzim, cu sunete care să reprezinte puncte negre și tăceri, care să reprezinte spațiile albe. Cu cincizeci de ani în urmă, Frank Drake a făcut o experiență

de acest fel. A trimis altor oameni de știință un mesaj compus dintr-o serie de unuri și zerouri, iar mesajul a fost înțeles în același fel de toți cei cărora le fusese adresat. Poate că ar fi trebuit să ne gândim mai devreme la asta, dar noi nu aveam în față un șirag drăguț de simboluri binare, ci doar puncte și tăceri mai lungi sau mai scurte. Pe lângă asta nu știam când începe și când se termină mesajul. Dar acum cred că i-am dat de capăt. Am programat computerul să caute o eventuală grilă pe care să apară marginal numerele prime, descompunând perioadele de tăcere în multipli ai duratelor punctelor, ca un comutator care se închide și se deschide în același interval de timp...

— Sau ca un computer, interveni Olsen, care folosește doar două cifre: unu și zero.

MacDonald continuă:

— Dacă interpretem semnalele ca spații întunecate și spații luminoase, ar trebui să obținem o imagine comprehensibilă.

— Ar trebui ? întrebă Jeremiah. Vrei sa spui că n-ai încercat încă ?

— Nu încă, răspunse MacDonald. Sunt momente în care un om poate avea dintr-o dată convingerea — o poți numi revelație — că a găsit răspunsul. Eu așa cred. Și am dorit să fii cu noi atunci când vom privi Mesajul — pentru prima oară.

— Asta ți-a fost revelația ?

— Poate... așa cred. Vom vedea.

— Nu cred, nu pot să cred, exclamă Jeremiah, făcând un pas spre ușă. Vrei să mă amăgești. Nu se poate să mă fi chemat aici fără să fi încercat să vezi dacă ai dreptate sau nu...

MacDonald ridică mâna de parcă ar fi vrut să-1 atingă pe Jeremiah, dar se opri la jumătatea gestului.

— Așteaptă încă puțin. Dacă ai venit, așteaptă măcar să vezi rezultatele.

Jeremiah se opri.

— Nu mai vreau să aud nici o vorbă. Arată-mi ce înșelătorie iese din mașinăria asta a voastră și lasă-mă să plec.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dă-i drumul o dată, Maci, se auzi o voce încărcată de emoție, vorbind parcă pentru toți cei prezenți.

Mitchell privi spre colțul din care struțul portocaliu părea să-i observe cu ochii săi negri de mărgea. El, cel puțin, avea avantajul că prea puțin îi păsa dacă înțelege sau dacă este înțeles.

MacDonald lăsă să-i scape un oftat adânc și-i făcu un semn lui Olsen, care-și plimbă degetele agile pe tastele pupitrului de control. Pe o consolă începu să se învâртеască o rolă, apoi alta. Pe ecranul displayului șiruri de unu și zerouri începură să apară și să dispară. Ruloul de hârtie albăstrie al imprimantei porni să se desfășoare încet.

Apărură o serie de semne fără nici un sens.

— Prostii, exclamă Jeremiah, dând să se îndrepte către ieșire, dar MacDonald îi bară trecerea.

— Așteaptă ! Deocamdată, computerul baleiază în toate sensurile întregul mesaj, în cautarea unui șablon logic de numere prime, explorând toate posibilitățile unor aranjamente coerente.

Pe măsură ce semnele binare treceau pe ecran, pe hârtia imprimantei apăreau tot felul de modele bizare, fără sens. Atmosfera era încărcată de așteptare și dezamăgirea începea să se zugrăvească pe unele fețe. Computerul continua să zumzăie nestingherit. Hârtia se desfășura cuminte.

Apoi începură să apară, rând după rând, șiruri de semne.

— Uite, uite, e ceva !

Chiar și vocea lui MacDonald tremura de emoție. Jeremiah aruncă pe hârtie o privire piezișă, neîncrezătoare, dar rămase cu ochii țintă, așteptând să vadă ce va ieși până la urma. Nu putea fi nimic, doar o înșelătorie.

— Pătratul acela din colț, spuse MacDonald, ar putea fi un soare, iar punctele din dreapta... parcă sunt... parc-ar fi...

— Numere binare, spuse Olsen.

— Nu tocmai, replică MacDonald.

— Dar citește-le de la dreapta spre stânga. Uite, unu — trei — cinci...

— Asta e ! (Acum MacDonald exalta de-a binelea). De ce trebuia neapărat să le citim de la stânga spre dreapta ?! Se poate scrie și de la dreapta spre stânga, ca în japoneză, sau chiar de jos în sus, nu ?

— Dar este de-a dreptul ridi... începu Jeremiah, dar se opri, căci nimeni nu-i mai acorda nici o atenție.

— Ce-ar putea fi simbolurile din stânga ? întrebă MacDonald. Dar cele din dreapta soarelui ?

— Unități de măsură ? propuse o voce.

— O formulă ? întrebă alta voce.

— Cuvinte ?

— Ar putea fi cuvinte sau simboluri, spuse MacDonald. Pe partea dreaptă, numere reprezentate prin puncte așezate orizontal, iar în stânga, cuvinte-simbol pe o componentă verticală. Poate că ne dau un vocabular de numere și cuvinte.

— Picioare, murmură Jeremiah. Sunt doua picioare...

— Ai dreptate, încuviință MacDonald. Două picioare lungi și un trup, brațe, mai mult de o pereche de brațe, iar acolo, la dreapta, ce poate fi ?

— Dacă semnele din stânga sunt cuvinte, atunci unul dintre ele se repeta de trei ori, se auzi vocea unei femei.

— Trebuie să fie ceva important, pentru că două

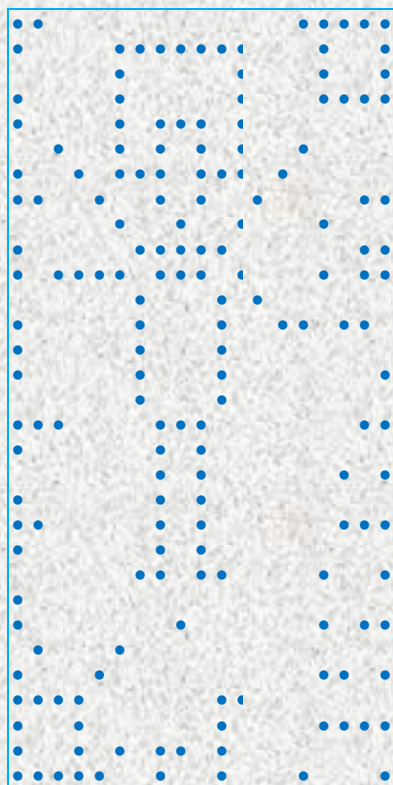
Figura părea a fi completă. Olsen apăsă un întrerupător. Imprimanta se opri. Computerul se opri. Cu toții priveau în tăcere.

— Dacă jos, în stânga, pătratul este un soare, atunci mai este un soare în colțul din dreapta sus, exclamă cineva.

— Desigur, doi sori ! Capella...

— Iar punctele de dedesubt, adăugă MacDonald, reprezintă, probabil o planetă mare, poate superjoviană, cu patru sateliți, doi dintre ei mai mari, posibil cât Terra, iar ființa arată spre unul dintre ei, cu unul din cele patru brațe.

— Nu sunt patru brațe, murmură Jeremiah. Sunt două aripi și două brațe.

— Dar ce poate fi chestia aceea din jurul capului ? întreba Olsen.

Jeremiah își împreună mâinile, plecându-și fruntea și închizând ochii.

— Iertare ! Iertat să fiu. Doamne, că m-am îndoit de atotputernicia ta. Acum îți înțeleg Mesajul...

Mitchell tresări.

— Ce tot...

Thomas îl întrerupse, șoptindu-i:

— Tăcere !

Simțind că se petrece ceva neobișnuit, toți cei prezenți se potoliră, comentariile încetară până când în încăpere domni o liniște desăvârșită.

În cele din urma, Jeremiah își îndreptă fruntea, privindu-l pe MacDonald drept în față.

— Nu-ți voi mai sta în cale. Voi spune celor care mă așteaptă că am văzut cu ochii mei Mesajul și că Mesajul ne este trimis de Domnul Dumnezeuul nostru. Nu știu ce adevăr cuprinde, dar nu mă îndoiesc de ceea ce am văzut. Am convingerea că voi veți reuși să-l înțelegeți.

— Să știi că sunt la fel de surprins ca și tine., îi spuse MacDonald.

— Te cred. Nu puteai să mă înșeli, așa cum ai procedat. Figura din centrul mesajului este un înger cu aripi și nimb în jurul creștetului.

— Un nimb ?! exclamă Mitchell uluit.

— Ar putea fi o cască, o pasăre cu capul acoperit de o cască... spuse MacDonald cu blândețe.

— Poți crede ce vrei, dar eu sunt sigur că este un nimb. Dacă nu mă contrazici, te poți hazarda în orice speculații vrei. Mesajul este de la Domnul și Domnul a creat lumea noastră așa cum a creat și o lume a îngerilor, de unde ne vine Mesajul.

— Îi poți numi îngeri, spuse MacDonald, de parcă ar fi încheiat un acord formal. Eu nu voi spune că greșești. Între cer și pământ există multe lucruri asupra cărora putem cugeta, dar prea puține sunt cele de care putem fi siguri.

— Să mergem. Judith, spuse Jeremiah.

— Tată, îl opri tânăra, Bill vrea să-ți spună ceva.

— V-am judecat greșit, domnule, spuse Mitchell.

— Credeam că nu-ți iubești semenii, și din cauza asta nu puteam să te accept în preajma fiicei mele

— Încep să-mi placă din ce în ce mai mult acești semenii ai mei, domnule.

— Bine, spuse Jeremiah, îndreptându-se, pentru a câta oară în seara aceea, către ușă. Ramâne de văzut...

— Dați-mi voie să vă însoțesc...

Judith interveni, strângându-i mâna lui Mitchell.

— Nu acum. Bill. Altădată, dacă vrei vrea..

Dupa plecarea profetului, se lăsase din nou facerea.

— Ce noroc, ce șansă de neimaginat ! exclamă Mitchell, privind către MacDonald, sau nu a fost doar o șansă ?

Thomas se uită cercetător la Mitchell, apoi la MacDonald, care rămăsese cu ochii fixați pe desenul realizat de computer. Nici nu auzise întrebarea.

— Bill, ceea ce trebuie să-ți intre în cap, este că nu există pe lume doi oameni la fel. Pentru a-l înțelege pe Mac trebuie să pricepi ca el nu-i în stare să trișeze.

— Nici pentru a salva Proiectul ? întreabă Mitchell cu scepticism. Nici pentru a realiza ceva de o imensă importanță pentru lumea noastră și pentru cea a capellanilor ? Nici pentru a combate misticismul cel mai încrâncenat și ignoranța cea mai crasă ?

— Zău că seamănă cu o pasăre, spunea cineva.

— Dacă este pasăre, atunci punctul acela de sub tălpi poate fi un ou, răspunse altă voce.

— Unul dintre cele trei simboluri identice din stânga, este opus oului, dacă este un ou. completa Olsen.

Thomas își privi lung prietenul.

— Nici măcar în asemenea situații Mac n-ar înșela pe nimeni. Dar nu pentru ca n-ar fi tentat s-o facă, nici de teama de a fi descoperit, ci pentru că așa este el. Pentru el adevărul rămâne adevăr.

— Hei ! exclamă cineva. Sorii nu sunt la fel !

MacDonald nu se mișcase de la locul său. De acolo putea privi nestingherit la hârtia imprimantei, și nu dădea semne că auzise discuțiile din jurul său. Părea să fi văzut și el un înger.

Mitchell îi observa pe ceilalți. Fiecare reacționase în felul său. Fiecare, ca și Jeremiah, privise mesaiul dar îl interpretase în mod diferit. Se scutură ca pentru a se desprinde dintr-o stare de transă și se îndreptă spre păsăroiul ascuns lângă o consolă, tăcuta acum.

— Cred ca ești singurul pe care-l înțeleg.

Se întoarse și-i văzu din nou pe toți, adunați în jurul bucății de hârtie și se gândi la cât echipament, câți oameni, câte eforturi și câte ore de nesomn fuseseră necesare pentru atingerea acestui țel.

— Dar pe mine. pe mine cine mă va înțelege, se întrebă el, cu profundă disperare.

COMPUTER RUN III

Viața are un statut aparte în universul fizic. Ea face parte din ordinea naturală. Are un loc de frunte în cadrul acestei ordini, deoarece reprezintă, poate, cea mai complexă stare de organizare pe care materia a atins-o în Universul nostru. Noi, aflați pe această planetă, avem un loc cât se poate de privilegiat pentru că prin noi, ca oameni, materia a început să se contemple pe sine. ...

GEORGE WALD, 1960-61

Apariția vieții inteligente este fenomen unic pentru lumea în care se manifestă, dar nu atât de unic încât să excludă fenomene la fel de singulare pentru alte lumi tot atât de unice. Omul nu poate pretinde că ocupă singurul loc posibil propriei sale apariții... Declanșarea procesului vieții într-un loc specific implică faptul că ea se poate manifesta în orice loc posibil. ...

PAUL TILLICH, 1957 ...

Se poate foarte bine ca Universul să fi produs și să continue să producă nenumărate milioane de ... istorii analoge istoriei umane ... încercarea de a trage concluzii definitive despre dumnezeire și univers din câteva episoade de istorie desfașurată pe această planetă ar fi o metodă mult prea îndrăzneată, dacă nu cumva imposibilă. ...

JOHN MACQUARRIE, 1957

Ignoranța și prejudecățile noastre n-ar trebui să ne oprească să mergem cu gândul dincolo de Pământul nostru, istoria noastră și chiar gândirea noastră religioasă. ...

PAUL TILLICH, 1962 ...

NUMĂRUL DE CETĂȚENI CE AU SUPORTAT ORICE FORMĂ DE DETENȚIE ÎN STATELE UNITE A SCĂZUT ÎN GENERAL CU MAI MULT DE NOUĂZECI LA SUTĂ ÎN ULTIMII CINCIZECI DE ANI, A ANUNȚAT AZI BIROUL EDUCAȚIEI (BIED). CU CINCIZECI DE ANI ÎN URMĂ, BIROUL ÎNCHISORILOR A FOST DESFIINȚAT ȘI BIED A PRELUAT COORDONAREA PROGRAMULUI DE REABILITARE A CONDAMNAȚILOR. BIED A SUBLINIAT FAPTUL CĂ DESCREȘTEREA A SURVENIT ÎN CIUDA UNEI RATE SIMȚITOR CRESCUTE DE ARESTĂRI ȘI CONDAMNĂRI DATORATE, ÎN MARE PARTE, NOILOR METODE DE COMPUTERIZATE DE PREVENIRE, SUPRAVEGHERE ȘI URMĂRIRE...

BIROUL ATRIBUIE DESCREȘTEREA POPULAȚIEI DEȚINUTE NOILOR DESCOPERIRI ÎN DOMENIILE CHIMIEI ȘI AL STUDIULUI COMPORTAMENTAL ȘI PREVEDE CHIAȚ ȘI APROPIATA DESFIINȚARE A CENTRELOR DE DETENȚIE CE VOR FI ÎNLOCUITE CU CENTRELE DE ANALIZARE ȘI TRATARE DE CARTIER. AȘA CUM A FOST REZOLVATĂ, ACUM TREIZECI DE ANI, CU AJUTORUL REEDUCĂRII LOCALE ȘI AL RECUPERĂRII, PROBLEMA DROGURILOR.

— AI VĂZUT IMAGINEA PE CARE AU PRIMIT-O ZILELE TRECUTE DINTR-O STEA ?

— IMAGINE ? CE IMAGINE ?!

— EI, NU ȘTII ... ARĂȚA CA UN REBUS ... ARE SPAȚII GOALE ȘI SPAȚII PLINE ...

— AH, DA, ACUM PARCĂ MI-ADUC AMINTE ...

— CE PĂRERE AI ? CHIAȚ OR FI OAMENI PE-A-COLO ?

— OAMENI ? UNDE ?!

— PE STEAUA AIA.

— ȘTII CE CRED EU ? NU-S DECÂT BALIVERNE. CUM SĂ TRĂIASCĂ OAMENII PE-O STEA ?! ȘI DAC-AR FI, DE CE SĂ NE TRIMITĂ UN REBUS ?

— DA, CAM AȘA E ...

CONCEPTUL RESPEN APLICAT LA CAZUL ÎN STUDIUL PREZENT A FOST LĂUDAT ȘI PROCLAMAT DREPT O REALIZARE EXCEPȚIONALĂ DE CĂTRE PEDAGOGII CARE AU STUDIAT REZULTATELE EXPERIMENTALE LA INSTALAȚIILE UNOR ȘCOLI DIN BROOKLYN, TOPEKA, KANSAS, MONTGOMERY, ALABAMA ȘI OAKLAND ...

(.....)

NEBULOASA ...

NEBULOZITATE ...

NEBULOZITĂȚI ...

NEBULOASA DIN CEFEUS ...

NEBULOASA INELARĂ DIN LIRA ...

ȘI NEBULOASA NGC 3242 DIN HIDRA.

NEBULOASA TRIFIDA DIN SĂGETĂTOR...

NEBULOASA BUFNIȚEI DIN CARUL MARE ...

NEBULOASA CRABULUI DIN CONSTELAȚIA TAURULUI

ȘI AGLOMERAREA DE NEBULOASE M 16.

PLANETAR ...

DIFUZ ...

ÎNTUNECAT ...

ȘI NEBULOZITĂȚI CIUDATE ÎN

ORION ...

SĂGETĂTOR ...

NORUL LUI MAGELLAN ...

ȘI VÂRSĂTOR ...

GAZE ...

PULBERE ...

BANG ...

HOLOVIZIUNEA A DEVENIT REALITATE ! GENERAL ELECTRIC A PREZENTAT ASTĂZI PRIMUL MODEL COMERCIAL ÎN CADRUL EXPOZIȚIEI DE PRODUSE NOI DE LA MADISON SQUARE GARDEN. PREȚUL NU ESTE ÎNCĂ STABILIT. DAR SE AȘTEAPTĂ SĂ FIE DE CÂTEVA ZECI DE MII DE DOLARI ȘI, ÎN PRIMUL AN, DOAR INSTITUȚIILE GUVERNAMENTALE ȘI ÎNTREPRINDERILE INDUSTRIALE ÎȘI VOR PUTEA PERMITE ACHIZIȚIONAREA DE APARATE ! DUPĂ ACEST RĂSTIMP, DACĂ NE PUTEM GHIDA DUPĂ EXPERIENȚA TRECUTĂ, PREȚUL VA SCĂDEA SIMȚITOR ȘI TELEVIZOARELE SE VOR DEMODA COMPLET. DESIGUR, EXPUNEREA DE AZI A HOLOVIZORULUI A FOST UIMITOARE ȘI NATURA LUI TRIDIMENSIONALĂ, CÂT ȘI ABSENȚA COMPLICATELOR ELEMENTE COMPONENTE (SE PĂSTREAZĂ ÎNCĂ SECRETUL DE FABRICAȚIE) DEMONSTREAZĂ SUPERIORITATEA ASUPRA ORICĂRUI APARAT DE PROIECȚIE FABRICAT PÂNĂ ACUM

Istoria rasei umane reprezintă o luptă continua de ieșire la lumină din întuneric... Drept urmare, este absolut inutilă discutarea scopului cunoașterii: omul dorește să cunoască și atunci când încetează de-a mai face acest lucru, încetează de-a mai fi om. ...

FRIDTJOF NANSEN,
PE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX ...

Odată cu stabilirea contactului cu o altă lume, civilizația contactantă își sporește cu mult propria speranță de viață, deoarece, prin cunoștințele privitoare la depășirea crizelor primite de la ceilalți și, desigur, grație unei ghidări în legătură cu efectuarea practică a acestui proces, noul membru al comunității galactice va fi capabil să-și rezolve mai ușor propriile probleme ...

SEBASTIAN VON HOERNER, 1961 ...

Chiar până și contactul radio cu o civilizație superioară ar putea da naștere unor transformări profunde ...

*COMITETUL PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG
DE LA NASA, 1960 ...*

Dosarele antropologice conțin multe exemple de societăți sigure de locul lor în Univers, care s-au dezintegrat atunci când au fost nevoite să se asocieze cu alte societăți necunoscute lor, societăți îmbrățișând idei și moduri de viață diferite. Altele, supraviețuind unei asemenea experiențe, au făcut-o, de obicei, plătinind greul tribut al schimbării valorilor, atitudinilor și comportamentului.

De vreme ce existența unor ființe inteligente într-o altă lume poate fi descoperită în orice moment cu ajutorul cercetării prin radiotelescop care se desfășoară în prezent, și deoarece consecințele unei astfel de descoperiri sunt deocamdată imprevizibile, din cauza limitelor cunoștințelor noastre în legătură cu posibilul lor comportament fie și într-o situație dramatică dată, detaliată aproximativ, se recomandă două orientări în cercetare:

1. Studiarea continuă a înțelegerii și atitudinilor psiho-intelectuale (cât și schimbările lor succesive, după cum e cazul) referitoare la posibilitatea și consecințele descoperirii vieții inteligente extraterestre.

2. Studiile istorice și empirice în legătură cu comportamentul națiunilor și conducătorilor lor în situații-limită, în fața unor evenimente neobișnuite, sau confrunțați cu diverse presiuni sociale...

*COMITETUL PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG
DE LA NASA, 1960 ...*

Dacă două sau mai multe societăți au stabilit un contact undeva în Univers, acest lucru poate să fi declanșat o reacție

în lanț, permițând localizarea unor noi civilizații și salvarea acestora de la autodistrugere. Cei ce au gustat tulburarea creată de comunicarea cu o altă lume vor depune eforturi îndelungate și răbdătoare pentru lărgirea sistemului de înțelepciune cosmică ...

SEBASTIAN VON HOERNER, 1961 ...

Asemenea studii ar trebui să ia în considerare și reacțiile publice la șarlataniile trecute, la relatările despre „farfurii zburătoare” și la incidente, cum ar fi cel produs de emisiunea radiofonică ce anunța o invazie marțiană. Ele ar trebui să exploreze modul de prezentare în fața publicului a știrilor privitoare la o întâlnire de gradul trei - sau cenzurare a lor, dacă așa se consideră recomandabil. Influența lor asupra relațiilor internaționale ar putea fi revoluționară, deoarece descoperirea unor ființe extraterestre ar putea duce la o mai strânsă frăție între oamenii de pe Pământ, datorită unicității omului, sau imemoralei concepții în virtutea căreia orice străin este periculos ...

COMITETUL PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG
DE LA NASA, 1960 ...

PITTSBURGH — UN BĂRBAT S-A ÎNTORS ACASĂ ÎN TIMPUL TRANSMITERII EMISIUNII ȘI ȘI-A GĂSIT SOȚIA CU O STICLUȚĂ CU OTRAVĂ ÎN MÂNĂ, URLÂND: „MAI BINE MOR AȘA !”

SAN FRANCISCO — UN OM TULBURAT A TELEFONAT POLIȚIEI DIN OAKLAND ȘI A STRIGAT: DOAMNE, UNDE MĂ POT ÎNROLA CA VOLUNTAR ? TREBUIE SĂ SFÂRȘIM CU PORCĂRIA ASTA !”

BREVARD, CAROLINA DE NORD — CINCI ABSOLVENȚI AI COLEGIULUI DIN BREVARD AU LEȘINAT ȘI PANICA A CUPRINS ÎNTREGUL CAMPUS UNIVERSITAR VREME DE O JUMĂTATE DE ORĂ.

STUDENȚII SE LUPTAU UNII CU ALȚII, ÎNCERCÂND SĂ TELEFONEZE CÂT MAI REPEDE PĂRINȚILOR CA SĂ-I CHEME SĂ-I IA ACASĂ

INDIANAPOLIS — O FEMEIE A INTRAT ÎNTR-O BISERICĂ ȚIPÂND: „NEW YORK-UL E DISTRUS. A VENIT SFÂRȘITUL LUMII. PUTEȚI MERGE SĂ MURIȚI ACASĂ. AM AUZIT LA RADIO.” SLUJBA ÎNTRERUPTĂ IMEDIAT.

ATLANTA — ASCULTĂTORII PROGRAMULUI DE RADIO DIN SUD-VEST AU ANUNȚAT ZIARELE CĂ O PLANETĂ S-A CIOCNIT DE NEW JERSEY ȘI CĂ AU APĂRUT MONȘTRI CARE AU DISTRUS APROAPE TOTUL, OMORÂND ÎNTRE PATRUZECI PÂNĂ LA ȘAPTE MII DE OAMENI.

BOSTON — O FEMEIE A ANUNȚAT ZIARUL „BOSTON GLOBE” CĂ „A VĂZUT FOCUL” ȘI CĂ ATÂT EA, CÂT ȘI MULȚI ALȚI VECINI „ÎȘI IAU TĂLPĂȘIȚA.”

KANSAS CITY — UN CETĂȚEAN A AFIRMAT TELEFONIC CĂ ȘI-A BĂGAT COPIII ÎN MAȘINĂ, ȘI-A FĂCUT PLINUL CU BENZINĂ ȘI PLEACĂ. „UNDE E MAI BINE ?, A DORIT EL SĂ AFLE.

Doamnelor și domnilor, vă vorbește Orson Welles, ieșit acum din rol, pentru a vă asigura că „Războiul Lumilor” nu are vreo altă însemnătate în afară a celeia de spectacol, așa cum ne-am și propus să fie. A fost vorba de o farsă ușor exagerată a Teatrului Mercury, care a realizat o versiune radiofonică a lucrării, devenind astfel un adevărat Bau-Bau !

... KIRBY CONGDON, 1970 ...

CEL MAI BUN FILM AL ANULUI. AFIRMA ZIARUL DAILY VARIETY, INTITULAT „SUB DOI SORI” VA ÎNCASA O SUTĂ DE MILIOANE DACĂ VA FI TRANSMIS LA TELEVIZIUNE, ȘI ÎNCĂ ȘI MAI MULT, DACĂ EL VA FI AMÂNAT PÂNĂ LA PUNEREA ÎN FUNCȚIUNE A HOLOVIZIUNII. JUCĂRIILE CAPELLANE (MĂȘTI, CĂȘTI, MAIOURI ȘI APARATE DE

COMUNICARE INTERSTELARĂ) VOR FI PUSE ÎN CURÂND ÎN VÂNZARE.

Ființele care ne interesează trebuie să aibă, înafara unui creier, capacitatea de mișcare și cea de a construi. Cu alte cuvinte, ele trebuie să aibă ceva asemănător mâinilor și picioarelor. Trebuie să mai aibă simțuri, cum ar fi vederea, pipăitul și auzul, deși simțurile dezvoltate pe o planetă dată depind de mediul înconjurător ... S-ar putea ca ființele ce ar îndeplini asemenea cerințe să semene prea puțin cu oamenii.

WALTER SULLIVAN, 1964 ...

Ei ar putea să fie sfere albastre cu douăsprezece tentacule ...

PHILIP MORRISON, 1960 ...

Semanticienii au prevăzut, desigur, psihologia extra-terestră de vreme ce aparatul nu a fost amenințat de nici un gest ostil. Băştinașii stăteau acolo și-l studiau, adresându-și, din când în când, unele gesturi prudente. Încremeniră însă la vederea următoarei imagini. Ea reprezenta o familie terestră cu doi copii. Stuart ținea fotografia asta lângă patul lui pliant și credea că este cel mai frumos lucru ce poate fi înfațșat imaginației unei rase pașnice ...

ROBERTSON OSBORNE, 1949 ...

„Spune-le că am venit,
că nu a răspuns nimeni și că
mi-am ținut cuvântul dat“,
spuse el

Era un birou mare. Prea mare, se gândi Andrew White. Pași de-a lungul covorului adânc, albastru, fastuos, cu sigiliul țesut în mijloc, către ușa albă încrustată prin care soseau vizitatorii, și care era cu zeci de metri mai întins decât tot apartamentul în care se născuse, de aceea și oamenii care intrau pe ușa aceea păreau mici, asemenea Alisei, în Țara Minunilor.

De-asta l-au și făcut așa, fără îndoială. Spațiul subliniază importanța. Și cine era mai important aici decât Președintele Statelor Unite ?

Toată lumea, gândi White.

Președintele Statelor Unite este singur, mergeau mai departe gândurile lui White. El își ia asupra-și întreaga singurătate a oamenilor pe care îi slujește. Și este un om umil. Fiecare cetățean îi e superior. El există doar pentru a-și pune numele pe deciziile celorlalți oameni, pentru a-și asuma vinovăția atunci când lucrurile merg rău. El este figura sculptată de la prova și, în același timp, țapul ispășitor.

Nu mai era nimic din ce fusese odată, pe când era băiat și-apoi bărbat tânăr. Miroși iarba proaspăt tăiată și întoarse spatele ușii, căutând cu ochii dincolo de ferestrele largi din spatele biroului, către pajiștea verde și copacii frunzoși, către gard și dincolo de el spre căile largi și semețele turnuri ale Washingtonului, care au înlocuit ghetoul familiar din care a izbutit să scape și se trezi că-și aduce aminte de el cu plăcere, ca și cum acela ar fi fost un cămin

fericit... Se gândi ce extraordinar s-ar simți dacă și-ar putea scoate pantofii ca să se plimbe desculț prin iarbă, așa cum obișnuia să faca pe vremea când era puști și hoinărea prin parc. Ce imagine formidabilă! Președintele se plimbă desculț pe pajiștea Casei Albe... Și știa că imediat ce-ar face-o, fotografia ar fi reprodusă într-o sută de milioane de case de-a lungul țării și a lumii întregi și asta i-ar aduce multe voturi. Oamenilor le plăcea să-l creadă puțin impulsiv când venea vorba de chestiuni afective, oarecum comic în chestiunile domestice, ușor inferior fiecăruia dintre ei într-un anume fel... Dar știa că n-o s-o facă. N-ar fi avut timp. Ar fi vrut să fie iar în ghettou. Acolo aveai timp berechet pentru orice, timp pentru mâncat, pentru dormit, pentru joacă și dragoste, timp destul ca să poți fi tată și fiu, timp pentru bucurie și indignare...

Auzi cum se deschide ușa și se întoarce. John stătea în pragul ușii. Era un bărbat arătos, se gândi White. Moștenea frumusețea mamei și proporțiile tatălui. Poate ceva cam prea conservator în privința hainelor și a tunsorii, dar un băiat arătos, ce mai...

— A sunat dr. MacDonald de la Proiect, spuse John. Tonul lui era bătos.

Își mai amintea de discuția din seara trecută, se gândi White și știa acum de ce se simțea neliniștit, de ce ar fi vrut să demisioneze, să renunțe la tot. Din cauza lui John.

— Cine e dr. MacDonald ? întrebă White.

— Directorul Proiectului din Puerto Rico, domnule Președinte, spuse John. Cel care ascultă comunicațiile radio din stele și face asta de peste cincizeci de ani. Acum câteva luni au prins ceva care părea un fel de mesaj de pe o stea, nu-mi aduc aminte care... Din ce spune MacDonald, înțeleg că au o traducere.

— Dumnezeu, spuse White, îl cunosc ?

— Cred că l-ați întâlnit cel puțin o dată sau de două ori... la recepție.

White oftă:

— Fă-mi legătura. Avea sentimentul dezastrului iminent. Poate că spre asta tindeau lucrurile astăzi.

În timp ce simțea un gol rece în stomac, se deschise o fereastră între biroul său și cămin, nefolosit de când apăruseră legi stricte privitoare la poluare, și apărură fața unui om trecut puțin de maturitate care-l privea de la un birou. Părul bărbatului era nisipiu, cu câteva fire albe, nu ca al lui. Avea un chip liniștit și uzat. White îl mai văzuse, îl recunoștea, și-i plăcu spontan omul. Îi împărtăși aproape imediat sentimentele. oricare ar fi fost ele și se abținu apoi, înainte de a fi prea târziu.

— Doctore MacDonald. spuse, e plăcut să putem vorbi din nou. Cum merge treaba în Puerto Rico ?

— Domnule Președinte, spuse cu entuziasm MacDonald, după care deveni rezervat, și continuă, mai distant. Domnule Președinte, trăim un moment istoric asemănător primei experiențe atomice. Mi-aș fi dorit să pot gasi o frază răsunătoare ca să vi-l anunț, dar tot ce vă pot spune este că suntem în posesia unui mesaj de la ființe inteligente de pe lumea care se rotește în jurul unuia dintre sorii gemeni din Capella și avem și traducerea. Nu suntem singuri.

— Felicitări, doctore MacDonald, spuse White, mecanic. Câți oameni sunt la curent ?

— Voiam tocmai să vă spun, începu MacDonald și se întrerupse. Cincisprezece, spuse el. Douăzeci, poate.

— Sunt toți acolo ? întrebă White.

— S-au împrăștiat ..

— Îi poți chema înapoi ? Pe toți ? Imediat ?

— Pe toți, cu excepția lui Jeremiah și a fiicei lui. Au plecat acum câteva minute.

— Jeremiah, evanghelistul solitarian ? întrebă White. Ce făcea acolo ?

MacDonald clipi.

— Opoziția lui față de Proiect reprezenta o amenințare. A văzut traducerea mesajului când ieșea din computer. Acum nu se mai opune. Domnule Președinte, mesajul...

— Adu-l înapoi în biroul dumitale ! spuse White. Nu trebuie cu nici un chip să împrăştie ştirea din mesaj, oricare ar fi ea. Şi nici dumneata, sau alt angajat de acolo.

— Ce facem cu răspunsul ? întrebă MacDonald.

— Nici vorbă de aşa ceva, spuse White brusc. Nu se va anunţa nimic, absolut nici o ştire, nici un răspuns. Efectele ar fi incalculabile. De asta am să mă ocup eu şi oamenii mei. Aş fi de părere să faci şi dumneata acelaşi lucru.

— Domnule Preşedinte, spuse MacDonald, cred că faceţi o greşeală, o foarte mare greşeală. Vă rog să chibzuiţi. Aş dori să vă prezint o descriere a Proiectului, ţelurilor şi semnificaţiei, raţiunii lui de funcţionare.

White se opri, gândindu-se. Nu prea se găseau mulţi să-l contrazică... Doar John şi acest MacDonald, şi amândoi îi puteau da de furcă. Ştia că ar trebui să-i admire pe cei care-i spun „nu”, dar îi considera greu de ascultat: nu-i plăcea să i se spună că a greşit.

Cineva spusese (Lincoln Steffens, parcă) că Teddy Roosevelt lua deciziile în mod instinctiv şi cam aşa stăteau lucrurile şi cu Andrew White, gândi. Nu ştia de unde-i veneau hotărârile, dar erau aproape întotdeauna drepte. Trebuia să continue să creadă în instinctele sale.

— Bine, încearcă sî mă convingi, te aştept.

Asta era: toţi savanţii doreau cu adevărat şansa de a fi auziţi.

— Din motive de securitate, nu pot specifica data, sau ora, dar întâlnirea se va petrece în câteva zile, şi tăie legătura

Încă o problemă, se gândi. Încă un sac greu de cărat.

— John ! strigă el.

John apăru în prag:

— Încep să aranjez chiar acum întocmirea unui scurt istoric al Proiectului. Special pentru dumneavoastră.

— Mulţumesc, spuse White. (Era un băiat priceput şi un colaborator de care nu te puteai lipsi). Vii cu mine, nu-i aşa ?, întrebă el, umil.

John dădu din cap:

— Dacă vreți, spuse el. (Dar era încă rezervat). După ce s-a închis iar ușa, White se gândi că poate așa se vor apropia din nou, vor avea șansa să-și vorbească, să comunice cu adevărat, nu să se folosească de vorbe ca de pietre.

Atunci John apăru iar în prag:

— Doctorul MacDonald a sunat din nou, îi spuse el. Avionul particular cu care a venit Jeremiah și fiica lui a decolat spre Texas.

White se gândi rapid la posibilitatea interceptării avionului, la izolarea lui Jeremiah imediat după aterizare, sau doborârea avionului în mare, sub un pretext oarecare. Dar nu era bine așa.

— Lasă un mesaj urgent pentru el oriunde ajunge și anume că vreau să-i vorbesc înainte de a trece la vreo acțiune și să nu facă absolut nimic în legătură cu Mesajul înainte de a vorbi cu mine. Și schimbă-mi ruta spre Texas.

John ezită, în prag:

— Tată, spuse el, se opri, apoi continuă: Domnule Președinte, doctorul MacDonald are dreptate. Greșiți, este vorba de o hotărâre științifică și nu una politică.

White dădu din cap încet, mâhnit.

— Totul e politic. Și tocmai de-asta mă duc la Proiect, să-i dau doctorului MacDonald posibilitatea să mă convingă, dacă greșesc.

Era doar o jumătate de adevăr. Se ducea la Puerto Rico doar ca să se convingă de dreptatea lui. Și pentru alte motive pe care nu le explorase încă îndeajuns. O știa bine. O știa și John.

„S-au dus timpurile acelea, tată”, îi spusese John. „Au fost minunate. Au fost mărețe. Au fost timpurile coloniștilor. Dar s-au dus. E bine să-ți dai seama când te apropii de hotărâre când lupta a luat sfârșit. Ai reușit să ieși victorios, dar nimic nu e mai

inutil ca un soldat, după ce s-a terminat războiul. Acum a sosit clipa să facem cu totul altceva”.

„Am auzit o viață întreagă lucruri de-astea. de la oameni ca tine. de la dezertori”, îi răspunsese White, urlând. „Bătălia nu s-a încheiat, nu s-au înlăturat toate inegalitățile. Au fost doar mai bine camuflate. Trebuie să luptăm cu orice preț până la victoria finală, până când ea nu ne mai poate scăpa. Iar tu trebuie să participi, băiete ! Nu te-am crescut ca să te eschivezi de la...”

Dar aici o luase razna. Ceea ce ar fi trebuit să-i spună era: „Am nevoie de tine, fiule. Tu ești legătura mea cu viitorul, rațiunea mea ultimă”.

Iar John i-ar fi răspuns: „Niciodată n-am gândit în felul acesta, tată...”

De ce nu-i spunea niciodată „tată” ?

Călătoria de la Washington la Texas (de la catapultare până la contactul cu solul) a fost scurtă și monotună, durând atât cât i-a trebuit lui John ca să-i citească un raport scurt asupra proiectului. White ședea pe locul lui, cu capul dat pe spate, cu ochii închiși, ascultând geamatul înăbușit al aerului.

Primele trei decenii din viața Proiectului au fost zbuciumate. Entuziasmul s-a subțiat peste ani, în vreme ce eforturile, risipa de imaginație nu produceau nimic pentru cei care ascultau, în afară de tăcere. Directorii veneau și plecau. Moralul constituia o problemă constantă. Acordarea fondurilor devenea o formalitate. Apoi venise la Proiect MacDonald și, câțiva ani mai târziu, era director. Totuși, mesajele nu apăreau, sau apăruseră și nu erau descifrate, recunoscute ca atare. Proiectul însă fusese repus pe picioare, natura lui de cercetare pe termen lung recunoscută, și munca continua.

Apoi, la cincizeci de ani de la începerea Proiectului, unui savant de la proiect care verifica benzile radiotelescopice de rutină de la un radiotelescop uriaș aflat pe orbita Pământului și denumit Urechea-cea-Mare i se păru că aude voci. Le-a filtrat, a înlăturat zgomotele și interferențele, a amplificat informația și a auzit fragmente muzicale și voci în limba engleză.

Avionul ateriză la Houston. Prima întrebare a lui White către oficialitățile care l-au întâmpinat a fost:

— Unde e Jeremiah ?

Aceștia fură jenați. Unul dintre ei îi transmise în cele din urmă mesajul lui Jeremiah: „Dacă Președintele dorește să mă vadă. știe unde mă poate găsi”.

White oftă. Și el ura aeroporturile, cu venirile și plecările avioanelor, cu zgomotele, mirosurile lor și abia aștepta să plece.

— Duceti-mă la Jeremiah ! spuse el.

Ei se împotriviră, dar îl conduseră prin străzile largi și curate ale Houstonului până la domul incredibil care se numea templul Solitarienilor și apoi de-a lungul unor pasaje subterane, prăfuite și întunecoase, până când au ajuns la o cămăruță ce părea și mai mică sub greutatea oprimantă a stadionului de deasupra-i.

Bătrânul privi în sus dinspre măsuta veche de machiaj. Părul lui era alb, fața ridată și ochii întunecați și White știu imediat ce-l văzu că nu va putea să-l înduplece pe evanghelist. Dar trebuia să încerce.

— Jeremiah ? spuse.

— Domnule Președinte ! spuse Jeremiah pe tonul „să-i dăm Cezarului...”

— V-ați întors de la Arecibo, spuse White, cu o copie a Mesajului.

— N-am adus nimic, spuse Jeremiah, și orice Mesaj aș fi primit îmi era adresat doar mie. Nu pot vorbi în numele altora.

— Eu vorbesc în numele a multor oameni, spuse White, cu amărăciune, și în numele lor vă cer ca dumneavoastră să nu transmiteți nimănui Mesajul.

— Cam așa i-o fi spus și Faraonul lui Moise când acesta s-a coborât de pe Muntele Horeb.

— Dar eu nu sunt Faraonul și dumneavoastră nu sunteți Moise, iar mesajul nu conține Cele Zece Porunci.

Ochii lui Jeremiah ardeau. Vocea lui, însă, era ciudat de blândă.

— Dumneavoastră vorbiți cu o mult mai mare siguranță, decât îmi pot permite eu. Aveți batalioane... (privirea lui străluci scurt peste capetele gărzilor și asistenților care umpleau holul din spatele pragului). Iar mie nu-mi rămâne decât misiunea pe care o îndeplinesc de unul singur și dacă nu voi fi împiedicat cu forța, o voi îndeplini chiar în seara aceasta. (Către sfârșit, glasul său nu păruse schimbat, dar acum era neted, oțel curat).

White mai încercă o dată:

— Dacă faceți asta, spuse el, veți împrăști sămânța zăzaniei și vor fi lupte ce-ar putea distruge țara întreagă.

Pe fața lui Jeremiah apară un zâmbet strâmb.

— Nu sunt Cadmus și nu trăim la Teba, și-apoi cine cunoaște căile Domnului ?

White se ridică să plece și Jeremiah spuse:

— Stați !

Se întoarse către măsută și ridică o foaie de hârtie.

— Iată, veți fi primul care primește mesajul din mâinile lui Jeremiah !

White îl luă, se întoarse și o luă de-a lungul coridoarelor lungi, întunecoase, pline de ecou, înapoi la mașini și le mai spuse celor care-l însoțeau:

— Doresc un raport complet.

Apoi se urcă în avion și-și continuă călătoria spre Puerto Rico.

John avea o înregistrare a vocilor. Întâi erau doar șoapte. Șoaptele erau slabe, dar complexe, de parca erau

șoaptele a o mie de buze și limbi amestecate. Dar poate erau produse fără ajutorul buzelor și limbilor, de ființe care nu aveau organe familiare noua și comunicau murmurând din torace, sau frecându-și antenele.

White se gândi la anii îndelungați în care omul a ascultat șoaptele și se întrebă cum a putut să îndure...

Apoi șoaptele se întetiră și deveniră un sunet amestecat, static, zgomot și, pe urma, ceva mai mult. Ceva care se clarifica, ceva aproape inteligibil, începând să apară, ca atunci când ești foarte mic, stai în pat, dar n-ai adormit încă și alți oameni vorbesc în camera de alături și tu nu-ți dai seama ce spun și nici nu poți să te trezești pe deplin ca să-i asculți, dar știi sigur că spun ceva..

Apoi, White auzi fragmente muzicale și bucățele de voci, intonând propoziții neterminate întrerupte de static și vocile spuneau lucruri lipsite de sens, dar spuneau ceva.

„POCPRRRPOC spuneau. Vârlll îndrăzniți să împ PRRRPOC aveți un prieten și sfătuitor în PRRRPRRR muzică POCPRRRPOC încă o călătorie spre... alarr POCPOCPRRR ascultați, începe POCPRRR muzică: sol fa pauză sol pauză POC voi termitele azilul de noapte PRRRPOCPOC la semnalul următor va fi o PRRRPRRRPOC poporul apărătorul a POCPOC muzică POCPRRR singurul lucru de care ne putem teme PRRR și acum vie și POCPOC duffy nu e aici PRRRPOC muzică POCPRRRPOC cerere de informații PRRRPRRRPOC muzică: uăăă, uăăă, uăăă POCPRRRPOCPOC oare o femeie de peste treizeci și cinci de ani poate să... PRRRPOCPOCPOC aventuri în șarr POCPRRRPRRR muzică POCPOC e o pasăre PRRR doar marca wrigley POCPRRR born editează știrile PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC muzică POCPOCPRRR așa, băiete PRRR verifică, apoi verifică din nou POC...”

— Vocile, spuse White după ce se lăsă iar tăcerea.

— Vocile, aprobă John.

White observă că spusese ră fiecare cuvintele în mod diferit și că tonul lui John fusese entuziasmat și mulțumit. White nu era mulțumit. Îl tulbura gândul că, undeva, ființe cu aparate — la patruzeci și cinci de ani-lumină distanță — ascultau vocile Pământului și le reflectau transformate, impurificate. Apăruse deseori la televiziune și recent, la radio, de când acesta renăscuse, și nu-i plăcea ideea că vocea și imaginea lui călătoreau pe unde grăbite, departe, în spațiu, unde oricine și orice le puteau intercepta și astfel pune stăpânire pe o bucată din el. Nu voia să creadă acest lucru.

— Poate că e doar o reflectare, spuse.

— De la patruzeci și cinci de ani-lumină depărtare ? spuse John. N-am fi în stare să recepționăm.

White încercă să-și imagineze distanțele incredibile dintre stele pe care vocile ar fi trebuit să le parcurgă până în acel punct îndepărtat și de la care sa se fi întors, și nu-și putu închipui drumul nesfârșit și golul dintre aștri.

— Poate că vine mai de aproape, spuse.

— Atunci n-am auzi programe de acum nouăzeci de ani. spuse John.

— Poate că au plutit prin aer toți anii ăștia, spuse White, fluturându-și mâna prin aer, curățindu-l de asemenea idei ca de niște pânze de păianjen. Oh, știu, și asta e imposibil, doar că nu e mai puțin posibil decât să-ți imaginezi niște extraterestre care ne trimit mesaje de departe...

Sau la asta, se gândi, și se uită la foaia de hârtie pe care i-o dăduse Jeremiah. Pe ea era un desen negru pe hârtie albă. Părea încercarea unui amator talentat. Poate că-l făcuse chiar Jeremiah. Înfațișa un înger stilizat cu aripile întinse în spate, cu nimb în jurul capului, cu brațele desfăcute într-un fel de acceptare și urare de bun-venit, cu fața pașnică... Era un înger al milei, purtând cuvântul iubirii divine și era înconjurat de un cadru format de un lanț de flori.

Prin ce vrajă imposibilă, se gândi White, s-au schimbat vocile în imaginea asta ?

— Întreaga imagine cosmologică, spunea John, a făcut asta verosimil. Trebuia să existe viață inteligentă undeva. Ar fi fost imposibil să nu existe în Galaxie alte ființe, suficient de inteligente, suficient de curioase și capabile de a comunica cu noi de-a lungul anilor-lumină, doritoare și simțind nevoia să întâlnească alte ființe ca și ele, care să se poată privi pe sine, să se uite la stele și să se întrebe...

White fu prins de viziunea lui John pentru o clipă, apoi privi chipul fiului său și-i văzu entuziasmul și extazul, gândindu-se: „Tu esti un străin și nu pot să-ți vorbesc”.

Îl iubea pe băiat, asta era necazul. Nu voia să-l vadă rănit, așa cum fusese și el. Voia să-l cruțe de suferințe, să-l cruțe de lecția dură a vieții. Asta era esența umanității: să poți învăța din greșelile și succesele altora, nu să repeți totul de la început, generație de generație. Știa ce-o să-i spună John. „Asta e pur și simplu instinct. Să fii uman înseamnă să faci ceva deosebit”.

Puerto Rico era cufundat în liniște. În vreme ce mergeau pe serpentinele drumurilor întunecate în automobilul puternic și negru care-i așteptase la aeroport, White a tot ascultat murmurul calm al motorului. Ceruse ca ferestrele să fie deschise și putea mirosi copacii și iarba și simțea și sarea și peștii mării îndepărtate.

Era mai plăcut decât la Washington, se gândi, și chiar mai bine decât la Houston. Sau decât în oricare alt loc recent vizitat. Grijă care i se încolăcise strâns în stomac, asemenea arcului unei jucării cu cheie, începuse să se destindă...

Ce se întâmplase cu toate jucăriile cu cheie pe care le avusese în copilărie ? se întrebă. Au fost înlocuite, se gândi, cu jucăriile acționate de baterii. Poate ca era ultimul om care-și mai amintea de celelalte jucării, cele cu cheie. Un președinte cu cheie, se gândi. Cu arcul întors. Și care acum încerca să înțeleagă toate frustrările și violențele care-l împinseseră până la Casa Albă. Întoarceți cheia și-i veți zări toate relele străvechi. Dar faceți asta încet, încet, așa ca să nu tulburați liniștea domestică, așa ca pacea internațională să nu fie amenințată...

John se uita la el, și-și dădu atunci seama că fiul său nu-l mai auzise râzând de mult. Se întinse și-i atinse mâna lui John.

— E-n ordine, spuse. A fost doar un gând trecător. (Și-și zise: poate că voi fi un om mai bun aici. Nu un Președinte mai bun, doar un om mai bun !).

— Aproape c-am ajuns, spuse John.

White își retrase mâna:

— De unde știi ?

— Am mai fost pe-aici...

White se lăsă din nou pe spătarul scaunului. Nu știuse asta. Se întreba cum de nu știa de vizita lui John la Proiect. Oare ce altceva mai era misterios și secret în viața lui John?

Buna dispoziție trecuse și, când din noapte apăru, Proiectul, strălucitor, vast, straniu în lumina lunii, White întoarse capul și nu voi să-l privească... mașina opri lângă o clădire lungă, joasă, de beton.

Când ajunseră în clădire, MacDonald îi aștepta deja. Lui White nu i se părea că s-a grăbit prea tare fiindcă nu răsufila din greu, nervos, ci avea aerul că s-ar afla dintotdeauna acolo unde era nevoie de el. White avu din nou, dar mult mai puternic, acel sentiment covârșitor de simpatie pentru acest bărbat. Nu e de mirare, se gândi, că MacDonald a ținut în viață Proiectul așa de mult timp.

Lui White îi păru rău că trebuie să ucidă ceea ce omul acesta însuflețise.

MacDonald însoțea grupul Președintelui prin coridorul proaspăt vopsit.

— Domnule Președinte, spusese el, ne onorați..

Coridoarele erau pline de bărbați și femei care se duceau încolo și înapoi cu treburi, ca și cum ar fi fost în plină zi, nu miezul nopții, și atunci White își dădu seama că aceasta era perioada cea mai activă a proiectului în cadrul celor douăzeci și patru de ore ale zilei. Noaptea, când se putea asculta cel mai bine.

Oamenii treceau. MacDonald nu-i prezenta pe nici unul dintre ei, simțind, fără să i se spună, că era vorba de o vizită neoficială — sau, poate, nedorind să provoace diverse speculații în legătură cu această vizită. Dar unii dintre ei își

întoarseră capul după el cu șocul recunoașterii în priviri. White era obișnuit. Alții se uitau și apoi își continuau conversația, fără să se întrerupă. Cu asta White nu era obișnuit și constată că-i displace. Crezuse că nu-i displace anonimatul, iar acum descoperirea cât de mult îi displace să nu fie recunoscut.

Îi dispăcea și coridorul steril, purtând ecoul pașilor și vocilor și camera plină de echipamente electronice în care era condus. Recunoscuse osciloscopia și aparate de înregistrare, dar celelalte îi erau străine și se bucura că-i sunt așa. Un bărbat stătea în fața unui panou de comandă cu o cască pe cap. MacDonald îi făcu semn cu mâna în timp ce trecea, și omul îi răspunse, dar ochii lui erau încețoșați, de parcă se concentrau asupra a ceva aflat la sute de kilometri depărtare.

Miliarde de kilometri ani-lumină, se corectă White.

Trecură printr-o altă încăpăre care era de fapt un mare computer. În locul peretelui se afla acolo un computer, cabluri șerpuiau spre alte încăperi, probabil ducând spre alte aparate asemănătoare, iar podeaua era plină de dispozitive de înregistrare și imprimante. Acesta era cel mai mare complex de computere pe care-l văzuse vreodată White. Era chiar mai mare decât simulatoarele Pentagonului, sau ale Departamentului de Stat, și decât Băncile de date ale Departamentului de Informații.

În încăpărea asta era ca și cum te aflai în interiorul unui computer un Iona modern înăuntrul unui pește nenascut încă, și se simți ușurat când peștele își deschise gura și-i scuipă pe toți într-un birou.

Biroul nu se potrivea personalității unui om care închinase douăzeci de ani din viața lui datoriei, eforturilor. Asemenea restului clădirii, era banal, un simplu birou așezat în fața unor rafturi înalte construite în perete, iar pe rafturi se aflau cărți adevărate, legate în piele. Câteva cărți aveau titluri în limbi străine și White își aminti, din raportul

lui John, că MacDonald fusese lingvist înainte de a deveni inginer.

— Pregătește legătura cu centrul meu de informații, îi spuse lui John.

— Puteți să-l conectați direct la computer, spuse MacDonald. Asistentul meu vă va arăta unde.

Acum erau singuri. Stăteau față în față, și White își înăspri inima împotriva acestui om.

Dacă MacDonald recunoscuse starea de lucruri, nu păru s-o arate. În schimb, spuse liniștit:

— Jeremiah ?

White dădu din cap.

— A refuzat să cedeze. Va revela mesajul credincioșilor. Mesajul lui, așa îi spune.

MacDonald îi arată un scaun.

— Așa și e, spuse el. Mesajul lui, mesajul meu, mesajul dumneavoastra.

White dădu iar din cap.

— Nu și al meu. Iată o copie a mesajului său. Îi dădu lui MacDonald bucata de hârtie pe care i-o dăduse Jeremiah.

MacDonald se uită la desenul cu îngerul lui Jeremiah, strânse buzele și înclină capul:

— Da, asta a văzut Jeremiah. Nu l-ați oprit ?

— Sunt lucruri pe care un Președinte le poate face și trebuie să le facă. Sunt alte lucruri pe care le poate face, dar nu trebuie să le facă și mai sunt lucruri pe care nu poate să le facă. Dacă l-aș opri pe Jeremiah, m-aș situa undeva între a doua și a treia posibilitate. Dar asta (și indică foaia de hârtie) nu poate fi Mesajul.

— Ce știți despre Proiect ? îl întrebă MacDonald.

— Destul, spuse White, sperând să evite o repetare a raportului lui John.

— Știți despre îndelungata ascultare fără rezultat ? întrebă MacDonald.

— Știu totul, spuse White.

— Și apoi vocile ? continuă MacDonald și apăsă un buton pe birou.

— Le-am auzit, spuse White, dar era prea târziu. Vocile începuseră să se audă.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică, cea drăguță, cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o rață POCPRRRPOC eroul mascat al dreptății PRRRPOCPOC muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una sută și POCPRRRPOC iată-i că vin jack POCPOC muzică PRRR hei heei, e cineva pe-aici POCPRRR e raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzică POCPOCPRRR muzică: fluturați steaguri pentru hudson PRRRPOC hmm, ce băiat râu POCPOCPOC lux prezintă sfânta PRRRPRRR muzică POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece PRRR...

White se mișcă, pentru a se scutura de vrajă.

— Nu ăsta e Mesajul, spuse.

MacDonald reglă un buton de pe birou. Vocile continuă atenuate, ca un cor grecesc îndepărtat ce le comenta soarta.

— Asta a fost ceva care să ne atragă atenția.

PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC

— Mesajul era în static printre voci, continuă MacDonald. Când l-am încetinit, l-am despărțit, staticul s-a transformat într-un sunet și un tipar al liniștii pe care am încercat să-l descifrăm luni de zile.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC

— Îs sătul, repetă White pe un ton grav și râse.

— Chiar așa ?! întrebă MacDonald.

— Da, îmi aduce aminte de un erou popular, de-al nostru, spuse White, ușor complexat. Vă deranjează că aveți un Președinte negru ?

— Tot atât de mult cât vă deranjează pe dumneavoastră că aveți la Proiect un director alb.

MacDonald nu era numai înțelept. Era și iute la minte. Știa că există diferențe între oameni și că diferențele afectau inevitabil modul cum gândeau unii despre alții și despre sine. White îl îndrăgise pe MacDonald de la început. Acum, însă, începea să-l admire, și asta era o întorsătură periculoasă.

Ceea ce John dorea să facă era și mai periculos. El credea că nu mai există diferențe, că poate uita culoarea pielii lui și a poporului sau, că poate trăi ca un alb, preocupat doar de sine. Cum putea fi atât de orb, cum de nu vedea realitățile rasismului ? Trebuia încă să te păzești. Să te încrezi în lumea lor, fără protecția puterii sau a unei mâini drepte însemna să-ți expui sufletul. Fiul lui, al lui Andrew White, nu putea depăși această treaptă.

— În cele din urmă am înțeles, spuse MacDonald. Toate punctele și tăcerile dintre voci puteau fi traduse ca spații umplute și spații goale, ca la cuvinte încrucișate. Computerul a rezolvat până la urmă enigma, a imaginat lungimea mesajului, unde a început, unde s-a oprit și tot ce era mesaj fals, adică static, zgomot, umplutură și ceea ce era adevăratul mesaj repetat la nesfârșit, și apoi l-a tipărit pentru noi.

MacDonald întinse mâna și ridică un cadru care fusese așezat până acum cu fața în jos pe birou și îl arătă lui White. White nu-l observase până atunci. Oare mai erau și alte lucruri pe care nu le văzuse ? se întrebă. Cât de mult pierduse din mesaj ?!

— Iată-l, spuse MacDonald. Îl întoarse și-l dadu lui White. Acesta este mesajul original, primul transferat de semnalele electronice din computer pe hârtie. L-am pus în ramă pentru dumneavoastra. Ne-am gândit că poate v-ar place să-l păstrați pentru o vreme, să-l priviți din când în când, poate, să vă gândiți la el puțin, și, când ați terminat cu toate astea, când vă veți fi plictisit, să-l arătați vizitatorilor, să-l puteți trimite la Institutul Smithsonian.

White lua cadrul în silă, de parcă nu după mesaj venise aici. Ca pe o amendă, o citație, sau o condamnare. Nu voia să-l privească. Nu voia să se gândească la el. Nu voia să-i fie tradus. Dorea să-l distrugă. Să-l uite. Aducea vești proaste și înțelese abia acum de ce egiptenii îi ucideau pe mesagerii știrilor rele.

Se uită la mesaj. Consta din semne mici împrăștiate alandala de-a lungul unei foi de hârtie. White se uită spre el:

— Asta-i Mesajul ?

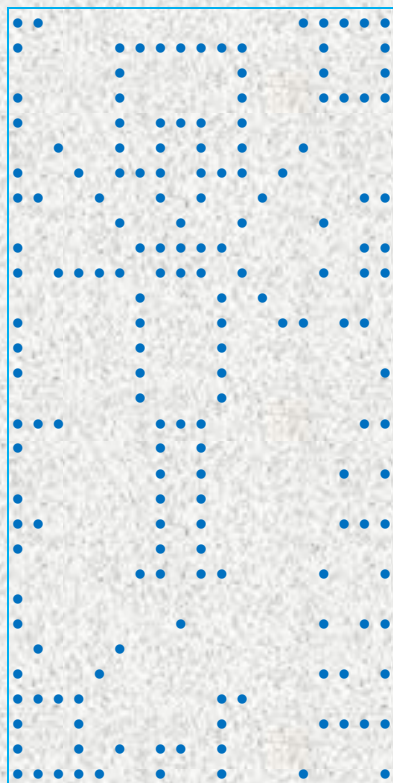
MacDonald făcu semn cu capul:

— Da. Știu că nu e impresionant la o primă vedere. Ceea ce impresionează este originea lui, care e în mințile unor ființe extraterestre născute sub doi sori extratereștri — stele roșii gigantice aflate la patruzeci și cinci de ani-lumină de noi. Atât i-a trebuit ca să-ajungă până aici, să se transforme în imaginea pe care o aveți în mână.

— Tot nu-i prea mult, spuse White, întorcând cadrul și uitându-se la spatele negru de parca acolo s-ar fi aflat ceva mult mai important, mai revelator.

— Poate că nu pare mult, spuse MacDonald răbdător, dar informația conținută în desen este surprinzătoare. O pictură ar spune chinezii valoarează o mie de cuvinte și noi putem învăța din puținul ei mai mult decât din cuvinte — simboluri arbitrare — chiar dacă am putea descifra simbolurile. Ceea ce avem sunt cinci sute optzeci și nouă de puncte și linii, puncte și blăncuri, o grilă de nouăsprezece

pe treizeci și unu în spațiile căreia capellanii au desenat un autoportret.

White se uită din nou. Începea să vadă forme și înfățișări, realizând că prima lui reacție a fost condiționată de dorința de a crede că semnele computerului erau aiurite, că mesajul era, de fapt, lipsit de sens.

— La naiba cu portretul ăsta amărât ! bombăni. Seamană cu figurile pe care le desenează copiii.

— Sau cu figurile pe care le desenează adulții pentru copii, genul de imagini pe care copiii le pot identifica fiindcă le pot desena.

White privi către el amuzat.

— Ca mine ?

— Ca dumneavoastra. Dar spre deosebire de figurile desenate de copii, imaginea aceasta este coerentă. Deși multe elemente par ambigue, ceva din ea apare destul de clar. În partea inferioară, colțul din stânga, se află un pătrat cu latura de patru puncte; un altul în colțul din dreapta sus. Probabil că aceia sunt sori.

— Doi sori ? spuse White și se simți profan. A, desigur. Capella are doi sori. Și John și dumneata mi-ați spus, dar nu reușesc să țin minte lucruri de felul ăsta !

— „Cuvintele mele zboară, gândurile mele rămân în adânc”, cită MacDonald.

— Cuvinte fără gânduri nu se înalță spre cer, continuă White, și-i plăcu privirea plină de admirație și de un alt gen de respect din ochii lui MacDonald.

— Sub simbolul din dreapta sus este un pătrat mai mic cu semne unice și semne duble care par grupate în jurul lui. Dacă pătratul mai mare e un soare, pătratul mic este..

— O planetă, interveni White.

— Exact, spuse MacDonald.

White se simți de parcă era din nou la școală și primise o notă bună din partea profesorului.

— Și semnele acelea unice și duble, continuă MacDonald, sunt, probabil, sateliții planetei mari. Teoria sugerează că doar planetele superjupiteriene se pot menține în orbita unui sistem dublusolar. Viața este teoretic imposibilă pe o planetă superjupiteriană. Dar o astfel de planetă poate avea sateliți de mărimea Pământului, pe care s-ar putea dezvolta ființe inteligente. Și capellanul — dacă asta este el — pare să indice cu două dintre brațele lui, sau ale ei — sau cu un braț și o aripă — către unul dintre sori, cel din colțul dreapta sus și spre unul din sateliți, dacă asta or fi. Sensul este: acesta e soarele lor, nu celălalt, care se poate afla la mare distanță, și aceasta este lumea lor.

White aprobă. În ciuda propriilor sentimente, se simțea implicat.

— Ingenios. Aproape ca un roman polițist. Simți privirea lui MacDonald și-și dădu seama că acesta se juca cu el, dar îi plăcu.

— Am lucrat mult, am încercat să așez piesele lipsă și să rezolvăm misterul, spuse MacDonald. Am un colectiv nemaipomenit, domnule Președinte, oameni conștiincioși, inteligenți și mult mai capabili decât mine. Treaba mea este să le asigur creioane, gume și agrafe de birou.

— Da, cunosc sentimentul ăsta, spuse White sec. Oare cât știa MacDonald despre el ?! Cât a ghicit ? Cât de mult știa toți ceilalți despre alții din Administrație ?

— Sub sateliți sunt reprezentate cifre de la 1 până la 9. în sistem binar, stabilind astfel un sistem de numărare care e, de fapt, începutul oricărei matematici, indicând că procesele intelectuale ale capellanilor sunt similare alor noastre. Jos, în partea stângă, se află ceva care pare exprimat în cuvinte: cifre în dreapta, cuvinte în stânga; cifrele fiind notate pe orizontală, cuvintele cu un element vertical !

— De ce tocmai cuvinte ?

MacDonald dădu din umeri:

— Mai băjbăim încă... și nu numai aici... probabil că încearcă să construiască un vocabular pentru mai târziu, când un cuvânt va valora cel puțin cât o imagine; poate că sunt necesare pentru o afirmație pe care n-am descifrat-o încă, sau poate doar ajută la explicarea imaginii.

— Care sunt cuvintele ?..

MacDonald arăta înspre desenul din mâinile lui White.

— Par să se refere la ceva ce se află pe aceeași linie, sau pe aceleași linii cu ele, de obicei către dreapta lor. Dar să lăsăm partea de sus pentru o clipă. Următorul element este repetat de trei ori. Spre două dintre ele capellanul arată cu membrele sale superioare din dreapta. Poate că ele reprezintă cuvântul capellan pentru „capellan”. Observați că a treia oară cuvântul apare vizavi de punctul de sub capellan care — dacă nu este un punct accidental, sau un

zgomot fără sens — poate însemna că și acesta e un capellan, sau un capellan în embrion.

Se uită la White. așteptându-l să continue.

— Un ou ? lansă White.

— Foarte probabil. Poate că încearcă să ne spună că sunt ovipari.

— E o pasăre !

— Sau o reptilă !? sau o insectă !? Dar cel mai probabil o pasăre, deoarece s-ar explica prezența celei de-a doua perechi de membre superioare.

— Oare sunt într-adevăr aripi ? întrebă White.

— Aripi-active sau rudimentare.

White se uită la desenul lui Jeremiah, aflat pe biroul lui MacDonald, apoi la imaginea afișată pe terminalul computerului. Începea acum să înțeleagă cum o imagine ar fi putut deveni cealaltă și cum Jeremiah și-a putut închipui că vede un înger în desenul stilizat, patratul de deasupra capului devenind astfel, un nimb.

— Și celelalte cuvinte ? spuse el.

— Acestea sunt și mai greu de explicat, spuse MacDonald. Al treilea cuvânt ar putea însemna „aripă”, al cincilea „corp”, sau „piept”, al șaselea „sold”, sau „picioare”, al șaptelea „picioare”, sau „membre”. Pot avea semnificații diferite, dar se referă mai degrabă la funcția lor decât la organele în sine. Pe unele dintre ele le îndosariem până când se repetă.

White fu uimit.

— Se primesc mesaje în continuare ?

MacDonald dădu din cap.

— Același mesaj din nou și din nou. Ca și când, de vreme ce ne-au atras atenția, capellanii doresc să ne spună acum doar lucrurile cele mai importante despre ei, lucruri de care trebuie să fie siguri că le înțelegem, înainte de a ne spune și altceva.

— Ce lucruri importante încearcă să ne spună ?

— Cine sunt, unde trăiesc... cum își spun... cum se înmulțesc... cum gândesc...

— Cum gândesc ? întreabă White.

— În cuvinte, cifre și imagini, replică MacDonald. La fel ca noi.

— Și ei gândesc ca noi, în termeni de avantaj și dezavantaj, în termeni de profit și pierdere, în termeni de victorie și înfrângere, în termeni de genul „Dar mie îmi iese ceva ?”.

— Mie îmi par destul de pașnici. Nu gândim cu toții în termeni de avantaj, de conflict. Cred că, mai degrabă, devenim din ce în ce mai necompetitivi. Și apoi păsările au fost întotdeauna un simbol al păcii.

— Doar porumbelul, spuse White întunecat. N-ai văzut niciodată o gaiță atacând alte păsări, sau pisici, sau chiar oameni ? Și cum rămâne cu șoimii, vulturii și ulii ? Orice ființă care devine specia dominantă a lumii ei trebuie să fie agresivă. Cum gândește o pasăre ?

White își ridică ochii de pe desenul din mâinile sale spre fața lui MacDonald.

— Aveți un fiu ? întreba el: Auzindu-se, realizează că i-a scăpat ceva despre el însuși. Nu trebuia să spună „Aveți un fiu ?” ci „Aveți copii?”. Dar într-o epocă în care un singur copil devenise normă, probabil că MacDonald n-o să observe.

Fața lui MacDonald se împlânzi.

— Da, spuse.

Asta îl impresionează.

— Semănăm mult, spuse White. Fiul meu a venit aici cu mine.

— Știu, spuse MacDonald.

— El este asistentul meu personal. E foarte interesat de Proiect, se auzi White spunând.

— Știu, spuse MacDonald.

White se grăbi:

— N-aș ști ce să mă fac fără el, spuse, și-i sună în urechi aproape ca o rugămintă. Poate că asta și era.

— Fiul, meu are doar opt luni, spuse MacDonald.

White își ridică sprâncenele.

MacDonald râse:

— Mi-am petrecut viața asta așteptând. Și am așteptat prea mult timp.

White și-l imagina pe MacDonald așteptând aici, la Proiect, printre mașinile acestea extraterestre, cu mirosurile lor străine, gata să capete un mesaj din stele care nu mai venea, așteptând vreme de cincizeci de ani. Ah, era din nou sentimental. Dar nu era el cel ce aștepta aici de atâta timp. Proiectul însuși avea cincizeci de ani, dar MacDonald era aici doar de douăzeci și el era inginer — îi placeau desigur mașinile și mirosurile lor, cât și zgomotul lor fără sens. Totuși... douăzeci de ani... și acum mesajul venise și nu va fi anunțat oficial niciodată. White simți un nou val de simpatie pentru MacDonald și pentru toți oamenii care și-au închinat viața cercetării.

— Nu păreți a fi omul căruia i s-a spus că opera vieții lui nu poate fi terminată, spuse White.

MacDonald zâmbi. Era genul de zâmbet răbdător pe care trebuie că l-a menținut de-a lungul întregii așteptări, se gândi White.

— Am așteptat mult timp, spuse MacDonald. Așa au așteptat și capellanii. Putem aștepta ceva mai mult dacă e necesar. Dar sper că decizia dumneavoastră să poată fi schimbată. Sunteți încă aici, încă mă ascultați.

— Cel puțin asta vă datorez, spuse White.

MacDonald așteptă.

White se gândi că ar fi putut spune: „Nu ne datorați nimic, domnule Președinte. Noi vă datorăm totul pentru sacrificiile dumneavoastră”.

White reflectă asupra acestui gând, cu iritare trecătoare, apoi îl alungă ca pe o copilărie.

— Celelalte cuvinte, spuse el, cele peste care ați trecut, ce-i cu ele ?

— Dacă în josul imaginii sunt cuvinte, spuse MacDonald, arătând spre cele două simboluri din partea inferioară a paginii, sub ou, cel din colțul de sus stânga este repetat mai jos. Ar putea însemna „soare”.

— Și celălalt cuvânt de jos ?

— Nu știm, spuse MacDonald. Probabil „mai mulți sori”. Observați că soarele din stânga jos are raze la fiecare din colțurile sale. Cel de sus are doar un început de rază. Poate că soarele îndepărtat este mai fierbinte și el încearcă să ne spună asta, în cazul în care am avea cunoștințele astronomice necesare pentru a-i diferenția.

White studie desenul din nou:

— Și toate astea se văd aici ?

— Așa cum ați spus, e ca un roman polițist. Noi suntem detectivii care aleargă după ponturi și iată că acum avem destule. Plus o nemaipomenită unealtă de cercetare. (Arată cu mâna spre perete, dincolo de care era camera computerului). Aproape toată istoria și literatura scrisă a omenirii se află depozitată acolo. În toate idiomurile scrise. Tot ceea ce spunem sau facem aici la proiect se înregistrează.

— Și conversația noastră anterioară, când ați telefonat, spuse White. Și asta s-a înregistrat... (Era doar pe jumătate o întrebare).

— Dacă dorim, putem reasculta informația prin cererea vocii, sau s-o eliminăm din stoc printr-o cerere scrisă.

White dădu din mână neglijent:

— N-are importanță. Ceea ce am făcut și am spus este o chestiune de notorietate mondială și cum mandatul mi se va termina în curând, toate aceste lucruri vor fi cotrobăite și disecate de către specialiști, apoi înmormântate într-o bibliotecă oarecare... Ceea ce nu pot să înțeleg este de ce a venit Jeremiah aici ?...

MacDonald era gânditor:

— Până acum, Proiectul nu era secret. Una dintre responsabilitățile mele era să fac Proiectul să meargă înainte, și unul dintre modurile în care am îndeplinit această responsabilitate a fost să le spunem oamenilor cu ce ne ocupăm, să le arătăm ce înseamnă, ce important este Proiectul.

John deschise ușa aflată la distanță:

— Domnule Președinte, spuse el. Avem un raport de la Houston.

— Să-l auzim, spuse White.

MacDonald apăsă un buton de pe birou.

White se uită la MacDonald cu surpriză blândă și apoi scena se însufleți. Imaginile erau luate din aer, probabil dintr-un elicopter — în jurul templului Houston. Bărbați și femei mărșăluiau în susul și în josul străzii. Purtau pancarte. Pe ele scria ceva, dar nu se vedea prea bine. Apoi, în timp ce imaginea era focalizată, cuvintele deveniră clare:

MESAJUL E FALS.

JEREMIAH MINTE.

NU SUNT ÎNGERI.

SUNT ÎNCHIPUIRI.

ÎNCHIDEȚI PROIECTUL.

DISTRUGEȚI RADIOTELESCOAPELE.

NU VREM COMUNICAREA CU EXTRATERESTRII...

Printre pichete alți bărbați și femei treceau și intrau în clădire într-un ritm neregulat, dar persistent. Dincolo de pichete, în timp ce camera oferea o vedere de perspectivă, se puteau zări figuri tăcute masate ca un nor în jurul clădirii și așteptând ceva, un cuvânt, un eveniment, un semnal și din înfățișarea lor era greu de spus dacă figurile erau spectatori sau participanți care-și așteptau clipa de glorie.

Scena se schimbă. Acum punctul de filmare era înăuntrul uriașului dom. Imaginea cuprinse întâi

îndepărtatul plafon și coborî apoi încet spre scaune. Erau toate ocupate, și oameni veneau mereu, se așezau sau stăteau în picioare pe scări. Sub ei, într-un cerc de lumină, ca o figură stilizată în alb-negru se zărea Jeremiah. Nu era singur. În spatele lui se afla o ființă evanescentă, transparentă, dar în mod clar un înger, cu nimb și aripile desfăcute, și cu mâna sa dreaptă așezată pe umărul lui Jeremiah. Figura stilizată își ridică mâna stânga spre mulțime și mulțimea se ridică în picioare aproape instantaneu. White nu izbutea să audă nimic. Presupunea ca exista și sunet la aceste transmisii, dar era probabil prea slab. Totuși simți unda de șoc ce explodează din cele mai mult de cincizeci de mii de gâtleejuri și care făcu să se cutremure plafonul templului...

— Am dat de necaz, spuse White, în timp ce scena păli și MacDonald închise fereastra.

— Entuziasm exagerat, spuse MacDonald.

— Tulburări, disensiune, adăugă White. Necazuri. Am rezolvat multe din problemele care amenințau să scindeze națiunea, cam pe când s-a înființat Proiectul, dar necazuri ca acesta ne vor împiedica să ne ocupăm de celelalte probleme. Avem nevoie de calm seninătate și îngerul ăsta al lui Jeremiah nu aduce pace. Poartă sabie. Nu văd cum a putut el citi asta în mesaj, spuse, uitând că deja discutaseră subiectul.

MacDonald ridică o altă ilustrație de pe biroul său. Nici pe aceasta n-o văzuse, se gândi White. MacDonald i-o întinse:

— L-am rugat pe un coleg artist s-o pregătească pentru dumneavoastră. Cam ceea ce m-am gândit că va descrie Jeremiah.

White o acceptă, o întoarse pe ambele părți și se uită la ea. Era tot un desen, dar reprezenta o ființă ca o pasăre înaltă, cu aripi — rudimente. Pe cap purta o cască transparentă. La colțurile opuse ale desenului se aflau reprezentări stilizate ale soriilor. Sub cel din colțul din

dreapta sus se afla o planetă asemănătoare cu Jupiter, cu patru sateliți, doi mai mici, ca Luna și doi mai mari, unul ca Venus și celălalt ca Pământul. Sub marginea dreaptă erau înscrise numere de la 1 până la 9. Pe partea stângă erau cuvinte care spuneau: „Soare — Capellan — Aripă —

Capellan — Piept — Șolduri — Picioare — Capellan. Și dedesubtul figurii se afla un ou mare, clar sub el mai erau două cuvinte: „Soare” și „Soare mai fierbinte”.

Prin casca transparentă se putea vedea fața unui extraterestru, evident avian ca evoluție, dar și inteligent: inteligența îi modelase trăsăturile, așa încât părea să fie o rudă îndepărtată a omului. Pasărea părea inteligentă, amabilă, binevoitoare

— Presupun, spuse White, ca e tot atât de verosimil ca celălalt

— Acesta este unul dintre motivele pentru care n-am putut să-i spun lui Jeremiah că n-are dreptate, spuse MacDonald. Dar are dreptul la interpretarea lui, tot atât cât am și eu la a mea.

— Un alt motiv, spuse White, este și faptul că acceptarea mesajului de către Jeremiah reprezintă un avantaj pentru Proiect.

MacDonald dădu din umeri.

— Desigur. Totuși, ceea ce am încercat să-i spun era că mesajul nu reprezenta o amenințare pentru el și credința lui. Asta-i adevărul...

— Ceea ce vrei, de fapt, să spunei, este că i-ați permis să se înșele !!

— Nu, spuse MacDonald ferm. Nu știm ce spune mesajul. Îl interpretăm simplu, mecanicist, citându-l la nivelul copiilor care trasează bastonașe. Jeremiah îl interpretează la un nivel mai adult, traducând simbolurile în imagini. Cele doua desene — al nostru și al lui Jeremiah — sunt în linii mari de aceeași valoare. Real nu este decât complexul de puncte al computerului.

White spuse, încet:

— Atât de puțin, și atât de mult zgomot.

— Pentru moment, spuse MacDonald. Dacă ne permiteți să facem public ceea ce noi considerăm esența mesajului, lăsându-i pe savanții lumii să-l completeze cu interpelările lor, am putea întocmi un răspuns și l-am transmite capellanilor...

White se uită la desen. Nu-i răspunse direct.

— Aveți un creion ? întrebă. Sau un stilou ?

MacDonald scotoci în birou și găsi o carioca groasă. White lucră la fața păsării o vreme, apoi îi înmână tabloul lui MacDonald.

Acum pasărea nu mai era umanoidă. Pliscul era mai lung și curbat la capăt. Un plisc care mușcă și sfâșie. Ochii păsării erau ascunși și cruzi. Era o rapitoare în căutarea următorului festin.

— Și dacă arată așa ? întrebă White.

„Întrebarea”, ar fi trebuit el să spună, „este: cum e lumea cu adevărat ? Este așa cum o vezi, sau așa cum o știu eu ? Dacă ai îndoieli n-ar fi mai bine să iei în considerare trecutul, să înveți istoria poporului tău, să rămâi neutru până când ești sigur că

prezentul și-a schimbat năravurile vechi, învechitele prejudecăți ?”

Timpul trecea, White simțea acut asta. În curând va trebui să termine această conversație și să hotărască ce-i de făcut în legătură cu problemele ce aveau să vină, și pe care le simțea de pe acum. Dar îi era groază să-l lovească pe omul acesta — om bun, își zise — atât timp cât nu-l irita.

— Ce importanța au patruzeci și cinci de ani-lumină ? spunea MacDonald. Ei vor să comunice. Ei caută alte minți, alți semeni inteligenți în Univers

— În ce scop ? întrebă White. De ce se zbat atâta ?

— Ca să nu fie singuri. Pentru același motiv pentru care noi i-am ascultat. E groaznic să fii singur.

Ce știe el ? gândi White.

— Da, răspunse.

— Pe de altă parte, adaugă MacDonald, ei știu de mult că noi suntem aici.

— Cum ? întrebă White, surprins și ușor alarmat.

— Vocile, spuse MacDonald.

Vocile, desigur. Extraterestrii au interceptat emisiunile radio de demult, așa că știau că exista oameni la celălalt capăt al lumii.

— Ei nu știu însă cine suntem, sau ce suntem, spuse White. Nu știu dacă am primit mesajul lor, dacă l-am descifrat, și dacă putem răspunde. Dacă putem face oricare dintre aceste lucruri...

MacDonald își puse mâinile una peste alta:

— Are vreo importanță ?

White ridică din umeri, nerăbdător:

— Dumneavoastră și colegii dumneavoastră sunteți experți în probleme extraterestre, dar până și un ateu își poate imagina cel puțin o situație în care asta ar putea avea importanță.

MacDonald zâmbi.

— Monstrul venit din stele ?

— Mai sunt monștri, spuse White. Tribul din Est, sau cel din Nord. Ticăloșii de pe coline. Bandele de linșaj de la sate.

— Da. Dar nu-i vorba de fapte civilizate, spuse MacDonald. Aceștia nu încearcă să comunice.

— Pot găsi exemple și pentru asta. Poate că au contactat mai multe lumi și se vor hotărî s-o invadeze pe cea care răspunde la mesaj.

— Chiar dacă deplasarea interstelară este posibilă — și probabil că nu este chiar dacă războiul interstelar e posibil — și e aproape imposibil să fie — spuse MacDonald, chiar și atunci, de ce ar face-o ?

White își desfăcu mâinile.

— De ce s-au chinuit atâta să ne transmită semnale, în fond !

MacDonald dădu să vorbească, dar White continua:

— Ca în rubricile pentru inimile sfărâmate: „Dragă cititoare, v-am așteptat mesajul vreme de un milion de ani... Poate că trebuie să fie siguri că nu ne-am ruinat radioactiv planeta, de când am descoperit bomba atomică. Poate că intenționează să ne trimită instrucțiuni pentru construirea unui aparat de transferat la distanță materia. Poate că au nevoie de un anumit nivel de dezvoltare tehnologică ce ne-ar face demni de rangul unei lumi subordonate.

— Dacă toate acestea ar fi posibile, spuse MacDonald. atunci trebuie să ne gândim la faptul că ni s-au încredințat, odată cu lumea lor, tot atât de mult cât am făcut-o noi înșine. Acest lucru demonstrează un anumit grad de încredere.

— Sau siguranță. Sau aroganță.

— Nu pot să cred..., începu MacDonald.

— Dar puteți să vă imaginați ? îl întrerupse White. V-ați petrecut viața printre savanți bine intenționați. Pentru dumneavoastră Universul e un tărâm ospitalier; v-a tratat

cu blândețe, sau măcar nu v-a făcut nici un rău. Eu am văzut patima, răutatea, lăcomia și știu că inteligența nu este necesarmente binevoitoare. De fapt, din experiența mea, ea este, mai degrabă, un instrument în neîntreruptă căutare a avantajului, în calcularea profitului și a pierderii, în gasirea unui mijloc de mărire a profitului și micșorare a pierderii.

MacDonald nu-i răspunse așa cum se aștepta White:

— Logica este siguranța noastră, spuse MacDonald calm. Singurul lucru demn de a fi trimis din stea în stea este informația: profitul sigur dintr-un asemenea schimb depășește cu mult avantajul nesigur al oricărui alt comportament. Primul beneficiu este cunoașterea altor ființe inteligente din Univers — și numai asta ne dă putere și curaj. Apoi mai sunt și informațiile despre o lume extraterestră.

White își schimbă strategia.

— Dar dacă ne schimbă pe noi? Avem experiența șocului cultural generat de întâlnirea unei rase avansate cu una primitivă: unele dintre societățile care au existat aici pe Pământ s-au dezintegrat, devenind sclavele altora. Și cele care au supraviețuit, au făcut-o cu prețul schimbării valorilor, atitudinilor și comportamentului lor traditional

MacDonald îl studie pe White, cântărindu-i, parcă, puterea de înțelegere.

— Cred că nu veți găsi nicăieri condiții atât de ideale, încât să nu apreciați schimbarea...

N-a înțeles. Nici o reacție.

— Felul meu de a mă schimba, spuse White.

— Pe de altă parte, spuse MacDonald, exemplele antropologice pe care le-ați citat se referă la societăți nesofisticate, sau izolate, care nu-și pot imagina nimic superior lor, nici măcar ceva diferit lor...

— Așa cum i-a spus un vraci înlăcrimat lui Carl Jung, spuse White ca și cum ar fi fost de față atunci, ne-am putea trezi că nu mai avem „vise”.

— Nu suntem atât de naivi, spuse MacDonald. Noi știm că există alte ființe inteligente în Univers. Noi știm că ele pot să nu ne semene, dar ne e sete de schimbul de idei. Visele noastre se referă la zborul spațial și la contactul cu inteligențe extraterestre.

John deschise din nou ușa:

— Avem noutăți, domnule Președinte.

MacDonald se uită la White. White aprobă și MacDonald apăsă un buton.

Prima scenă înfățișa poliția în luptă cu o mulțime aflată în jurul Templului Solitarian. Când imaginea se focaliză asupra izbucnirii incidentului, pe străzi se zăriră pete. Se puteau vedea și corpuri pe jos, unele în uniformă. Bărbați și femei ieșeau în șuvoi nesfârșit din templu încercând să se strecoare printre combatanți sau să li se alature.

MacDonald dădu drumul la sunet. Rumoarea se prăvăli ca un tunet îndepărtat.

A doua scenă arăta un grup pe stradă, în fața unei clădiri în stil neoclasic. În jurul ei, ca un șanț medieval, se afla o piscină limpede care ținea oamenii la distanță. Dar se iveau pumni ridicați și țipete răcnite într-o limbă străină. Scenele a treia, a patra și a cincea erau similare: singurele diferențe erau reprezentate de stilul arhitectural al clădirilor, culoarea și hainele oamenilor, limba în care se țipa; unele țipete erau în limba engleza.

A șasea scenă înfățișa un grup de oameni, bărbați, femei și copii adunați pe o colină întunecată în jurul unui bărbat îmbrăcat într-o robă de culoare închisă. Ei se uitau în tăcere la stele. A șaptea scenă prezenta ceva însângerat, parcă viscere împrăștiate pe pavaj... ca într-o pictură abstractă. Imaginea se schimbă, urcând spre latura clădirii până când atinse îndepărtatul ei vârf de ciment.

A opta scenă înfățișa ambulanțele care se grabeau spre intrarea unui spital.

A noua scenă era la morgă.

A zecea scenă descria urletul impenetrabil al traficului în timp ce mașinile și elicopterele încercau să părăsească un oraș...

— Pare să fie, spuse el încet, un început de — revolte religioase, chiar un posibil război religios, sau, poate, sfârșitul a ceva.

— Oamenii reacționează la lipsa de informații, spuse MacDonald. Să comunicăm cu ei. Un anunț oficial și o campanie de informare bine organizată despre Proiect, mesaj și despre răspuns...

— Ar putea liniști temerile, spuse White, sau ar putea să le întărească.

— Teama nu e logică. Faptele o pot împrăști. Capellanii nu pot veni aici. Transferul de materie la asemenea distanțe este pură fantezie și nu ne putem imagina vreun sistem de propulsie care s-ar fi apropiat macar de limita vitezei luminii.

— Ceea ce nu ne putem imagina, spuse White, a devenit un obicei în ultimele secole. Și ceea ce a fost considerat imposibil de către o generație a devenit locul comun al următoarei. Spuneți-mi: de ce țineți atât de mult să răspundeți la mesaj? Nu e oare de ajuns că cercetarea dumneavoastră a fost încununată de succes, că ați demonstrat existența vieții inteligente în Univers?

— V-aș putea argumenta..., spuse MacDonald. Am destule motive bune și l-am spus pe cel mai important. Comunicarea cu rațiunile extraterestre poate produce beneficii reciproce incalculabile dar, dincolo de argumente, există, așa cum bănuieți, motivația personală. Înainte ca răspunsul nostru să ajungă în Capella, eu voi fi mort de mult. Doresc însă ca eforturile mele să-mi fie răsplătite, convingerile mele să se dovedească corecte, viața mea să fi avut un sens. Așa, ca și a dumneavoastră...

— Am ajuns la esență, în sfârșit, spuse White.

— Întotdeauna. Doresc să las o moștenire fiului meu și lumii. Nu sunt nici poet, nici profet, nici artist sau constructor, nu sunt om de stat sau filantrop. Tot ce pot să-i las este o fereastră deschisă; un drum deschis spre Univers... speranța... perspectiva a ceva nou: un mesaj de la o lume străină aflată sub doi sori : îndepărtați și străni...

— Cu toții dorim asta, spuse White. Întrebarea este: cum ajungem acolo ?

— Nu toți dintre noi, spuse MacDonald. Unii nu doresc să lase moștenire ceva nou, ci ura, luptele noastre... Dar viața se schimbă, timpul trece și noi trebuie să le dăm copiilor noștri viitorul, nu trecutul. Dacă le dăm trecutul, atunci trecutul poate doar afecta viitorul. Trecutul nu este irelevant, dar noi nu putem trăi în el. Singurul loc în care putem trăi este viitorul și acesta este singura perioadă pe care o putem schimba. Credeți-mă: odată răspunsul trimis, în lume va domni pacea.

— Cum așa ?

— În primul rând pentru că se va termina ceva pentru totdeauna. Cei care se ceartă acum își vor da seama că sunt ființe raționale și că acolo departe, trăiesc de asemenea ființe raționale. Și că, dacă noi putem vorbi cu ele, am putea și comunica unii cu alții, chiar dacă vorbim limbi diferite și zeii noștri sunt diferiți.

John spuse:

— La telefon ambasadorul japonez.

— Nu am cu mine interpretul, spuse.

— Nu vă faceți griji, spuse MacDonald. De asta se va ocupa computerul nostru.

White și MacDonald își schimbă locurile, White se trezi în spatele biroului lui MacDonald, cu un fel de fereastră în față. Образul cu ochi migdalați de deasupra tunicii colorate spuse, în limba engleză, cu o sincronizare a buzelor aproape perfectă:

— Domnule Președinte, țara mea vă solicită respectuos să țineți sub control tulburările din cadrul hotarelor țării dumneavoastră și să încetați anunțul unor știri cu caracter provocator care amenință pacea altor națiuni prietene...

— Puteți informa pe Premierul dumneavoastră, răspunse White cu grijă, că regretăm din toată inima aceste tulburări, că sperăm să le aducem cât mai repede sub controlul nostru și că nu avem nici un mecanism de control al anunțării știrilor.

Chipul slab cu trăsături specifice aproba politicos.

— Țara mea vă cere de asemenea să nu răspundeți mesajului primit din Capella, nici acum, nici în viitor.

— Mulțumesc, domnule Ambasador, spuse White politicos, dar înainte de a se putea întoarce spre MacDonald, chipul japonez fu înlocuit de unul rus.

— Ambasadorul sovietic, spuse John.

— Uniunea Sovietică este foarte neliniștită de suprimarea acestui mesaj, spuse rusul brusc. Noi dorim ca dumneavoastră să aflați că și noi am primit mesajul și că pregătim un răspuns. Îl vom face în curând public.

Acum fereastra era goală și luminoasă

— Destul, spuse White.

— Nimic din ceea ce ființele umane pot exprima, continuă MacDonald, de parcă nu fusese întrerupt, nu este atât de străin ca limbajul capellanilor. Nimic din ceea ce ei cred nu este atât de straniu, precum ceea ce înșiși capellanii cred.

— Cred că știți despre preocupările rușilor și despre chinezi, spuse White.

— Fraternitatea savanților este mai puternică decât fraternitatea celor născuți pe același teritoriu sau a celor care vorbesc aceeași limbă.

— Cum au aflat despre mesaj ?

MacDonald își desfăcu mâinile larg într-o atitudine de neputință:

— Prea mulți știau despre el. Dacă-ș fi bănuir că nu avem voie să facem cunoscute informațiile ca atare, că nu putem transmite răspunsul nostru, atunci n-aș fi adunat grupul acela de oameni pentru a sărbători clipa noastră de glorie. Dar de vreme ce ei știau, informația n-a putut fi complet suprimată. Nu lucram la un proiect secret. Eram doar un laborator științific, deschis schimburilor de idei cu lumea înconjurătoare. Iată, avem chiar și câțiva ruși și chinezi, oameni de știință, veniți în schimb de experiență. acum, când e prea târziu...

— Bine, dar nimănui nu i-a trecut prin cap c-o să reușiți, spuse White.

MacDonald se uita surprins la White. Era prima oară când White îl vedea pe MacDonald surprins.

— Atunci de ce ne-ați mai acordat fonduri ? întreba

— Nu știu de ce s-a pornit Proiectul, spuse White. Nu am cercetat originile sale istorice și propabil că adevăratul motiv se află în alta parte. Dar presupun ca răspunsul seamănă cu modul nostru de a gândi, cel din ultimii ani. Oamenii de știință doreau să facă un anumit lucru și nimeni nu vedea nimic rău în asta. În fond, trăim într-o epocă de bunăstare.

— Bunăstare publică, corectă MacDonald.

— Bunăstare de tot felul, îi replică White. Națiunea noastră și alte națiuni, unele chiar înaintea noastră, altele urmându-ne, au pus la punct o politică conștientă de eliminare a sărăciei și nedreptății.

— Funcția guvernului este să „promoveze bunăstarea generală”, cită MacDonald.

— Este efectiv o politică deliberată. Sărăcia și nedreptatea sunt tare sociale, dar nu pot fi înlăturate într-o lume în care problemele de primă importanță sunt de altă natură. Ele nu vor dura mult într-o societate complexă, tehnologică, în care cooperarea este esențială, unde violența și revoltele pot distruge un oraș, sau însăși civilizația.

— Desigur.

— Așa că am făcut o întoarcere de 180° și am îndreptat națiunea pe calea eliminării sărăciei și nedreptății, atingând acest țel. Am pus la punct un sistem social stabil în care fiecare om are un venit anual garantat și poate face cam tot ce-i place, cu excepția înmulțirii fără limită și rănirii apropielui, într-un fel sau altul.

MacDonald aproba.

— Aceasta a fost realizarea măreață a ultimelor decenii — mișcarea de instaurare a bunăstării.

— Doar că n-o s-o mai numim bunăstare, spuse White. Este democrație, sistem, statu-quo, dreptul tuturor oamenilor. Ce anume vă face să credeți că știința nu aparține sistemului ?

— Generează schimbări, spuse MacDonald.

— Atunci când e înfrântă, nu, spuse White. Sau dacă e victorioasă în anume limite, anticipabile, cum ar fi programul spațial. Doamne, ne-am gândit ca Proiectul e fără probleme. Sigur, face parte din programul instaurării bunăstării și folosirea fondurilor publice pentru sprijinirea lui, de-a lungul anilor, a fost un ajutor dat savanților: li s-a oferit o ocupație și un mod de a-i feri de cercetări periculoase. Cea mai importantă sarcină a guvernului este, sper că vă dați seama, menținerea stabilității, împiedicarea tulburărilor, a revoltelor, propria menținere la putere.

— Nu, spuse MacDonald, apoi continuă, adică da, cred că da. Știam că dacă opunem ceva rezistență obținem bani mai ușor. Cred că am gândit asta fără să-mi dau seama. Și acum vreți să ne oprim... Pur și simplu.

— Ei, nu chiar pur și simplu, spuse White cu blândețe. Lăsați-o mai moale. Pretindeți că aveți în vedere răspunsul, continuați detectarea altor mesaje. Porniți un alt proiect, în altă parte, ca să aveți cu ce vă ocupa. Aveți doar experiență... Puneți-vă mintea la contribuție veți găsi ce-i de făcut.

Dar lupta împotriva nedreptății și sărăciei nu fusese încă câștigată. White știa asta. John era convins că fusese. Credea că poate fi cruțat de luptă. Dar, era de fapt, o dezertare. Așa îl numea White pe John: „dezertor”.

Bunastarea nu era de-ajuns. Prea mulți negri, mulțumiți de veniturile anuale gerantate, nu erau dispuși - sau erau prea speriați - ca să se zbata pentru mai mult. Trebuiau educați. Trebuiau conduși. Aveau nevoie de persoane ca el, după care să se modeleze. Sau era John, dacă ar fi putut rămâne în politică... O, sigur, mai erau modele... Savanți negri, artiști negri, doctori negri, chiar și unii dintre membrii Proiectului erau negri. Dar nu era destul: procentele spuneau că inegalitatea este o realitate.

Se îngrijise de statutul bunăstării, dar nu-și imaginase că John nu poate fi impresionat de bunastare...

MacDonald căzuse pe gânduri, ca și cum ar fi cântărit adânc ceva în sinea lui. Oare gândește dinainte deciziile, ca Teddy și mine ? se gândi White.

— Mi-am petrecut viața în căutarea adevărului, spuse MacDonald. Acum nu pot să mint.

White oftă:

— Atunci va trebui să găsim pe cineva care poate.

— Nu veți putea. Comunitatea științifică va reacționa atunci la presiune, la fel ca orice altă minoritate.

— Trebuie să avem liniște.

— Într-o lume tehnologică, spuse MacDonald, schimbarea este inevitabilă. Ca să putem avea liniște, avem nevoie de schimbări raționale, de schimbări controlabile.

— Dar schimbarea pe care o aduce Mesajul este necontrolabilă, incalculabilă.

— Pentru că nu ne-ați permis s-o controlăm — nu-mi place cuvântul — pentru că nu ne-ați permis să comunicăm realitatea noastră oamenilor, să le-o explicăm într-un asemenea mod încât s-o poată vedea ca pe o aventură minunată, ca pe o promisiune, ca pe un dar de înțelegere și conștiință, informație și percepție ce rămâne încă de studiat... ? Pe de alta parte cum puteți ști cum va reacționa lumea, sau națiunea noastră când vor afla că vor avea nevoie de nouăzeci de ani de-acum înainte pentru asta ?

— Nouăzeci de ani ? (White râse nervos.) Eu nu gândesc mai departe de următoarele alegeri. Ce legătură au cei nouăzeci de ani cu asta ?

— Aceasta este măsura de timp necesară unui mesaj de răspuns pentru a ajunge la Capella și pentru ca răspunsul lor să ne parvină, spuse MacDonald. Asta am vrut să spun când am spus că aș vrea să las o moștenire fiului meu și fiului fiului meu. Ei, bine, pe vremea când răspunsul nostru va ajunge pe Capella, vom fi amândoi morți, domnule Președinte. Majoritatea celor vii de acum vor fi și ei morți atunci. Fiul dumneavoastră va fi un om în vârstă, iar fiul meu va fi în plină maturitate. Și cam când răspunsul din Capella se va întoarce, aproape toți cei în viață acum vor fi morți. Ceea ce facem nu este pentru noi înșine. Ci pentru generațiile viitoare. Vom lăsa moștenire, șopti MacDonald, un Mesaj din stele.

— Nouăzeci de ani, repetă White. Ce fel de comunicare e asta ?

— Imediat ce oamenii vor înțelege, spuse MacDonald încrezător, aceste tulburări vor dispărea. Frica, mânia, ura, neîncrederea nu durează prea mult. Liniștea, liniștea durează și liniștea se va întoarce, împreună cu un sentiment plăcut, o promisiune se va îndeplini într-un viitor nedefinit, întocmai ca Pământul Făgăduinței: nu acum, nu mâine, odată... Și cei care amenință liniștea, de la națiune până la individ, amenință conștient un bun al viitorului definit — și se vor abține.

— Nu pot să-mi asum riscul, spuse. Nu veți trimite răspunsul. Veți începe imediat dezafectarea Proiectului Puteți s-o faceți ? (Se ridică. Discuția luase sfârșit).

MacDonald se ridică și el, gânditor

— Nimic nu v-ar mai putea schimba hotărârea ?

White dădu din cap a negare.

— Ați spus tot ce era de spus. Credeți-mă, ați făcut tot ce ar fi făcut orice om.

— Știu ce fel de moștenire voi lăsa fiului meu, spuse MacDonald. Dumneavoastră ce fel de moștenire doriți să-i lăsați fiului dumneavoastră ?

White îl privi cu tristețe.

— Nu e cinstit. Eu fac ceea ce sunt obligat să fac. Dumneavoastră veți face ceea ce trebuie să faceți ?

MacDonald oftă și White văzu cum viața se scurge parcă din el. Se întristă.

— Lăsați-mă să mă ocup cum știu eu de asta, spuse MacDonald. Vom continua să studiem Mesajul, vom continua să-i descifrăm înțelesul. Treptat, voi îndrepta activitatea de ascultare spre alte surse.

— Doriți un răgaz, spuse White. Sperați la o șansă în plus de la succesorul meu ?

— Unitățile noastre de măsurare a timpului sunt diferite. Proiectul poate aștepta.

— Aveți în mine, spuse White, pe cineva care crede în schimbare. Succesorul meu n-o să creadă în asta, iar cel ce-l va urma va dori să înlăture condițiile predecesorului său. (Dădu din cap cu regret și-i întinse mâna pentru a-i fi strânsă, protejând-o inconștient, așa cum fusese învățat pe vremea campaniei electorale). Dar poate că drumul dumneavoastră este mai bun. Continuați să sperați. Mențineți Proiectul. Lăsați-i pe oameni să lucreze. Dar cu nici un chip — voi pune asta imediat în scris, deși a fost înregistrat de pe acum de computerul dumneavoastră —

nu trimiteți vreun răspuns. Am și eu oamenii mei la Proiect și le voi da instrucțiuni.

MacDonald ezită, apoi strânse mâna lui White:

— Îmi pare rău, spuse.

White nu știa de ce îi pare rău lui MacDonald. Poate pentru că-i părea rău să conducă un Proiect trădat. Poate că-i părea rău pentru Președinte, care trebuia să se compromită pe sine, să compromită idealurile țării sale, poate că-i părea rău pentru rasa umană care nu va mai primi mesaje din stele, sau poate că-i părea rău pentru capellani, care nu vor mai primi nici un răspuns la mesajul lor plin de speranțe. Poate că-i părea rău pentru tot și toate.

— Nu v-am întrebat, spuse White, ce-ați fi răspuns dacă vi s-ar fi permis să trimiteți un răspuns.

MacDonald trecu pe lângă White și ridică ultima foaie de hârtie de pe birou. I-o înmână lui White

— E foarte simplu. E cât se poate de clar, spuse, făcând o pauză; apoi, adăugă: se numește anticriptografie. Nici măcar nu-i foarte original. Bernard Oliver a sugerat ceva asemănător cu mai bine de cincizeci de ani în urmă. Am fi încercat să le spunem capellanilor cam aceleași lucruri pe care ni le-au spus și ei: cine suntem, unde trăim, cum ne înmulțim, cum gândim.

White se uită la foaia de hârtie.

— Vă uitați la ea pe dos, spuse MacDonald. A trebuit s-o înfățișăm în lățime ca să ne încadrăm în aceleași dimensiuni.

White întoarse hârtia și se uită la ea câteva clipe. Apoi începu să râdă.

După câteva momente, MacDonald spuse:

— Ce-i caraghios ?

— Îmi pare rău, spuse. Nu râdeam de răspuns. Nu pot înțelege nici jumătate din ce-i aici. Dar, evident înfățișează un tată, o mamă și un fiu — un copil — și râdeam pentru că gândeam că ei, capellanii nu vor putea ști dacă noi suntem albi sau negri.

Când el și John se vor fi întors la Washington, ce-o să-i spună lui John ? Că i-a ordonat unui om mare să-și ascundă măreția și să distrugă ceea ce a construit ? Știa ce efect va avea asta asupra lui John, și asupra relației dintre ei. Pe de o parte predica conducerea luptei împotriva nedreptății și sărăciei, pe de alta refuza altora să conducă.

„Nu vezi decât propria ta viziune”, o să-i spună John. „Ești orb în fața viziunilor celorlalți”. Și el ce-o să-i spună ? Și dacă John avea dreptate ? Și lupta era încheiată în ceea ce privea efortul depus de conducătorii ei, iar acum era rândul indivizului ? Și nu cumva marea bătălie de acum consta în permisiunea dată măreției individuale de a se exprima pe sine și în deschiderea socială ?

Difuzoarele de pe fiecare latură a încăperii spuneau:

— Mac ! Mac !

— Da, Oley, spuse MacDonald.

— Lui John White tocmai i-a venit o idee în legătură cu Mesajul, se auzi în difuzoare. Iertați-mă că vă întrerup, dar am considerat ca nu e cazul să așteptam.

— E-n ordine, spuse MacDonald, uitându-se întrebător spre White, tocmai terminam.

Aproape înainte ca vorbele să se stingă, în camera apăru un bărbat între două vârste, solid, cu părul nisipiu. John îl urma.

— Olsen, spuse MacDonald, dumnealui e...

— Știu, spuse celălalt. Domnule Președinte, spuse el, controlându-și cu greu entuziasmul, totul se potrivește, ca într-un mozaic final.

White își privi fiul. Era clar entuziasmat și el, bucuros, dar nu dorea să vorbească.

— E ideea ta ? întrebă White, sceptic. Chiar a ta personală ?

John dădu din cap:

— Da, spune-le, spuse Olsen, întorcându-se spre John.

— Spune-le tu.

Olsen se întoarse spre MacDonald.

— Simbolurile pentru cei doi sori sunt diferite, nu-i așa ? spuse el, vorbind repede, neașteptând vreun răspuns. Soarele din colțul dreapta sus are un singur punct în afara lui. Cel din stânga jos are două puncte la fiecare colț, ca niște raze. Cuvintele din stânga sus și cele din dreapta soarelui de jos par să fie simbolul pentru cuvântul „soare”.

— Da, spuse MacDonald, uitându-se la White și apoi, din nou, la Olsen.

— Și următorul simbol de jos l-am interpretat ca „mai mulți sori” sau „soare mai mare”, sau „soare mai fierbinte”. I-am arătat asta lui John și el a spus: „Poate că nu este doar o descriere lipsită de sens. Poate că e răspunsul la o altă problemă a lor, pe care vor să ne-o dezvăluie. Ceva ce li se întâmplă. Poate că soarelui îndepărtat îi crește energia, radiind mai multă căldură, devenind, poate, o novă”.

— Ce înseamnă asta ? întrebă White.

— Creșterea temperaturii Soarelui îndepărtat, spuse MacDonald, poate să nu fie o problemă gravă. Dar acum și

soarele lor — soarele în jurul căruia orbitează planeta superjupiteriană — dă semne că devine o novă.

— Vor muri, spuse White.

— Da, spuse MacDonald.

White își dădu seama: MacDonald credea, Olsen credea, John credea, toți erau convinși că-i adevărul adevărat. Îi plângeau pe capellani ca pe niște prieteni. Poate că așa și erau: MacDonald trăise anticipând momentul contactului vreme de douăzeci de ani și acum, când îi găsisese și când ar fi putut comunica cu ei descoperirea că sunt condamnați.

— Mesajul nu conține nici o aluzie la vreo încercare de evadare. Casca, dacă este cască, implică o acceptare a condițiilor, așa cum sunt, spuse MacDonald. Navele spațiale sunt o posibilitate pentru cei puțini, desigur, spuse MacDonald. Nu-i putem ajuta, dar îi putem anunța că n-au trăit în van, că ultimul lor mare efort de comunicare a fost încununat de succes: există cineva care știe, cineva care se teme pentru ei și care le dorește binele.

Ridică hârtia de pe biroul unde o pusese White și, cu ajutorul cariocăi, desenă peste capul copilului umerii și capul unui capellan, mână în mână cu ființele umane.

White se uită la imagine și se gândește la răspuns, dar îl simțea de pe acum. Publicul va accepta acest mesaj. Oamenii vor fi mulțumiți că se trimite un răspuns. Schimbul de mesaje, lărgind viziunea și înțelegerea îl va apropia, le va da curaj și încredere în ei înșiși.

— Da, spuse el. Trimite răspunsul.

Mai târziu, în timp ce stătea împreună la intrarea în clădire, își dădu seama că John se ține deoparte.

— Ce e fiule ? întrebă.

— Aș vrea să rămân deoparte o vreme, spuse John. Aș vrea să aflu ce anume trebuie să fac pentru a lucra la Proiect, contribuind cu ceva (ezită, apoi adăugă). Dacă și tu ești de acord, tată.

Ceva îngheță în pieptul lui White, apoi prinse a se topi...

— Sigur, fiule, dacă asta dorești...

John dispăru într-o clipă și White se uită afară, la spațiul de parcare fosforescent dincolo de care se ridica, mișcându-se încet către cerul nopții, radiotelescopul; susținut de un braț, precum o torță gata de a fi aprinsă.

Cândva, nu după mult timp, răspunsul la Mesajul din stele va izbucni, undă după undă, în lungă lui călătorie spre o lume îndepărtată. Dacă nu din antena asta, sigur din alta.

COMPUTER RUN IV

Pornind de la o ipoteză puțin verificată, m-am aventurat într-o călătorie periculoasă și am și întrezărit zona de coline submontane ale unor noi târâmurii. Cei care au curajul să meargă mai înainte în căutarea lor vor pune piciorul acolo...

IMMANUEL KANT, 1755...

Știința și tehnologia au progresat, într-o mare măsură, deși nu în întregime, grație luptei pentru supremație și dorinței pentru o viață ușoară. Amândouă aceste forțe au o tendință de a distruge, dacă nu sunt controlate la timp. Prima duce la distrugerea totală și a doua duce la degenerarea biologică sau mentală...

SEBASTIAN VON HOERNER, 1961...

APROXIMATIV JUMĂTATE DIN FORȚA DE MUNCĂ NAȚIONALĂ EFECTUEAZĂ 7,5 ORE DE MUNCĂ PE ZI ÎNTR-O SĂPTĂMÂNĂ DE LUCRU DE 4 ZILE, CU OBIȘNUITELE 13 SĂPTĂMÂNI DE VACANȚĂ, A ANUNȚAT AZI BIROUL FORȚELOR DE MUNCĂ AL STATELOR UNITE. APROXIMATIV O CINCIME DIN FORȚA DE MUNCĂ EFECTUEAZĂ 10 ORE DE MUNCĂ PE ZI 5, 6 SAU CHIAȚ 7 ZILE PE SĂPTĂMÂNĂ, A ADĂUGAT BIROUL! ÎN ACEST PROCENT DE 20 LA SUTĂ SE GĂSESC PROFESIUNI VARIATE — FIZICIENI, SAVANȚI, SCRITORI, PROFESORI, MINIȘTRI, AVOCAȚI, EDITORI, REGIZORI ȘI PRODUCĂTORI DE FILME, PSIHOLOGI ȘI O DIVERSITATE DE OAMENI DE AFACERI AFLAȚI ÎN POSTURI DE CONDUCERE...

Se poate închipui o civilizație cu o tehnologie dezvoltată care ar putea folosi stelele pitice binare din toată Galaxia ca un fel de stații-releu pentru transportul de mărfuri grele pe distanțe mari...

FREEMAN J. DYSON, 1963...

Temerile că perioada de timp a unei civilizații tehnologice pe Pamânt poate fi relativ scurtă, nu sunt lipsite de temei. Totuși, există cel puțin posibilitatea ca o rezolvare a conflictelor naționale să deschidă calea dezvoltării continue a civilizației pentru perioade de timp comparabile doar cu viața stelelor...

J.P.T. PEARMAN, 1961

Trebuie să se admită faptul că o societate hiperavansată ar putea fi stabilă un timp îndelungat, conservându-și informațiile unor expediții anterioare și așteptând, răbdătoare, întoarcerea celorlalți. Conform acestei ipoteze, civilizațiile din întreaga Galaxie își pun de acord rezultatele, evitând astfel dubbele rezultate. Ar putea exista un depozit central de informații galactice unde s-ar putea acumula cunoștințele, asigurându-se mai ușor accesul la informație celor care ar putea astfel ghici mai ușor unde se pregătește în Galaxie apariția unei noi forme de viață inteligentă - o problemă foarte dificilă pentru noi, care trebuie să ne mulțumim doar cu experiența noastră planetară...

CARL SAGAN. 1963...

IMAGINATI-VĂ TOATA MATERIA EXISTENTĂ
ADUNATA LA UN LOC
ÎN CENTRUL UNIVERSULUI —

TOTI METEORITII
COMETELE
LUNILE
PLANETELE
STELELE
NEBULOASELE
MIILE DE GALAXII
TOATE CONCENTRATE ÎNTR-UN UNIC ATOM PRIMOR-
DIAL GIGANT,
UN SINGUR MONOBLOC, CU O MASĂ DE NECON-
CEPUT,
UIMITOR DE DENSĂ...
GÂNDITI-VĂ LA PITICELE ALBE, GÂNDIȚI-VĂ LA
STELELE NEUTRONICE, APOI ÎNMULȚIȚI TOTUL CU
INFINIT...

CENTRUL UNIVERSULUI ? UNIVERSUL ÎNSUȘI.
NICI O LUMINĂ, NICI O ENERGIE NU-L POATE PĂRĂSI
ȘI NICI INTRA ÎN EL
POATE DOUĂ UNIVERSURI, UNUL ÎNLĂUNTRUL
GIGANTULUI OU CE CONȚINE TOTUL
ȘI ALTUL ÎN AFARĂ, NECONȚINÂND NIMIC...
DISTINCT, DE NEATINS...
IMAGINATI-VĂ !
VĂ IMAGINAȚI ÎNTR-ADEVĂR ?
TOATĂ MATERIA ADUNATĂ LA UN LOC,
UNIVERSUL, UN UNIC, INCREDIBIL MONOBLOC,
CLOCOTIND DE ENERGII INCOMPREHENSIBILE
VREME DE NENUMĂRAȚI EONI, SAU DOAR PENTRU O
CLIPĂ
(CINE POATE MĂSURA TIMPUL ÎNTR-UN ASEMENEA
UNIVERS ?).
ȘI APOI...
BANG !
EXPLOZIE !
O UIMITOARE EXPLOZIE !

SFÂȘIIND MONOBLOCUL — ATOMUL PRIMORDIAL —
CREÂND
GALAXIILE
NEBULOASELE
SORII
PLANETEELE LUNILE COMETELE METEORIȚII
LANSÂNDU-I VIJELIOS ÎN TOATE DIRECȚIILE
SPAȚIULUI
CREÂND UNIVERSUL ÎN EXPANSIUNE CREÂND
TOTUL...
IMAGINAȚI-VĂ !
NU VĂ PUTEȚI IMAGINA ?
EI BINE, ATUNCI IMAGINAȚI-VĂ UN UNIVERS
POPULAT DE STELE ȘI GALAXII,
UN UNIVERS ÎN CONTINUĂ EXPANSIUNE,
NELIMITAT,
UNDE GALAXIILE SE ÎNDEPĂRTEAZĂ UNELE DE
ALTELE,
CELE ÎNDEPĂRTATE MAI RAPID,
ATINGÂND VITEZA LUMINII,
DISPĂRÂND DIN UNIVERSUL NOSTRU ȘI NOI DIN AL
LOR...

IMAGINAȚI-VĂ MATERIA NÂSCÂNDU-SE LA INFINIT,
ATOM DE HIDROGEN ISCÂNDU-SE LA VIAȚĂ ICI ȘI
COLO ICI ȘI COLO,
POATE DOAR UN ATOM DE HIDROGEN PE AN.
ÎNTR-UN SPAȚIU DE MĂRIMEA ASTRODOMULUI DE
LA HOUSTON,
ȘI CUM DIN ACEȘTI ATOMI,
UNIȚI PRIN FORȚA UNIVERSALĂ A GRAVITAȚIEI,
SE NASC NOI SORI,
NOI GALAXII, CARE SA ÎNLOCUIASCĂ PE CELE CE AU
IEȘIT DINCOLO DE CAPACITATEA NOASTRĂ DE A
ÎNȚELEGE,
UNIVERSUL ÎN EXPANSIUNE,

FĂRĂ DE SFÂRȘIT,
FĂRĂ DE-NCEPUT...

NU VĂ PUTEȚI IMAGINA ?

EI BINE, POATE CĂ TOTUL NU ESTE DECÂT O SIMPLĂ
FANTEZIE...

Mulți vor considera, cu siguranță, călătoriile ce durează câte o mie de ani neinteresante, dar nu avem dreptul să ne impunem propriile gusturi altora...

FREEMAN J. DYSON, 1964...

Societățile ce cunosc zborul spațial pot trimite expediții anuale și, astfel, navele interstelare s-ar întoarce în același ritm, unele cu rapoarte negative asupra sistemelor solare vizitate, altele cu vești proaspete de la civilizații necunoscute. Bunăstarea, varietatea și strălucirea acestui gen de comerț, schimbul de mărfuri și informații, de opinii și artefacte, de concepții și conflicte, trebuie să ascute, necesarmente, curiozitatea și să mărească vitalitatea societăților participante...

CARL SAGAN, 1963...

POPULAȚIA LUMII S-A STABILIZAT ACUM CINCISPREZECE ANI LA APROXIMATIV CINCI MILIARDE DE OAMENI ȘI DE ATUNCI A DESCRESUT CU CÂTEVA MILIOANE, MAI ALES LA NAȚIUNILE MASIV URBANIZATE, A ANUNȚAT AZI BIROUL DE STATISTICĂ ȘI CONTROL AL NAȚIUNILOR UNITE ÎN RAPORTUL SĂU ANUAL

CEL MAI NOU PRODUS CARE A STÂRINIT SENZAȚIE ÎN RÂNDUL CUMPĂRĂTORILOR ESTE REPREZENTAT DE UN SISTEM COMPLEX CE OFERĂ O MIXTURĂ DE TRANSMISIE VIZUALĂ, OLFATIVĂ, MUZICALĂ, TACTILĂ, FICTIVĂ CE SE ÎNLĂNȚUIE RECIPROC ÎNTR-UN FEL DE COMUNICARE MAJORĂ CE ARE CA SCOP (EI BINE, CE CREDEȚI ?) COMUNICAREA. SPECTATORUL-ASCULTĂTOR-ADULMECĂTOR-PIPĂITOR ACHIZIȚIONEAZĂ O CUTIE NEAGRĂ CE ARE PREVĂZUTE ȘAPTE BUTOANE LATERAL, APASĂ BUTOANELE LA ÎNTÂMPLARE ȘI SAAP-ul ESTE ASALTAT DE CEEA CE LA ÎNCEPUT PARE DOAR O VARIETATE COVÂRSITOARE DE IMPRESIUNI ALE SIMȚURILOR, DAR ÎN CELE DIN URMĂ, DACĂ E NOROCOS, DESCOPERĂ CĂ ELE NU SUNT DOAR REZULTATUL UNEI SIMPLE PUNERI LAOLALTĂ A UNOR ELEMENTE DIFERITE, CI CĂ ESTE VORBA DE O COMUNICARE DESPRE COMUNICARE, ȘI CĂ ELEMENTELE DIFERITE NU COMUNICĂ NUMAI CU POSESORUL SISTEMULUI, CI ȘI ÎNTRE ELE, IAR SENSIBILITATEA LUI MĂREȘTE ASTFEL POTENȚELE LUI DE ZI CU ZI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE INFORMAREA ÎN LEGĂTURĂ CU NATURA CELOR CE SE PETREC ÎN JUR ȘI CU EFORTURILE CELORLALȚI DE A NE SPUNE CE DORESC, SAU CE NU DORESC, SĂ ȘTIE.

Dacă în Galaxie sunt măcar un milion de lumi capabile de asemenea înfăptuiri, ele se vor vizita unele pe altele o dată la fiecare o mie de ani și asemenea expediții de recunoaștere vor fi ajuns pe Pământ din timp în timp în trecut - poate un total de 10 000 vizite de-a lungul istoriei pământene...

CARL SAGAN, 1963...

Reapariția în societatea noastră a diletanților, a nobilului-savant-specialist, o persoană care este pasionată

pentru arte, sau anumite specializări din cauza satisfacției astfel resimțite, reprezintă un fenomen care merită să fie aprofundat. Oare atunci când munca devine vocație, încetează de a mai fi munca ? Oare vocația conferă un potențial crescut pentru cercetare și punere în aplicare ? Sau un potențial mai scăzut ?

Societățile avansate din toată Galaxia sunt probabil în contact unele cu altele, un asemenea contact reprezentând pentru ele unul din interesele lor majore. Ele au cercetat demult istoria existenței stelelor și alte taine naturale. Singura noutate pentru ele ar fi plonjarea în experiența altora. Care sunt aceste noutăți ? Ce reprezintă istoriile artelor ? Care sunt problemele antropologice de pe acele stele îndepărtate ? Acesta este genul de material pe care acei filozofi de departe le rumegă de multă vreme...

PHILIP MORRISON, 1961...

Vom fi oare capabili să înțelegem știința unei alte civilizații ?... Știința noastră s-a aplecat mai mult asupra punerii unor anumite întrebări în detrimentul altora, dar acest lucru este atât de integrat în țesătura cunoașterii noastre, încât ignorăm, în cea mai mare parte, acest lucru. Într-o altă lume, întrebările fundamentale pot fi puse într-un alt mod...

J. ROBERT OPPENHEIMER, 1962...

*...simți în inimă straniețateă,
și nemișcareă lor răspunzând țiătului lui...*

Observatorii începură sa sosească miercuri.

Câțiva fuseseră selectați de către guvernele lor, sau de instituții specializate. Alții prin vot popular și, în sfârșit, unii ca urmare a invitațiilor speciale trimise de Comitetul Proiectului și semnate de director.

Veneau din toată lumea și cu toate mijloacele de transport. Mulți veniră pe mare: unii cu nave de călători cu două catarge de oțel inoxidabil și cabine elegante... alții cu nave simple, lipsite de cabine. O duzină de polinezieni au venit într-o canoe-outrigger, dând la rame tot drumul din Samoa, în dorința de a demonstra că respectau și erau încă în stare să repete faptele strămoșilor lor.

Unul veni cu submarinul sau personal, cu intenția vădită de a explora platforma oceanică după eveniment. Un altul a înotat de la St. Thomas și o femeie a pedalat pe o bicicleta montată pe două pontoane venind tocmai din Cuba.

Majoritatea veniră sâmbătă cu feriboturi ce-și împrăștiau aripile de stropi, sau cu jetul comercial, cu elicoptere private, cu avionul plutitor sau cu balonul.

Era epoca omului ca individ, când atât bărbații, cât și femeile aveau posibilitatea și timpul să-și ia propriile decizii.

Sâmbătă era Ziua Răspunsului, o sărbătoare mondială, ziua pe care omenirea o așteptase nouăzeci de ani și era ca și cum lumea se trezea dintr-un somn lung, sau nu, nu somn, ci vis, un fel de realitate minunată încetinită, un vis despre umanitate și despre ce ar putea fi omenirea dacă ar mai avea puțin timp în plus, dacă nu s-ar grăbi așa, dacă ar avea puțin mai multă grație și mai puțină adrenalină.

Proiectul se înființase cu o sută cincizeci de ani înainte pentru a asculta mesajele stelelor. Mesajul pe care l-a primit din Capella și pe care l-a descifrat dăduse Terrei și oamenilor ei nouăzeci de ani de pace în care au putut explora și alte aspecte ale umanității înafara agresivității. Problemele care păreau atât de dificile, practic de nerezolvat cu o sută cincizeci, ba chiar nouăzeci de ani în urmă, începuseră să se soluționeze de îndată ce omenirea a început să se relaxeze.

Acum sosise Ziua. Oamenii care veniseră s-o sărbătorească aveau pielea diferit colorată și erau de profesii diferite, dar culoarea pielii lor părea mai puțin distinctă decât altădată și profesiunile lor nu mai erau atât de strict delimitate. Dar mai erau și savanți de toate felurile: lingviști, filozofi, umaniști, politicieni și figuri politice, reporteri și analiști, compozitori, artiști și publicul lor, poeți, romancieri și cetățeni interesați. Mulți dintre ei călătoreau, din comoditate, în grupuri naționale, deși spiritul naționalist descrescuse și el în ultimii nouăzeci de ani.

Observatorii soseau, în majoritate, la portul Arecibo și călătoreau printre colinele verzi din nordul insulei Puerto Rico în autobuze și în limuzine, pe biciclete și pe jos. Unii vorbeau despre un adevărat pelerinaj și-și povesteau reciproc aventurile de pe drum, până când ajungeau la Proiect, depășeau neverosimila vale rotundă, căptușită cu metal strălucitor și treceau pe lângă radiotelescopul manevrabil, susținut de un braț de metal, ca să ajungă, în sfârșit, la clădirea lungă, joasă, ce adăpostea Proiectul.

Clădirea crescuse de-a lungul unui secol și jumătate de când fusese ridicată din blocuri de beton și ciment turnat, întinzându-se lateral din ce în ce mai mult, la fiecare zece ani, iar acum o nouă aripă fusese adăugată în spate. Adăpostea un Auditorium special construit pentru acest eveniment de către voluntari și care fusese astfel proiectat, încât baza lui cobora pe colina din spatele Proiectului, iar

linia acoperișului se găsea la același nivel cu acoperișul clădirii inițiale a Proiectului. Auditoriumul semăna astfel cu tulpina unui T.

Observatorii aveau să treacă prin coridoarele vechi ale bătrânei clădiri pentru a ajunge la Auditorium. Ei admirau zidurile atât de des reparate și straturile de vopsea care păreau că le susțin. Se uimeau de camera de ascultare și se opreau să asculte fragmente de șuierături și pocnete care reprezentau muzica sferelor, zgomotul de fond al Universului și înregistrările originale ale Vocilor, fragmentele din programele de radio din anii '30 ai secolului trecut cu ajutorul cărora ingenioșii capellani au reușit să atragă atenția ascultătorilor la proiect la cincizeci de ani de la înființarea lui.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică, cea drăguță „cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o rață POCPRRPOC eroul mascat al dreptății PRRRPOCPOC muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una sută și POCPRRRPOC iată-i că vin. jack POCPOC muzică PRRR hei. heeei. e cineva pe-aici POCPRRR e Raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzică POCPOCPRRR muzica: fluturați steaguri pentru hudson PRRRPOC. hram ce băiat rau POCPOCPOC lux prezintă sfânta PRRRPRRR muzică POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece...

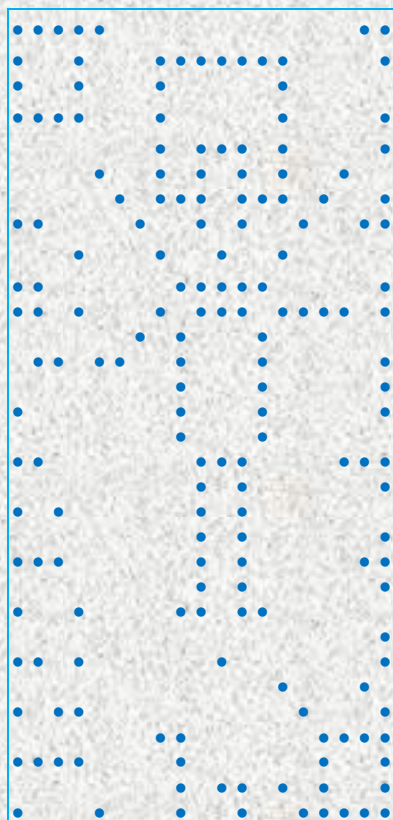
Și ei dădeau din cap uimiți și spuneau: Se aude mult mai bine aici decât în înregistrările pe care le știm noi. Atât de aproape... Atât de reale... Când te gândești cum au părut ele acum nouzeci de ani când le-au auzit prima oară și și-au dat seama că sunetele au călătorit până în Capella, s-au întors și că ei ascultau de fapt prima dovadă a vieții inteligente din alte lumi. Și erau cu toții de acord că așa stăteau lucrurile.

După aceea, drumul lor ducea prin și mai impresionanta cameră a computerului unde puteai auzi computerul însuși șoptind, clipind și murmurând în sinea lui. „Ca și cum ar fi viu”, așa spuneau, uitându-se la luminițele care apăreau, păleau. Urmăreau aparatele de citit și cum printerele înghițeau sau scuipau informația și miroseau parfumul de ulei și ozon care era parfumul specific al oricăror echipamente electronice mici sau mari. Și unii dintre ei îi întrebau pe oamenii de la proiect despre scaunele goale din colțuri, în timp ce alții, mai în temă, îi întrebau dacă vreunul dintre ei văzuse Prezența și, în funcție de ce credeau ei că e bine să spună, oamenii de la proiect își ridicau sprâncenele, clipeau și spuneau: „Da, a fost o experiență înspăimântătoare, să știți”, sau râdeau și spuneau: „Îmi vorbește ori de câte ori dau de necaz”, sau le spuneau adevărul: „Nu l-a mai văzut nimeni de mult timp. deși mai sunt unii care spun că l-au zărit”. Și orice ar fi spus, observatorii erau mulțumiți și plecau mai departe.

Unul câte unul inspectau Mesajul original înrămat și agățat pe peretele din biroul directorului.

Își alunecau mâinile peste biroul uzat peste care fuseseră împrăștiate hârtii și creioane și pixuri care desenaseră, notaseră, calculaseră și unii dintre ei se așezau pe scaunul din spatele biroului, cu brațele lui de lemn șlefuite de generațiile de directori, ca să stea și ei acolo și să mediteze asupra misterelor Universului și dificultăților de comunicare, iar alții se uitau doar și miroseau cărțile vechi care acopereau doi pereți ai biroului.

Clădirea era o minune antică. Își spuneau observatorii unul altuia, rivalizând în anumite privințe cu piramidele din Egipt sau castelele Europei...

Iar acum era pe cale să primească un răspuns tulburător, minunat din Capella, care ar putea schimba totul, sau poate că nu, dar ar fi oricum minunat și lumea va fi bucuroasă că nu a așteptat degeaba.

Dar acum așteptarea se sfârșea și începuse numărătoarea inversă. Ritmul pulsului lumii se iuțea tot mai mult în așteptarea clipei când uriașele radio-urechi de afară vor auzi răspunsul ce-și începuse călătoria spre Terra cu patruzeci și cinci de ani în urmă, trimis de o rasă extraterestră, care înfrunta posibila ei distrugere de către explozia sorilor ei uriași, roșii...

CAPELLA ÎNSEAMNĂ ÎN LIMBA LATINĂ „O CAPRĂ MICĂ”. SE AFLĂ ÎN CONSTELAȚIA AURIGA, VIZITIUL, CARE, ÎN MITOLOGIA GREACĂ ERA INVENTATORUL CARULUI. PRIMUL LUI CAR, SPUNE MITUL GREC, ERA TRAS DE CAPRE.

Cei care nu au văzut niciodată un marțian viu pot cu greu să-și imagineze oribila sa înfățișare. Gura lui specifică, în formă de V, cu buza superioară ascuțită, absența sprâncenarului, absența bărbiei sub buza inferioară, care iese în relief, neconținută tremurare a acestei guri, grupurile gorgonice de tentacule, tumultuoasă respirație a plămânilor într-o atmosferă străină lor, evidentă greutate și durere în mișcare datorată mai marii energii gravitaționale a Pământului și, mai presus de toate, extraordinara intensitate a uriașilor săi ochi, sunt toate pline de vitalitate intense, inumane, diforme și monstruoase. Și mai era ceva fungoid în pielea maronie, uleioasă, ceva în deliberarea stângace a mișcărilor greoaie... Ceva nespus de greșos. Chiar de la prima mea întâlnire, am fost covârșit de teroare și dezgust...

H.G. WELLS, 1898..

Programul propriu-zis a început sâmbătă pe la asfințit. Întârziatii au putut vedea o imagine spectaculară a soarelui ce apunea în spatele norilor ce urcau, colorându-i în nuanțe variate de auriu, oranj și roșu, întunecându-i apoi până la violet și înnegrind în cele din urmă totul. Cei care credeau în semne, spuseră că era vorba de un semn și cei care nu credeau spuseră că fusese un spectacol frumos, oricum.

Vizitatorii treceau prin clădirea Proiectului și parcurgeau întreaga lui istorie și amintiri fascinante, apoi intrau în Auditorium și coborau rampele ca să se așeze pe

scaunele tapițate. Se uitau în jurul lor la ceilalți care se adunau și apoi la sala Auditoriumului și la frescele de pe pereții laterali, la scena aflată mai jos de nivelul scaunelor. De fapt, nu era chiar o scenă, ci un podium pentru vorbitor. În spatele podiumului se aflau ecrane mici de computer cu butoane, cadrane și câteva osciloscoape. La fiecare capăt al ecranelor se afla câte un scaun în umbră. Scaunele erau goale. După ce vizitatorii se așezara pe scaune, oamenii de la Proiect coborâră în grup în centrul scenei, conduși de William MacDonald, directorul Proiectului.

— Cetățeni ai lumii, spuse MacDonald, și cuvintele lui fură amplificate în tot Auditoriumul și transmise în lumea largă, de parcă MacDonald conversa cu fiecare om din lume. Pământenii, bun-venit la Proiect, cu ocazia Zilei Răspunsului. Acest eveniment și ceremonia care-l marchează sunt transmise pe fiecare continent și în fiecare diviziune continentală, în coloniile noastre de pe Lună și Marte și tuturor oamenilor care lucrează în spațiu, deoarece aceasta este Ziua Pământului, Ziua pe care am așteptat-o cu toții nouăzeci de ani, și este prima zi când putem spera să primim din Capella un răspuns la Răspunsul pe care Terra l-a trimis capellanilor acum nouăzeci de ani.

Dar înainte de orice, permiteți-mi să injectez câțiva centilitri de realism în inima euforiei noastre. În aproximativ jumătate de oră, dacă am măsurat bine distanța până la ei, începe să fie posibilă clipa când am putea anticipa primirea Răspunsului. Asta nu înseamnă că realmente ne putem aștepta la un răspuns chiar în momentul acela. Mesajul nostru a necesitat probabil o muncă de interpretare. Răspunsul lor poate avea nevoie de o perioadă de redactare mai îndelungată. Cu alte cuvinte, poate să întârzie ore, zile sau săptămâni. Nu trebuie să fim dezamăgiți sau descurajați de întârzieri ce sunt inevitabile. Noi ne-am dezvoltat capacitatea de a răbda în ultimii

nouăzeci de ani și, iată, avem prilejul s-o punem la încercare.

— Eu mă numesc William MacDonald și sunt directorul Proiectului. Sunt al treilea MacDonald ce a deținut această funcție. Nu este ereditară, deși unii pot crede acest lucru.

Răsete înfundate se auziră din sală.

— Poate ca numai un MacDonald, continuă MacDonald, este dispus să-și petreacă viața, așteptând și ascultând... Nu am nici un fiu, dar pentru cei dintre dumneavoastră care sunt interesați, trebuie să spun că am o fiică și că ea lucrează acum la Proiect

Munca efectivă de la Proiect nu este realizată de director, ci de întregul personal. Ei stau în fața mea acum și aș dori să se ridice și să vi-i prezint...

După ce aplauzele s-au stins până la o bătaie răzleață de palme, MacDonald spuse:

— Mii de bărbați și femei și-au închinat timpul, energia, devotamentul, viața lor Proiectului vreme de aproape un secol și jumătate și munca lor a permis Proiectului să ajungă la acest moment în timp și istorie. Aș dori să-i numesc pe toți, dar asta ne-ar lua mai mult de cele treizeci de minute pe care le avem la dispoziție. Veți găsi numele lor în broșura Proiectului aflată lângă ușa pe care veți ieși, iar ca un tribut plătit tuturor am așezat câte un scaun în stânga și în dreapta podiumului vorbitorului spre aducere aminte a contribuției lor inestimabile. Puteți, desigur, considera ca ele sunt ocupate de către oricare dintre oamenii noștri din trecut, de John White, de exemplu, sau de fiul lui, Andrew, de Ronald Olsen, sau de Charles Saunders, sau de oricare dintre ei și de toți, sau de însuși spiritul trecutului, de oameni anonimi de la Proiect. Eu le consider ocupate de tatăl și de bunicul meu.

Premierul australian se ridică brusc în picioare și spuse:

— Domnule MacDonald, am auzit spunându-se că în camera computerului de la proiect au fost văzute duhurile tatălui și bunicului dumneavoastră, sau, mai bine zis, ceea

ce unii numesc „Prezența”. Am auzit de la o autoritate în domeniu că acest computer este perfect capabil de asemenea iluzii optice și că a fost programat cu vocea tatălui, sau bunicului dumneavoastră.

MacDonald se uită drept în sus către omul mare în roba și-i spuse:

— Computerul poate prezenta afișaje holografice informative, așa cum vă veți putea convinge în curând, sper, dar este credința noastră ca o asemenea iluzie optică cum e aceea la care vă referiți, se află în afara capacității lui actuale. Dacă unii dintre noi cred că duhurile oamenilor care au lucrat la Proiect dăinuiesc în computer sub forma dialogului, și a altor intrări, ei bine, atunci trebuie să vă spun că avem cu toții nevoie de ajutor și înțelegere spirituală. Computerul va prelua în câteva minute majoritatea elementelor acestei prezentări, deoarece nici o ființă umană nu e în stare să interpreteze atât de rapid semnalele așteptate pe măsură ce ele sosesc — și chiar pentru acest lucru a fost pregătit computerul în ultimii o sută cincizeci de ani. Această pregătire și informațiile acumulate, programele și asociațiile pe care le-a făcut sunt o creație incredibil de complexa, dar noi n-ar trebui s-o proiectăm în temerile sau în speranțele noastre. Când veți auzi computerul vorbind, veți putea să vă dați singuri seama dacă vorbește ca tatăl, sau bunicul meu, sau, cum se susține, ca mine, sau ca un complex al tuturor vocilor auzite vreodată.

APROXIMATIV DOUĂ MILIARDE DE OAMENI S-AU STRÂNS ÎN JURUL HOLOVIZOARELOR ASTĂZI, SAU ÎN NOAPTEA ASTA — DEOARECE EXISTĂ DIFERENȚE DE FUS ORAR — PENTRU A URMĂRI CEREMONIA DE DESCHIDERE A ZILEI RĂSPUNSULUI, CE SE TRANSMITE DE LA ARECIBO. ALTE DOUĂ MILIARDE AU ÎNCERCAT SĂ AJUNGĂ ÎN FAȚA UNUI HOLOVIZOR...

*Fii pregătit, o, suflet al meu.
Pentru citirea inconceptibilului,
Pentru baleiajul milioanelor de forme
De existență pe care stelele ni le oferă
Atunci când, la rindu-ne, le arătăm un Om.*

...ALICE MEYNELL. 1913.

JUMĂTATE DINTRE ELEVII DIN PRIMUL AN AI ȘCOLII MEDICALE DIN STANFORD AU ALES PROGRAMUL INTENSIV DE ZECE ANI.

BIROUL POPULAȚIEI A ANUNȚAT AZI O CREȘTERE DE DOI LA SUTA A NATALITĂȚII MONDIALE FAȚĂ DE ACEEAȘI PERIOADĂ A ANULUI TRECUT.

OFICIUL PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR A DECLARAT AZI CĂ AU FOST RAPORTATE DE CETĂȚENI CINCI CAZURI DE POLUARE INDUSTRIALĂ ȘI TREI CAZURI DE POLUARE INDIVIDUALĂ, ÎN CURSUL SĂPTĂMÂNII TRECUTE. DOAR ZECE CAZURI AU FOST RAPORTATE ÎN CURSUL ANULUI TRECUT...

*Oh., Capella, oh, Capella,
Ți-am auzit glasurile spunându-ne
Peste spațiul interstelar
Că nu suntem singuri.
Fraternitate oferindu-ne;
Am dori să ne alăturăm corului.
Dar iată, trebuie să cântăm singuri.
Pentru tine vorbele, pentru noi un cânt.
Dar pân' la tine drumul e mult.
A, Capella, a, Capella...*

Dacă ambele rase ar putea fi avertizate totuși, și dacă fiecare din ele ar ști că cealaltă nu dorește lupta, și dacă ar putea comunica una cu alta, dar să nu-și poată afla coordonatele până la atingerea unor grade de încredere reciprocă -

- *Reorientați navele ! urlă comandantul. Întoarceți navele și dați-i drumul acasă !*

...MURRAY LEINSTER, 1945.

Repovestind istoria Proiectului, prin imagini statice sau mobile în pătratul holografic care se ivea în spatele lui MacDonald, computerul atinsese un moment dramatic și anume acela când radiotelescopul de pe orbita Pământului, denumit Marea Rețea, înregistrase o bandă care, o dată cu altele, fusese trimisă ca deobicei la proiect și un om pe nume Saunders începuse o muncă grea de descifrare care a revelat vocile. În acest moment computerul se opri brusc și spuse, cu același glas neutru:

— Primesc noi semnale din Capella.

Publicul se înfiorase. Se ridicară cu toții în picioare. În întreaga lume bărbați, femei și copii se apropiară de holovizoare. Printre spectatorii din sala un bărbat își pierdu cunoștința și o femeie începu să plângă.

— Semnalele pe care le primesc acum din Capella. spuse computerul, sunt asemănătoare celor pe care le-am primit în mod continuu în ultimii nouăzeci de ani, dar există o diferență semnificativă. Semnalul este repetat acum, așa încât să nu se piardă în spațiu, sau să fie întrerupt de posibile interferențe. Acum semnalele vin unul după altul.

Spectatorii se aplecară să vadă mai bine.

— Acum pot să afișez noul mesaj, spuse computerul.

— Mesajele se primesc mult prea rapid pentru a fi afișate în acest moment, spuse computerul. Voi selecta câteva pentru dumneavoastră.

Primul mesaj fu înlocuit de altele, izbucnind în patrat la fiecare zece secunde.

— Aceste mesaje par să construiască un vocabular de cuvinte, numere și operatori, spuse computerul. Apoi, după câteva secunde, spuse: da. Acum pot afirma cu un anumit grad de exactitate că mesajele transmit un vocabular. În ritmul actual de recepție, în douăzeci și patru de ore vom dispune de un dicționar suficient de complet și poate și de o gramatică. Imaginile, continuă computerul, care nu mai

sunt potrivite pentru transmiterea următoarelor mesaje complexe sunt înlocuite cu simboluri. Imediat ce se va completa dicționarul, pot anticipa că imaginile vor înceta să fie transmise și mesajele vor consta exclusiv din simboluri și noțiuni abstracte, care vor ridica nivelul comunicării la cel al istoriei, romanului și ecuației matematice.

— Da, spuse computerul, acum primesc anumite mesaje simple transmise doar în simboluri.

În partea sălii unde se afla premierul australian, oamenii se întorceau unii către alții, discutând ceva în șoapte zgomotoase și cei din jurul lor se încruntau nemulțumiți că sunt deranjați. Premierul australian se ridică din nou în picioare, deși câțiva oameni de știință îl trăgeau de robă. Grupul australian era cel mai omogen.

— Domnule MacDonald, spuse premierul, în jurul meu s-a exprimat neliniștea în legătură cu ritmul rapid al transmiterii informațiilor. Credem ca acest computer nu va reuși să facă față.

— Nu-i cazul, spuse MacDonald

— Ceea ce încerc să vă spun. domnule MacDonald, spuse premierul, tragându-și nervos roba din mâinile celor care trăgeau de ea, este că pot exista pericole inimaginabile dacă se continuă această recepție.

— Vă asigur, spuse MacDonald, că nu există nici un fel de pericole.

— Asigurarea dumneavoastră nu este de ajuns, spuse premierul. De vreme ce cuvintele noastre sunt auzite și înregistrate de acest computer, nu am dorit să vorbesc deschis, în speranța că ne vom înțelege fără să ne spunem totul, ca doi oameni diplomați, dar acum trebuie să renunț la tact. Capellanii sunt avansați tehnologic și, în același timp, disperați. Această combinație poate amenința computerul dumneavoastră, al cărui control și energie pot fi preluate de ei. O rasă ca aceasta trebuie să stăpânească perfect computerele și poate dispune de cine știe ce alte mijloace de comunicare și transport. Va rog să vă luați

precauțiile pe care și le ia un om inteligent și să închideți aparatul până când putem evalua această situație.

Un savant australian se ridică și el în picioare și spuse:

— Cer scuze în numele conducătorului nostru. Este evident că domnia-sa nu înțelege nici natura computerului, nici cea a mesajelor primite.

Nivelul zgomotului de fond din Auditorium crescuse până într-atât, încât era greu să mai auzim ceva. MacDonald ridică mâna:

— Totuși impresiile domniei-sale sunt naturale și pot fi împărtășite și de alții aici prezenți. Nu putem elimina total posibilitatea ca un program extraterestru să prevaleze asupra instrucțiilor date de noi computerului, dar cum pot ei face asta când sunt la patruzeci și cinci de ani-lumină depărtare, fără nici o cunoaștere a modului de funcționare, de programare a computerului nostru, fără posibilitatea de feed-back ?

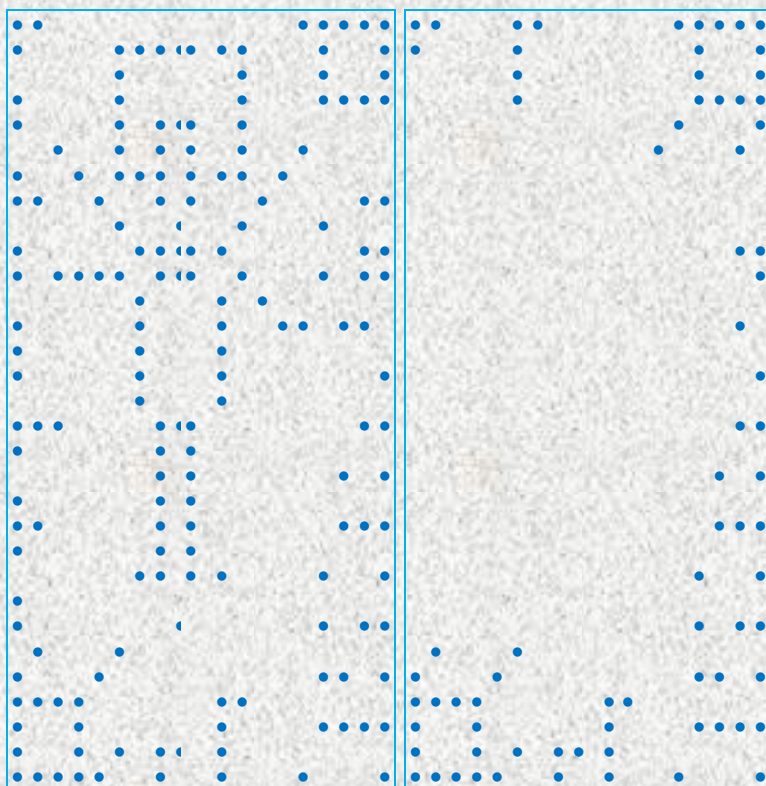
Probabilitatea este infinitesimală. Și în ce scop ?

Mai mult, spuse MacDonald, nu trebuie să ne temem de capellani. Acest lucru est evident în răspunsul pe care tocmai l-am primit. Afișați din nou Răspunsul !

Răspunsul fu afișat din nou în pătratul holografic

— Și Mesajul inițial pe care l-am pirmit din Capella, spuse MacDonald, cel de acum nouăzeci de ani. Plasați-l alături de Răspuns.

Cele două mesaje fură afișate unul lângă celălalt:

O LUME ÎNTREAGĂ AȘTEAPTĂ O EXPLICAȚIE A RĂSPUNSULUI PRIMIT DIN CAPELLA, ACUM CÂTEVA MINUTE ! DIRECTORUL MACDONALD TREBUIE SĂ FACĂ CUNOSCUTĂ DINTR-UN MOMENT ÎN ALTUL SEMNIFICAȚIA CELOR DOUĂ MESAJE. PREMONIȚIILE ÎNCONJOARĂ TOT GLOBUL PĂMÎNTESC. UNII ANALIȘTI ÎNSISTĂ ASUPRA APARENȚEI CURIOS DE „GOALĂ” A RĂSPUNSULUI

SE PARE CĂ ÎN LUME CIFRA SPECTATORILOR A ATINS TREI MILIARDE.

Nu știu cum apar în fața lumii, dar mie mi se pare că am fost doar un băiat ce s-a jucat pe țărmul mării, bucurându-mă de clipa prezentă, găsind apoi câte o pietricică mai netedă, sau o cochilie mai frumoasă ca de obicei, în timp ce mărețul ocean al adevărului se întindea necunoscut înaintea-mi.

...ISAAC NEWTON,
ÎNCEPUTUL SECOLULUI XVIII...

Într-o seară, pe când se întetea întunericul și lucrurile reîncepeau să urle către Lună, Fander își oferi vârful tentaculei sale pentru a suta oară... Gestul fusese întotdeauna foarte deslușit, chiar dacă motivația era neclară, și totuși fusese refuzat mereu. Dar acum, cinci degete se înlănțuieră în jurul în dorința timidă de a-i face plăcere.

Dorind cu ardoare ca nervii umani să poată funcționa ca ai marțienilor, Fander își depănă gândurile rapid, așa ca atingerea caldă să nu se desprindă prea cu rând.

— Nu-ți fie frică de mine. Nu pot nici eu, după cum nu poți nici tu, să ne stăpânim forma. Sunt prietenul, tatăl, mama ta. Am tot atâta nevoie de tine, cât ai și tu de mine.

...ERIC FRANK RUSSELL, 1950...

— Veți remarca, spuse MacDonald, că unele părți din mesaje sunt identice și altele diferă. Cea mai importantă deosebire este absența figurii centrale din Răspuns. Următoarea în importanță este alterarea simbolului soarelui din colțul din dreapta sus. Acum soarele seamănă cu cel din stânga jos și simbolurile care descriu cei doi sori sunt identice.

Un astronom de culoare se ridică din primul rând:

— Bine, dar e imposibil, spuse el încet. Sorii aceia nu pot să fi devenit nove. Am fi avut dovada vizuala pâna acum și apoi imaginile din Capella au rămas neschimbate.

— Asta înseamnă, spuse MacDonald, că acum nouăzeci de ani am făcut o presupunere greșită când ne-am gândit că Mesajul afirma că sorii erau în curs de a deveni nove. Ne-a preocupat mult acest lucru și unii dintre noi am speculat asupra posibilității care acum pare confirmată. Ceea ce spunea Mesajul despre sori se referea la un moment în timp când sorii mai mari din Capella urmau să-și consume tot hidrogenul din miezuri și să se deplaseze de pe orbita lor normala. Miezul lor a început să se contracte, straturile de suprafață s-au dilatat și astfel au devenit gigante roșii cu o temperatură și luminozitate crescute. Aceasta a fost schimbarea de dimensiune și eliberarea de căldură a soriilor pe care le-a descris Mesajul inițial.

— Și când s-a întâmplat asta ? întreba premierul australian.

— Cândva între un trecut recent și trecutul îndepărtat, spuse MacDonald. Poate ca acum o mie de ani, sau milioane de ani...

Publicul fu tulburat de implicațiile conținute de afirmațiile lui MacDonald, doar premierul australian rămase sigur de sine:

— Și ce s-a întâmplat cu capellanii ?

— Vă rog să vă uitați din nou la mesaje, spuse MacDonald. Observați că Răspunsul a eliminat toate așa-zisele cuvinte, sau simboluri din partea stânga, pe toate, cu excepția unuia dintre ele și anume cuvântul pentru „capellan”, iar el e precedat de ceea ce acum cred că reprezintă simbolul capellan pentru negație.

— Negație ? întreabă premierul.

— Capellanii, spuse MacDonald obosit, au murit, s-au dus, au fosat incinerati. Chiar și simbolurile pentru planetele lor poartă mărturia destinului lor. Superjupi-

teriana este oarecum mai redusă ca dimensiuni din cauza dilatării și căldurii soarelui proxim care este, poate, acum de zece ori mai mare ca înainte și sateliții mai mici ai superjupiterienei au fost distruși în întreagime cu excepția unei planete de mărimea Terrei — pe care am considerat-o în trecut planeta capellanilor — și aceasta se pare că și-a pierdut mult din masa ei, probabil datorită evaporării prin fierbere a oceanelor ei și a atmosferei, cât și datorită exploziilor interne.

— Înseamnă că am comunicat cu o rasă dispărută de mult, spuse premierul.

— Se pare, spuse MacDonald, că au instalat unele echipamente automate capabile să se autorepare, cu scopul captării semnalelor unor civilizații viitoare și al transmiterii de mesaje către acestea. Dacă aparatele primeau vreun răspuns ce indica faptul că o civilizație tehnologică asculta mesajele venite din spațiu, ele începeau să trimită...

— Cum ? spuse premierul. Ce rost mai avea să faci asta, dacă ei sunt morți de mult ?!

— Am un mesaj, spuse computerul. A fost transmis în vocabularul simplu dezvoltat până acum și există unele neclarități în sensul exact al unor cuvinte și expresii. Mesajul, cu posibilele alternative alăturate, vă va fi înfățișat imediat. Îl voi vizualiza pentru o mai bună înțelegere.

Oameni/
ființe civilizate/
creaturi inteligente/
frați/
ne adresăm tuturor celor care ne ascultă
Salutari din partea oamenilor de pe Capella/
Primul satelit miraculos/
care au murit
s-au dus/
au fost distruși

Noi am trăit
Am muncit
Am construit
Și ne-am dus.
Acceptați acestea, moștenirea noastră/
relație de rudenie/
admirație/
fraternitate/
dragoste/

— Capellanii sunt morți, spuse MacDonald.

— Și Proiectul ? spuse premierul. Sarcina dumneavoastra a luat sfârșit.

— Într-un fel, spuse MacDonald. Acum începe munca omenirii întregi. Mesajele pe care le primește, le depozitează, le analizează și le interpretează computerul conțin întreaga informație în legătură cu o civilizație străină nouă din aproape toate punctele de vedere, cu excepția inteligenței și a emoției, o civilizație mult mai avansată decât a noastră, nu numai în ce privește istoria ei, dar dacă presupunerile mele sunt corecte, și în ce privește filozofia, cultura, arta, știința, tehnologia, teologia și literatura ei.

Am primit o moștenire mult mai valoroasă decât posesia fizică a unei alte lumi, cu toate comorile ei naturale, și toți oamenii de știință și specialiștii lumii cât și oricine dorește s-o exploreze, își pot petrece viața studiind-o, interpretând-o, adăugând bucăți și părțile din ea civilizației noastre, îmbogățind-o cu o nouă lume și tot ceea ce a fost ea.

În ceea ce privește Proiectul ca atare, căutarea noastră a durat mai puțin de un secol și jumătate și am adus la cunoștința lumii o descoperire majoră. Cine știe ce alte civilizații, ce alți oameni străni, minunați vom descoperi aiurea, între aici și capătul Universului ?!

Transmisia din Capella va continua zile, săptămâni, sau luni, dar în cele din urmă până la ultima fărâamă de

moștenire de pe o îndepărtată stea va fi înmănată. Mesajele vor înceta și liniștea se va ridica ușor înspre trecut...

Și radiotelescopul, ca o ureche a Terrei, susținut de un braț pentru a asculta secretele Universului și radiotelescopul ca un vas în care se strânge praful stelar, se vor însufleți din nou și vor începe o nouă cercetare a cerurilor pentru un alt mesaj venit din stele.

Cam pe atunci, computerul va deveni cel puțin pe jumătate capellan. Nimeni, în afara lui, nu va ști acest lucru timp de o jumătate de secol. Iar până atunci Proiectul va recepționa un mesaj venit din nebuloasa Crabului.

SFÂRSIT